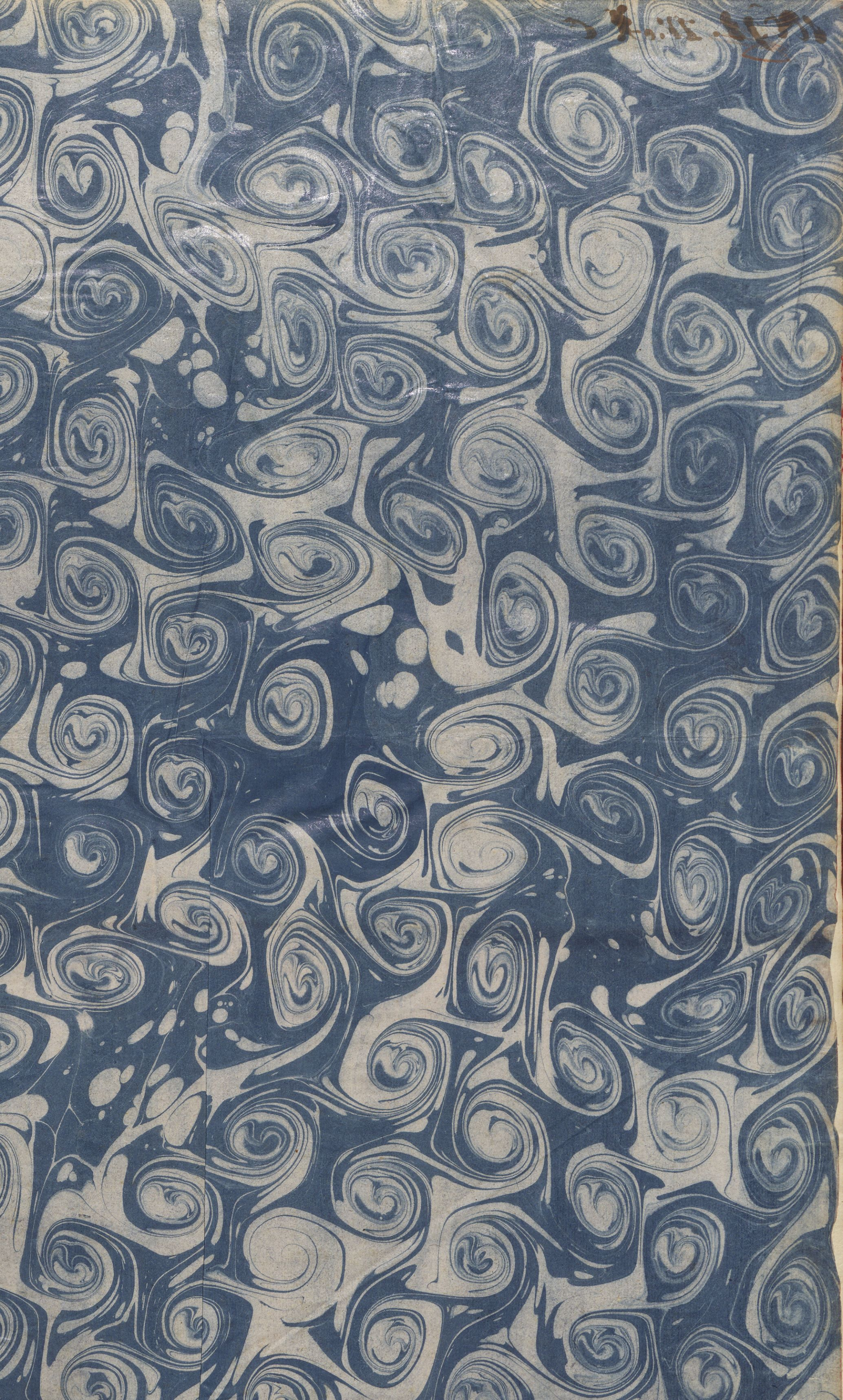

Narodna in univerzitetna knjižnica
v Ljubljani

IV 10698

10698. IV. A. C.

FLORÆ AUSTRIACÆ

VOLUMEN SECUNDUM,

CONTINENS

ICONUM

CENTURIAM ALTERAM.

FLORA AUSTRALIS

VOLUMEN SECUNDUM

CONTINENS

ICONUM

CECILIUM M. ALLEN

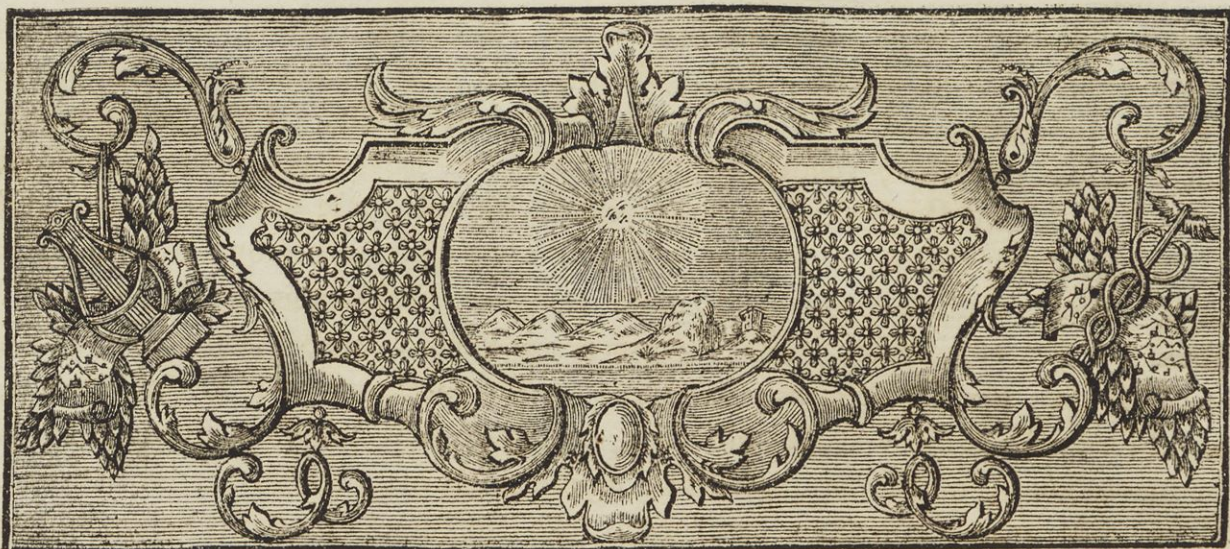
FLORÆ AUSTRIACÆ,
SIVE
PLANTARUM SELECTARUM
IN
AUSTRIÆ ARCHIDUCATU
SPONTE CRESCENTIUM,
ICONES,
AD VIVUM COLORATÆ, ET DESCRIPTIONIBUS,
AC
SYNONYMIS ILLUSTRATÆ.
VOL. II.
OPERA AC SUMPTIBUS
NICOLAI JOSEPHI JACQUIN.

VIENNÆ AUSTRIÆ,
TYPIS LEOPOLDI JOANNIS KALIWODA,
AULÆ IMPERIALIS TYPOGRAPHI.

MDCCLXXIV.

In tabula tituli conspicitur arx Stixenstein sive Stüchsenstein cum opposito monte Giesing,
pertinens ad illustr. Comitem de Hoyos; illa Botanicis celebrata ob incipientem hic
adscensum ad alpes; uterque mons ob rarissimas, quas alit,
plantas.

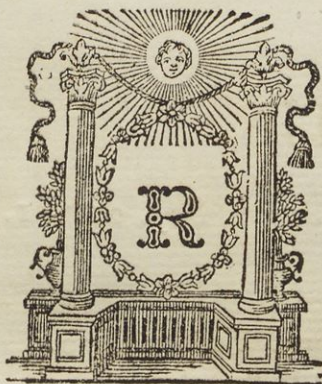
TABULA CENTESIMA PRIMA.

ALTHÆA CANNABINA. *Lin. syst. pag. 459. Scop. carn. 2. pag. 42. Crantz. fasc. pag. 144.*

Alcea cannabina. Baub. pin. 316.

Alcea fruticosa cannabino folio. Clus. hist. XXV.

Alcea fruticosior pentaphylla, folio cannabis sylvestris, Dioscoridis. Lob. ic. 656.

radix perennis constat ramis longis, teretibus, extus pallide fusciscentibus, intus carnofo-fibrosis & albis, pollicem crassis, saporis glutinosissimi. Caules plures, annui, erecti, teretes, scabriusculi, medulla in centro farchi, quatuor vel quinque pedes, in culta etiam decem alti, ramosi. Folia sunt inæqualiter ferrata, utrinque parum hirsuta, sordide vi-
rentia, petiolata, sæpe incisa; caulina infima palmata & semiquinquefida; subsequa digi-
tata; superiora ternata; & summa simplicia. Flores pedunculati calycem habent brevem, villosum & acutum; exteriorum profunde divisum in lacinias lanceolatas sex, septem vel octo; interiorum paucillo longiorem & semiquinquefidum cum laciniis ovatis. Corolla ex rubro purpurascit. Antheræ sunt atropurpureæ. Arilli rugosi. Crescit in fruticosis. Floret a Julio ad Septembrim. Folium caulinum inferius & arillus sistuntur in tabula separatim.

TABULA CENTESIMA SECUNDA.

HESPERIS TRISTIS. *Linn. syst. pag. 442. Crantz. fasc. 31.*

Hesperis prima. Clus. hist. 296.

Hesperis pannonica. Camer. hort. pag. 74. tab. 18.

Hesperis colore ineleganti. Baub. hist. 2. pag. 879.

Hesperis montana pallida odoratissima. Baub. pin. 202.

Ex radice albicante, longa, digitum sæpe crassa, & ramosa, primo anno folia radicalia, altero caulis exsurgit erectus, subangulatus, pilis albis mollibusque vestitus, pedalis vel altior, superne in ramos simplices patentes tandem divisus. Folia radicalia infimaque sunt breviter petiolata, reliqua sessilia, omnia late lanceolata, acuta, denticulata, utrinque villosa & fordide virentia, ad oras pilis brevissimis, vix conspicuis, albidis & ad lentem furcatis dense ciliata, cujusmodi etiam immixti villis in utraque folii pagina conspiciuntur. Flores caulem & ramos racemose occupant, pedunculis propriis suffulti subuncialibus. Calyx est villosus. Petala contorta ex flavo virent, (idque non eodem in omnibus individuis modo,) & anastomizantibus atropurpureisque venis elegantissime perfectantur. Floribus interdum vix odor est ullus, quem ad solis occasum spargere incipiunt omnino suavissimum, conservantque etiam tempore nocturno, sensim iterum deficientem, & tandem ex integro cessaturum ad proximum solis exortum. Antheris color sulphureus est. Stigma est germinis obtusissimi apex simpliciter bipartitus patulusque. Siliqua subensiformis, acutiuscula, longa, striata, glabra, sæpius oblique intorta, patens, in lateribus compressis etiam angulo medio parum extante notata, bilocularis, polysperma, & bivalvis. Dissepimentum ultra valvulas canaliculatas in utrumque latus per totam longitudinem procedit, atque hic substantiæ est ipsarum valvularum. In medio autem est membrana medullosa pellucida & albicans, in qua utrinque semina oblonga glabra & ferruginea ita locantur, vel potius nidulantur, ut in quolibet dissepimenti latere subalternatim conspiciantur alia nuda, & alia per dissepimenti membranam tecta, sulco autem longitudinali, quo inscribuntur, spectent valvulam propriam. Floret Majo. Semina sunt matura Julio. Crescit ad margines sylvarum, in scrobibus fruticosis, ad agros. Planta ramosior & major, fructescens diametri sesquipedalis quandoque, Erysimi repandi fructescantis adinstar ob numerum & longitudinem siliquarum paniculam diffusissimam exhibet.

TABULA CENTESIMA TERTIA.

ORNITHOGALUM PYRENAICUM. *Lim. syst. pag. 242. Scop. carn. 1.*

pag. 244. Gouan. ill. pag. 26.

Ornithogalum majus primum. *Clus. hist. 187.*

Ornithogalum angustifolium majus, floribus ex albo virescentibus. *Bauh. pin. 70.*

Phalangium longissime spicatum, filamentis latis, lanceolatis. *Hall. hist. belv. num.*

1210.

Bulbus albus, squamosus, compactus, ex subrotundo attenuatus, folia emittit canaliculata, linearia, acuta, ex glauco virentia striata, plus minus pedalia, ad terram reflexa, mollia, citoque marcescentia & deperdita. Ex horum centro attollitur scapus, simplicissimus, teres, aphyllus, nitidus, viridis, calamum crassus, & duos vel etiam quatuor pedes altus, extremitate racemosus. Pedunculi pollicares patent cum floribus expansis; fructigeri autem adprimuntur, scapoque evadunt paralleli; suffulti bracteis ex lanceolato acuminatis membranaceis & albidis. Flores sunt subodorati. Petala in sylvestri planta pallent, nec vere albert, notata in medio linea longitudinali subvirente, idque in postica parte manifestius, oblonga, obtusa, tota patentissima, alterna angustiora sublinearia. Filamenta alba, æqualia, erecta, petalis breviora, omnia ex lata & compressa dimidia parte terminantur in apicem subulatum; nulla, nec ad lentem, dentata. Antheræ incumbentes flavent. Germen pallide viret. Capsula ex ovato oblonga, obtusissima, triquetra, continet in quolibet loculamento semina quatuor vel quinque, angulata, acuta & atra. Crescit rarius in pratis. Floret Junio & Julio. Augusto dat semina. Copiosissime hanc plantam eandem mense Martio florere incipientem vidi in collibus herbidis regni Gallæciæ in Hispania. Hallero flores dicuntur ex viridibus flavi, Gouano sulphurei,

rei, Rudbeckio lutei. Filamenta alterna ad lentem breviter bifida asserunt Linnæus & Scopoli. Ut itaque sic variare planta debeat. Bulbus cum foliis est ex planta nedum florente, cum hæc in florescentia jam exarida sint. Scapi pars magna desideratur. Ad marginem adstat flos petalumque a dorso conspectum plantæ cultæ, in qua petala latiora magis lactescunt cum linea media saturatius virente; tunc quoque germen flavet.

TABULA CENTESIMA QUARTA.

AGARICUS OSTREATUS.

Fungus hic crescit ad putrescentes putatarum arborum, imprimis juglandis, truncos mensibus Novembri & Decembri, edulis, odoratus, fere insipidus, nec lactescens. Substantia interior nivea, subfibrosa, crassa, nec succulenta, ex basi communi firmiore oritur, quæ constare videtur ex plurimorum fungorum singularium stipitibus in unam massam homogeneam inque fibras facile separabilem concretis. Hinc in veros stipites separatur magis minusve, aut etiam sine his ilico per totum ambitum expanditur in pileos numerosos, ostrearum valvis similes, horizontaliter porrectos omnes, convexos, integerrimos, magnitudine varios, sibi mutuo imbricatim incumbentes, glabros, in verticis postica parte niveos, cæterum superne leucophæos, & senescendo in fuscum colorem vergentes, inferne autem concavos lamellisque albis æqualibus subintegerrimis tenuibus fragilibus a duabus ad sex lineas latis parumque decurrentibus obritos. Tabula exhibet fungum cum antice, tum dorso, quo arbori accrevit, spectatum. Dein pileum separatim unum, ejusque dissecti portionem.

TABULA CENTESIMA QUINTA.

ISOPYRUM THALICTROIDES. *Linn. syst. pag. 380. mant. 408. Scop. carn. 1. pag. 402. Crantz. fasc. pag. 135.*

Ranunculus præcox alter, Thalictri folio. *Clus. hist. pag. 233.*

Ranunculus nemorosus, thalictri folio. *Baub. pin. 178. Moris. hist. 2. pag. 437. s. 4. t. 28. f. 12.*

Thalictrum batrachiioides, minus; flore albo, italicum. *Bocc. mus. 84. t. 79. f. 1.*

Excepta caulis & folii radicalis inferiore parte villosiuscula, reliquæ partes sunt glaberrimæ. Radix, quæ sapore subamaricante ingrato tandemque exsiccante prædita est, constat fasciculo fibrillarum teretium & sordide albentium, ex quo postea elongatur parumper fibrilla alia, horizontaliter pergens, quæ in decursu similes radicularum fasciculos deorsum terræ immittit, exhinc iterum caulifera, atque sic perennando se propagans. Hi fasciculi modo sunt interrupti ad distantias, modo ex adverso fibrillarum unam seriem contiguam formant. Caulis plerumque unicus, raro plures, semipedalis vel paulo altior, simplex aut minus frequenter ramosus, inferne aphyllus, superne folio uno alterove instructus, atque hinc subramose terminatus in pedunculos paucos patulos tenues, & ipsos foliis minus divisus suffultos. Unicum etiam alterumve rarius folium simul exit cum caule radicale, caule brevius, petiolo innixum tenui longo erectoque, bis trifidum: foliolis obtusis, versus extremitatem latebentibus, apice bilobis vel trilobis, reticulato-venosis. Folium caulinum ferme simile est, sed petiolo communi destituitur. Summa sunt ternata aut lobata. Foliis omnibus utrinque adstat stipula pallens ovata vel magis subrotunda. Petala primo nivea sunt; postea sæpe rubescere aut purpurascere solent; numero quina, etiam sena, obtusaque. Filamenta alba, petalis paulo breviora, apice parum incrassata,

& triginta vel plura, antheras gerunt luteas & erectas. Germina subovata, acuminata in stylum, compressa, omnino duo tria vel unicum, rarissime quatuor, nunquam a me observata plura, abeunt in totidem capsulas uniloculares, glabras, compressiusculas, late oblongas, stylo acuminatas ex futura interiore, superiore autem bivalves, tuncque patentissimas & carinato-concavas. Semina fere tria, subrotunda, nitida, pallide lutea, hiloque acuminata. Nectarii foliola receptaculo ante petala inferuntur, situ tamen haud semper ordinato, staminibus duplo triplove breviora, erecta, ovata, alba, concava, ex basi pedicellata in cucullum ampliata, cæterum integerrima. Crescit ad margines umbrosos udosque sylvarum; tum aliis etiam in locis; florens Aprili & initio Maji, sub cujus finem semina perficit. Adstant ad marginem pedunculus gerens binas capsulas apertas, capsula adhucdum clausa, semen; tandemque auctum nectarii foliolum.

TABULA CENTESIMA SEXTA.

HELLEBORUS VIRIDIS. *Linn. syst. pag. 381. mant. 408, Scop. carn. 1. pag. 403. Crantz. fasc. pag. 134.*

Helleborus foliis multipartitis, ferratis; caule paucifloro. *Hall. hist. helv. num. 1192.*

Helleborus niger, flore viridi. *Baub. pin. 185.*

Elleborum nigrum alterum. *Camer. epit. pag. 940.*

Helleborastrum. *Lob. ic. 680.*

Veratrum nigrum alterum Dodonæi. *Clus. hist. pag. 275.*

Fasciculus multarum fibrarum teretium, longarum, intus albicantium, foris pallide fuscescentium, etiam ad nigredinem vergentium magis, quibus sapor amarus ingratus & subacris est, in unum alterumve caput quotannis attollitur. Ex hoc ante folia caulis floriger exoritur, plerumque solitarius, erectus, subteres, dimidium vel integrum pedem altus, aphyllus, obscura purpura variegatus, aut simplicissimus & uniflorus, aut superne subramosus duos tresve flores subnutantes sustinens. Pedunculi sunt sæpe valde rugosi. Ad ortum ramorum & pedunculorum folia locantur ex latiore basi in tres lobos profunde divisa lanceolatos, argute tenuiterque ferratos, & acutos, summa ad pedunculos quandoque opposita. Petala quina & magis minusve late ovata virent, ac persistunt, in fructu maturo tandem fuscescentia. Nectarii tubulosa foliola, etiam virentia, circiter dena, staminibus ferme triplo breviora, ex basi pedicellata in conum inversum complanatumque ampliantur, ore aperto & obsoleto bilabiato, succo melleo dulcissimo plena, decidua. Filamentis quinquaginta aut pluribus insident antheræ sulphuræ. Germina in sylvestribus individuis valde numerosis examinatis inveni frequentius quina, haud raro sena, in reliquis pauciora, semel quoque septena & octona, nunquam plura. Flos aliqua suaveolentia pollet. Folia caulina quandoque sunt duplo majora quam depicta. Folia radicalia, florente jam planta, plerumque demum emergunt, raro præcocius, petiolis innixa longitudine ipsius caulis, glabra, inæqualiter digitata; foliolis numero variis, argute ferrulatis, acutis, ex lanceolato oblongis, firmis, ad basin interdum confluentibus. Floret Aprili & Majo. Fructus maturefcit Julio. Crescit in montosis. Exhibet etiam tabula folium plantæ adultum, calycem fructescentem, semen, & nectarii foliolum.

TABULA CENTESIMA SEPTIMA.

PYRUS NIVALIS.

Mediocris staturæ arbor, habitu affinium, sed imprimis conspectior crassitie extremorum ramulorum, qui annulis subcircularibus valde inæquales teretesque cortice circum-

cum dantur nigricante. Ad horum extremitates folia subfrondose locantur obverse ovata, obtusissima cum parvo acumine, integerrima præterquam ad apicem, ubi sunt obsolete crenata, dorso tomento incano vestita, facie virentia pilisque albidis obducta cum nervo medio incano, mollia, crassiuscula, brevi petiolo suffulta. Flores elegantes & fortissimo peculiari odore, etiam post delapsa petala, præditi ponuntur in eodem pedunculo communi unciali vel breviori, orto ex apice ramulorum, circiter duodeni. Pedunculi proprii bipollicares teretes villosi & canescentes bracteola instruuntur una alterave setacea, corymbumque simul formant speciosum. Calyx pallidissime virens & utrinque valde tomentosus dividitur in lacinias patentissimas & ex lata basi angustatas in acumen. Petala sunt ampla, alba, ovata, obtusissima breviterque unguiculata. Filamenta stylis longiora albida & circiter triginta antheris onerantur magnis, bifidis, incumbentibus, purpureis; effæctis nigricantibus. Fructus depresso-subrotundus, cum obsoleta suffusa purpura virens, carne albida. Floret in principio Maji. Pyra carpuntur Octobri incipiente, quando sunt tam austera, ut vel immatura superent mespila. Post paucas hebdomadas asservata suaveolentiam acquirunt, qua iterum deperdita, tandem sub finem Novembris vel Decembri mollescunt, fuscum colorem induunt, putrescendoque evadunt dulcia sine ulla acerbitate, saporis grati, & comeduntur a rusticis, dicta *Schneebirne* seu Pyra nivalia. Crescit ad margines sylvarum montosarum & ad vineas. Anticissimo Mygindo primam hujus arboris notitiam debeo.

TABULA CENTESIMA OCTAVA.

ORCHIS SAMBUCINA. *Linn. syst. pag. 590. mant. pag. 486.*

Orchis radicibus palmatis, bracteis coloratis, labello circumferrato, trilobato, lobo medio emarginato. *Hall. hist. helv. num. 1280.*

Orchis palmata lutea, floris labio maculato. *Seg. ver. 3. pag. 249. tab. 8. fig. 5.*

Orchis pannonica octava. *Clus. hist. 269.*

Orchis palmata, sambuci odore. *Bauh. pin. 86.*

Crescit ad margines asperos & herbidos sylvarum montosarum, ubi floret initio Maji. Caulem teretem erectum & semipedalem folia ornant plerumque quina, ad intervalla alternantia, oblonga, nonnihil carinata, duas tresve uncias longa, dimidiam lata, vel etiam angustiora, infima obtusiuscula, superiora magis acuta. Inter summum folium & spicam caulis est acute ac inæqualiter angulatus. Bractæ lanceolatae, acutæ, & cum virente flavedine pallentes, longitudine ferme ipsos æquant flores. Spica est biuncialis, nec valde densa. Flores semper inodori ex sulphureo pallent, nectarii labello paulo magis luteolo punctisque purpureis infra faucem adperso; quæ tamen puncta desiderari vidit in uno alterove individuo illustris de Mygind. Petala lanceolata; exteriora duo retrorsum reflexa eriguntur; reliqua tria in cucullum arte connivent, nec tamen connatum, quorum supremum in marcescente flore secedere a subjectis lateralibus iterum solet. Nectarii cucullus parvus & bilocularis oras habet purpureas. Antheræ pyriformes & cinereæ eriguntur. Cornu obtusum, vix emarginatum, & germine pauxillo longius deorsum propendet. Labellum est amplum, magis minusve crenulatum, lineis aliquot pictum flavis descendentibus, subtrilobum cum lobo medio minimo, lateribus reflexis. Radix constat bulbis geminis subcompressis carnosissimis albidisque. In tenella plantula, ex seminibus exorta, adhucdum unifolia, primus bulbus est fibra fusiformis, unica fibrilla superne aucta, ad cujus oppositum latus proximo primo vere alter bulbillus ovatus, etiam integerrimus, nec palmatus, enascitur. Et frequentius etiam in plantis adultis jam florentibus bulbillus novus integer, subpalmato semper mihi tunc viso bulbo senescente, quales etiam depingi curavi. Bulbus palmatus plerumque bifidus est, rarissime trifidus, idque obsolete. Fuit tamen etiam ab illustri Mygindo bulbus in adulta stirpe uterque integerrimus &

ovatus visus; ut itaque hæc planta media sit inter Orchides palmatas, easque, radices quæ habent integras, hosque ordines veluti connectat. Differt tamen etiam vel sic Orchis hæc sambucina ab Orchide pallente in tabulæ hujusce Floræ quadragesima quinta depicta, cui scilicet bulbillus uterque perpetuo est integerrimus. Alia utramque inter magisque spectata discrimina, (nam operæ pretium est, plantas tam affines rite distinguere,) sunt in foliis in sambucina dilutius virentibus, duplo triplove angustioribus, vere caulinis perque intervalla dispositis; mere autem subradicalibus & vaginis omnium confluentibus in pallente. Tum in pallente flores semper sambuci odore pollent; bractæ sunt multo angustiores & breviores; nectarii labellum perpetuo immaculatum est; & cornu manifeste emarginatum retrorsum adscendit. At vero in sambucina hæc omnia aliter se habent: flores enim constanter observo inodoros, nectarii labellum purpureis punctis fere semper variegatum, & cornu vix emarginatum tendere deorsum. Ut itaque hæc stirpes abunde ab invicem & ab affinibus mihi cognitis discriminentur. Manent tamen, quas solvere nequeo, difficultates super utriusque a me synonymis adductis. Illustris Hallerus pallenti esse odorem dicit urinæ felis, ut fæminas teneras fere in animi deliquium præcipitet. Clarissimus Seguierus, ejusdem hujus flores ingratum hircosumque odorem olere. Pallenti nostrati tamen, fortis quidem, sed simul gratissimus atque simillimus florum sambuci odor est. Vel in majoribus etiam speciminibus nostratibus folia uncialem latitudinem rarissime excedunt, quam biuncialem suis individuis Helveticis Hallerus adscribit. Atque hæc sunt autorum discrimina in pallente. In Orchide sambucina haud minor variatio est; cujus apud Seguierum, &, ex dato triviali nomine, apud celeberrimum Linnæum, flores suaviter olent; gravem sambuci odorem apud Clusium, Austriacum autorem & autoptam; quibus tamen ex adverso odorem esse aliquem, negat nobiscum Hallerus. Tandem huic flores Clusius tribuit nullis punctis distinctos. Tot ego diversitates componere nequeo. Clusiana Orchidis octavæ figura, solos si excipis nimium palmatos bulbos, quadrat exacte in sambucinam; descriptio vero confundit utramque. Sambucinam & pallentem pro suis iisdem in litteris ad me datis Linnæus agnovit; pro sua pallentem Hallerus. Figuræ duæ marginales tabulæ meæ floris integri structuram exacte absolvunt.

TABULA CENTESIMA NONA.

VERONICA MONTANA. *Linn. syst. pag. 58. mant. 316.*

Veronica procumbens. *Riv. irr. mon. tab. 93.*

Veronica subbiscutata. *Crantz. fasc. pag. 343.*

Veronica caule procumbente; foliis hirsutis, cordatis, retusis; racemis paucifloris.

Hall. hist. helv. num. 539.

Veronica rotundifolia scutellata aut biscutata hederæ folio. *Moris. hist. 2. pag. 321.*

s. 3. t. 23. f. 15.

Chamædry spuria affinis rotundifolia scutellata. *Baub. pin. 249.*

Alysson Dioscoridis montanum. *Col. ephr. 1. pag. 286. t. 288.*

Radix fibrosa & perennis caulem unum alterumve fundit teretem, pilis mollibus hirsutum, ex fusco purpureum, haud admodum ramosum, ferme totum prostratum, semipedalem vel etiam sesquipedalem, adustum infra folia ex geniculis non solum, sed vel in integro decursu radículas in terram demittentem. Folia sunt late ovata, obtusa, ferrata, hirsuta, petiolata, opposita, & obscure virentia. Racemi ex intermediorum plerumque foliorum axillis paucissimi, rarius oppositi, egrediuntur; pauciflori, tenues, hirsuti, foliisque longiores. Calyx constat ex foliolis quatuor hirsutis & subæqualibus. Corolla ex purpureo cærulescit cum tubo pallido; lacinia infima immaculata, reliquis per venas saturatiores linearis. Filamenta & stigma albescent. Antheræ cærulescunt. Stylus dilute purpurascit. Capsula orbicularis cum apice emarginato, complanata, ad oras ciliata, fusca,

ica, ratione congenerum magna, in quolibet loculamento fovet semina quatuor, suborbicularia, plana, hilo incisa, flavescentia, subpellucida, quæ maturescunt Augusto. Floret Junio & Julio. In sylvis umbrosis subalpinis frequentissima planta. Fructus maturus cum adhærente calyce semenque etiam sistuntur seorsim.

TABULA CENTESIMA DECIMA.

RANUNCULUS ALPESTRIS. *Linn. syst. pag. 379. Scop. carn. 1. p. 393.*

Grantz. fasc. pag. 113.

Ranunculus uniflorus, foliis lævibus, semitrilobis, rotunde ferratis, caulinis lingulatis. *Hall. hist. helv. num. 1167.*

Ranunculus alpinus humilis albus, folio subrotundo. *Seg. ver. 1. pag. 489. tab. 12. f. 1.*

Ranunculus montanus primus. Et Ranunculi montani primi species altera. *Clus. hist. 234.*

Ranunculus minimus alpinus rotundifolius, flore minori. *Baub. pin. 181.*

Ranunculus alpinus humilis rotundifolius, flore majore. *Baub. pin. 181.*

Acris plantula & tota glabra radici innititur oblongæ, perenni, inæquali, fuscescenti, calamo tenuiori, & unciali, quæ per totam longitudinem fibras teretes albas longasque recta demittit. Folia radicalia sunt ut plurimum profunde triloba, rotundata, crassiuscula, nitida; lobis incisis & obtusis, medio plerumque trifido. Caulis solitarius, vel pauci, bi-vel triuncialis, erectus, uniflorus, rarissime biflorus, leviter compressus atque ibidem utrinque sulcatus, folio circa medium instructus oblongo obtuso subsessili integerrimo uno alterove, interdum ternato, basi membranacea albaque veluti vaginante ac orta in lateribus non sulcatis. Calycis foliola sunt ovata, concava, obtusa, pallide cumque aliquo virore flavescentia, ad oras membranacea tenuia & albida; quorum unicum, latius reliquis, apicem sæpe truncatum habet, aut emarginate incisum. Petala sunt patentissima, nivea, obverse & late cordata, ferme plana, calycem parumper superantia, lateribus sibi mutuo incumbentia, ad ipsum unguem puncto insignita fusco, quandoque multiplicata. Filamenta flavescent cum antheris luteis. Germina ex ovata basi subulata abeunt in totidem semina parva, subrotundo-ovata, mucronata, glabra, in capitulum collecta. Petioli & caulis inferne rubent. Crescit frequentissime in summis alpium jugis, florens post nivium solutionem, hinc diversis in locis diverso tempore, Majo Junio vel Julio. Fructus ad marginem conspicitur.

TABULA CENTESIMA UNDECIMA.

MYAGRUM AUSTRIACUM. *Jacq. obs. bot. part. 1. pag. 43.*

Nasturtium austriacum. Grantz. fasc. pag. 15.

Jam decimus quartus agitur annus, ubi introducta in hortum hæc planta fuit, adhuc dum perstans ac perennans, dum radicibus longis ramosis & profundis prolifera serpit. Tota glabra est. Caules sunt subangulati, herbacei, erecti, ramosi, foliosi, pedales vel cubitales. Folia sunt oblonga, obtusa vel acutiuscula, virentia, radicalia ad basin attenuata & incisa; caulina sessilia, basibus productis sagittato-amplexicaulia, & ferrata. Flores toti lutei locantur in racemis terminalibus corymbosis paulatim elongandis ad duas vel ultra uncias. Germen est globosum & glabrum. Stylus crassus brevisque desinit in stigma capitatum & obtusum. Silicula globosa, parva, stylo obtuso crassoque co-

ronata, obsolete pedicellata, glabra, æqualis, bilocularis semina utrinque continet circiter quina subovata, dissepimento affixa. Crescit in argillosis, & sterilioribus pascuis, florens Junio, fructescens Julio. Racemus fructiger maturus est in margine.

TABULA CENTESIMA DUODECIMA.

SALVIA AUSTRIACA.

Salvia Sclarea. *Jacq. vindob. pag. 6. Crantz. fasc. pag. 236.*

Hormini sylvestris quarti altera species. *Clus. hist. XXX?*

Raram plantam, paucissimis in collibus herbidis, ibidem vero sat copiose, crescentem, ubi Majo Junioque floret, comparatam cum affinibus, ad nullam ceu varietatem referre potui, male olim ad Sclaream amandans, nunc ratus, speciem esse distinctam, quod nec mutet culta habitum suum. Radix perennis, calamum vel duplo magis crassa, semipedem longa, subamaricans, foris nigrescens, intus pallida, fibris augetur, etiam ramosa quandoque, & recta deorsum, nisi ad lapidem allidat, descendit. Folia radicalia sunt ovata, modo valde lata, modo angustiora, acuta vel obtusissima, inæqualiter crenata, pinnatifide incisa, utrinque basibus ultra originem productis magis minusve cordata, per venas valde contractas rugosa, crassiuscula, superne atrovirentia & glaberrima, subtus autem pallida inque nervis & venulis villosa, terræ in orbem presse incumbentia, petiolis donata superne purpurascens planis & glabris, dorso protuberante & ad oras villosis, odoris fere expertia, sapore prædita exsiccante, fere quatuor vel sex. Caulinorum oppositorum par dumtaxat unum alterumve prioribus simile est, nisi quod sint hæc sessilia, acuta, multoque minora & angustiora. Caulis e medio assurgit unicus, rarissime plures, pedalis, rarius bipedalis, stricte erectus, firmus, tetragonus, calamum crassus, parum fistulosus, simplicissimus vel superne breviter ramosus, annuus, totusque villosus. Bractæ cordatæ, integræ, acuminatæ, & mollibus albidisque pilis hirsutæ, in sinu flores ternos breviter pedunculatos locant. Calyx angulatus, compressus, glutinosus, & virens cum striis paucis elevatis interdum obsolete purpureis, longitudine æquat bractæas, eandemque hirsutiem habet, in labia divisus bina, superius obtusum & emarginatum, inque inferius acutum & bifidum. Inter pilos modo dictos, simplices, cum in caule, tum in calyce bracteisque conspicuos, alios microscopio detego triplo prioribus breviores, capitatos & glandulosos, qui contrectantis manum imbuunt odore sclareæ mitiori. Corollæ perpetuo pallide ochroleucæ vel albidæ, nec unquam purpureæ, tubus est ad faucem inferne gibbosus & longitudine calycis. Galea compressa, oblonga, obtusa, & emarginata, externe villis glandulosis tegitur. Labii inferioris lacinia intermedia subrotunda & subemarginata porrigitur; laterales oblongæ obtusæ & duplo breviores eriguntur. Filamenta pallida extra corollam longius exserta antheris gaudent oblongis & flavis. Stylus albet cum stigmate cæruleo. Semina sunt ovata, ex fusco nigricantia, glabra, inodora, insipida, mansa glutinosa. Radicem, nescio, quo vitio laborantem, fere semper inveni interne corruptam.

TABULA CENTESIMA DECIMA TERTIA.

GENTIANA CILIATA. *Linn. syst. pag. 201. Scop. carn. 1. pag. 176.*

Gentiana flore quadrifido, oris ciliatis. *Hall. hist. helv. num. 653.*

Gentianella cærulea, oris pilosis. *Baub. pin. 108.*

Gentianella cærulea fimbriata, angustifolia, autumnalis. *Col. ecphr. 1. p. 221. & 222.*

Barr. ic. 97.

Gen-

Gentianella autumnalis, foliis centaurei minoris, flore cæruleo. *Besl. cist. aut. O. 2.*

fol. 3. fig. 2.

Gentianula lanugine ad singulorum foliorum floris lacinias donata, flore quadripartito. *Bauh. hist. 3. pag. 525.*

Calathiana autumnalis. *Gesn. num. 88.*

Glabra tota est & amaricans. Radix teres, gracilis & albicans recta deorsum tendit, turionum novorum rudimenta sæpe protrudens, ut perennis videatur, caulemque fundit plerumque unicum, interdum etiam plures. Hic a duabus ad octo uncias altus erigitur, foliosus, angulatus, frequentius uniflorus, quandoque tamen etiam ex alis foliorum superiorum emittens ramulos erectos breves & flore terminatos. Folia sunt opposita, sessilia, acuta, concava, integerrima, firma, erecta, venis apparentibus destituta, sublinearia, infima magis lanceolata & breviora. Flos est sessilis & inodorus. Calyx tetragonus, tubulosus, latus, cumque fordente purpura virens, supra medium dividitur in quatuor lacinias erectas & lanceolato-acuminatas, quas nullas contigit videre dentatas. Corolla semiquadrifida modo est saturatissime violacea, modo cærulescit. Tubus obscure tetragonus inferne cum virore pallet. Laciniae sunt ex oblongo obverse ovatae, obtusae, inferne ad oras pilis concoloribus sive fimbriis ciliatae, superne inæqualiter serrulatae, rarius patentissimae, cujusmodi altera icon habet, sed plerumque magis erectae, uti in figura plantulae minoris. Vidi rarissimo exemplo corollam sexfidam, calyce tamen staminibusque hunc numerum non secutis. Quinquefidam vero nunquam observavi. Filamenta quatuor, plana, pallidaque, sunt, ubi tubo accrescunt, utrinque ciliata. Antherae oblongae, didymae, incumbentes, badiæ, post explosum flavum pollen hastatae, nec tunc conglutinantur, sed manent liberae. Germen est lanceolatum, compresso-tetragonum, & longe pedicellatum. Stigmata orbiculata, concava, primum erecta, tum patula, tandem revoluta, cum fructu incrementa. Capsula fusiformis, & valde compressa, ut duo anguli ferme evanuerint, continet semina scobiformia. Crescit in montosis asperis apricis. Floret Septembri & Octobri. Ex figura judicanti, non videtur mihi eadem esse posse cum *Gentiana* exhibita in *Floræ Danicæ* tabula 317, quæ citatur a *Linnæo*. Capsula integra, eadem jam patens, & stamina cum corollæ parte, cui adnascuntur, sistuntur inter plantam majusculam & aliam simplicissimam.

TABULA CENTESIMA DECIMA QUARTA.

Potentilla rupestris. *Linn. syst. pag. 350. Scop. carn. 1. pag. 358.*

Gouan. ill. pag. 33.

Fragaria rupestris. *Crantz. fasc. pag. 72.*

Fragaria foliis pinnatis; pinnis septenis, subrotundis, serratis. *Hall. hist. helv. num. 1127.*

Quinquefolium quintum fragiferum. *Clus. hist. CVII. Bauh. pin. 326.*

Pentaphylloides erectum. *Bauh. hist. 2. pag. 398. d.*

Pentaphylloides majus erectum flore albo, foliis alatis & hirsutis. *Moris. hist. 2. pag. 192. s. 2. t. 20. f. 1.*

Altero a satione anno floret. Radix lignosa, perennis, ramosa, digitum crassa, foris nigricans, intus albida, multiceps, sæpe horizontaliter ad sesquipedalem pergit longitudinem, sapore prædita adstringente. Caules sunt teretes, recti, rubri, subvillosi, sesquipedales, superne ramis aucti fereque dichotomi, foliis paucis distantibus ornati, firmi, graciles, nitidi, annui. Folia radicalia caulinaque infima sunt pinnata ex foliolis utrinque tribus cum terminante impari, caulina media ex binis, summa ternata & subsessilia. Costæ antice sulcatae & rubentes, subtus teretes & virentes, ad basin stipulam habent.

bent. Foliola sunt ex subrotundo vel angustius ovata, aut etiam lanceolata, inæqualiter inciso-ferrata, obtusa vel acuta, brevissime petiolata, utrinque vix manifeste pilosa, extrema multo majora. Rami pedunculi & calyces sunt villosi. Petala obverse ovata, obtusa, integerrima & alba calycem parum superant. Filamenta breviter pallent. Antheræ sunt luteæ ovatæ & compressissimæ. Semina parva ovata & glabra fuscescunt. Floret Majo & Junio. Crescit in pratis montosis.

TABULA CENTESIMA DECIMA QUINTA.

POTENTILLA ALBA. *Lin. syst. pag. 351.*

Potentilla nitida. *Scop. carn. 1. pag. 362.*

Fragaria alba. *Crantz. fasc. 78.*

Quinquefolium primum majus flore albo. *Clus. hist. CV.*

Quinquefolium sylvaticum quintum. *Tabern. herb. part. 1. p. 436.*

Quinquefolium album, radice tuberosa filipendulæ. *Burser. apud Linn. amæn. acad. 1. p. 165.*

Radix perennis, lignosa, ramosa, teres, calamus crassa, foris nigrescens, intus for-
dide albens cum discissa superficie radiata & ad aërem rufescens, sapore pollens valde adstringente, horizontaliter pergit, inque suo decursu plures demittit fibras crassas, aliquot unciarum longitudine, subfusiformes, etiam nigricantes. Caules breves, lignosi, perennantes, a superstitibus petiolorum emarcidis reliquis inæquales ac veluti squamosi, & nigricantes procumbunt; ex quibus cum alii cauliculi herbacei, tum folia, radicalium vices gerentia, prodeunt. Cauliculi isti sunt tennes, teretes, pilosi, erectiusculi, pallide virentes, annui, tres quatuorve uncias longi, superne in pedunculos paucos divisi, instructi foliis ternatis & petiolatis, summis lanceolato-acuminatis & sessilibus. Folia subradicalia innituntur petiolis ipsos cauliculos sæpe excedentibus, teretibus, hirsutisque; digitata ex foliolis quinque, obverse lanceolatis, facie glaberrimis ac late virentibus, dorso pallidioribus atque incano & sericeo villo nitidissime pubescentibus, ferme biuncialibus, patentibus, ad apicem per denticulos numero inconstantes rarissimeque ad medietatem usque continuatos inciso-ferratis, acutis obtusis vel etiam retusis. Cauliculorum foliola minus esse incisa solent. Utrobique petiolorum bases stipula lanceolata & acuminata hinc atque illinc muniuntur. Pedunculi unciales & hirsuti flores gerunt, quibus calycina foliola sunt lanceolata, acuminata ac hirsuta. Petala obverse cordata, nivea, inodora calycemque haud multum superantia. Filamenta circiter viginti quatuor, pallida, & antheris donata luteis. Receptaculum est etiam hirsutum. Crescit haud infrequens in herbidis sylvaticis montanis, nec ad alpes adscendit. Floret Majo, & monente jam Clusio, sæpe denuo Augusto.

TABULA CENTESIMA DECIMA SEXTA.

POTENTILLA CLUSIANA.

Potentilla caulescens. *Jacq. vind. 246. Scop. carn. 1. p. 316.*

Fragaria caulescens. *Crantz. fasc. pag. 78.*

Quinquefolium secundum minus albo flore. *Clus. hist. CV.*

Elegans planta radice sua perenni, lignosa, ramosa, longa, digitum sæpe crassa nigra-
que, faxorum alpinorum fissuris humo impletis innascitur. Hæc multiceps dividi-
tur in caules breves, ætate sensim productos magis, lignosos, persistentes, a deperdito-
rum

rum foliorum relictis petiolis dense valdeque squarrosos, ramosos, primarios decumbentes in cespitem, reliquos adscendentes. Ramuli floriferi oriuntur ad latus foliorum terminalium sive elongati noviter caulibus, simplices, teretes, erecti, pubescentes, purpurei, annui, pauciflori, duas tresve uncias alti. Folia sunt digitata, utrinque pallidius virentia, pubescentia, caulina quinata, ramea in ramis floriferis (qui pedunculi forte dicendi) ternata: foliolis ad apicem dentibus tribus, raroque pluribus, acute incis. Floribus pedunculatis, inodori, subcorymbosis, paucisque calyx est hirsutus purpureusque; petala candida, subrotunda, obtusa, integerrima aut leviter emarginata, calycemque parum superantia; filamenta in aliis rubra, albida in aliis. Antheræ flavescent. Receptacula sunt pilosa. Stipulæ subulatæ, minimæ, adstant utrinque ad basin petiolorum. Floret totam æstatem. Culta habitum non mutat. A *Potentilla caulescente* Linnæi, cujus icon postea sequetur, hanc vere diversam existimo.

TABULA CENTESIMA DECIMA SEPTIMA.

SCILLA BIFOLIA. *Linn. syst. pag. 243?*

Anthericum bifolium. *Scop. carn. 1. p. 245.*

Phalangium radice bulbosa, foliis latissimis, obtusis; spica pauciflora; stipulis minimis. *Hall. hist. helv. num. 1211.*

Hyacinthus stellatus vulgaris. *Clus. hist. 184.*

Hyacinthus stellatus bifolius vernus dumetorum, flore cæruleo. *Bauh. hist. 2. p. 579.*

Hyacinthus stellaris bifolius germanicus. *Bauh. pin. 45.*

Bulbus ex subrotundo ovatus, intus cum pauca intermixta flavedine albicans cum tunica externa fuscescente, cepaceus nec solidus, insipidus, basique fibrillis auctus, fit ex squamis manifestissimis crassis carnosiss & mutuo amplexantibus. Ex hoc folia ortum ducunt, a me observata gemina constanter, nec plura unquam, nec pauciora, quæ tamen interdum esse terna, asserunt Clusius, Hallerus & Bauhinus. Hæc convoluta longum retremque culmum mentiuntur, eoque longiorem, quo bulbus profundius terræ immergatur; superne patentia, canaliculato-concava, mollia, saturate virentia cum suffusa sæpe purpura, extus lineata, a tribus ad octo lineas lata, ita tamen ut exterius sit interiore opposito latius pauloque longius, ad apicem solida teretiufcula nec plana. Trans mediam foliorum vaginam meat scapus teres, nudus, ultra folia parumper productus, supra terram a tribus ad octo uncias altus, superne purpurascens, ad pedunculos parum angulatus, inordinate & laxè racemosus. Pedunculis unifloris, patulis, a duobus ad decem, bractææ plerumque subjacent exiguæ, ut vix ullæ, imo sæpe omnino nullæ, rarissime notabiliores aliquæ oblongæ, extus purpurascens, intus cæruleæ. Flores modo eodem vertuntur omnes, modo aliter se habent. Petala ovalia, lineam mediam plerumque elevatam gerentia, leviter convexa, patentissima, intus saturatissime violacea aut cærulescentia magis, dorso pallidiora, ungue donata pallido, alterna angustiora & ad apicem obsolete callosa, marcescendo persistentia. Filamenta æqualia, subulata, compressa omnia, ad basin alba, cæterum corollæ concoloria, antheras sustinent incumbentes, atrovioleas, cum polline cinereo. Pistilli cærulei germen subrotundum, leviter sexsulcatum, lineis exalbidis insignitur ternis vel senis. Stylus trifurcatus & longitudine staminum, emarcidus diu perstat, tandem in fructu maturo evanescens. Capsula subrotunda, triquetra, rugosa, obtusissima, pallens, trilocularis & trivalvis semina in quolibet loculamento pauca tenet, subrotunda, nitida & pallida. Ob fructuum pondus scapus versus terram inclinatur. Tota plantula glabra est. Crescit in sylvis montanis inque insulis Danubialibus. Floret Martio. Fructus maturefcit Majo. Non ausus fui ex figura Oederianam tabulæ DLXVIII plantam huc transferre. In tabula duæ varietates sistuntur; tum discissus bulbus, scapus fructiger, capsula aperta, & semen.

TABULA CENTESIMA DECIMA OCTAVA.

CAMPANULA ALPINA. *Linn. syst. pag. 160. Jacq. vindob. pag. 210.*

Campanula foliis ellipticis hirsutis, petiolis alaribus unifloris, floribus glabris. Hall. hist. helv. num. 659.

Campanula alpina pumila lanuginosa. Baub. pin. 94.

Trachelium pumilum alpinum. Clus. hist. CLXXI.

Plantula elegans, rarius semipedem altitudine superans, tota magis minusve pilosa, ex radice subfusiformi, insipida, longa, foris fuscescenti, intus albida, perenni, & per ætatem multicipite exoritur. Caulis tener, simplex, striatus, annuus, & duas tresve lineas in diametro ad basin æquans, viret, erigitur, & foliis ornatur ad radicem confertis, cæterum magis sparsis, terminatus flore unico. Pedunculi axillares in foliis ferme omnibus, subteretes, striati, erecti, solitarii, superiores caule altiores, binis vel ternis foliis alternantibus instructi, apice sustinent florem unicum magnum & pendulum, omnino a tribus ad viginti, formantes simul omnes thyrsus ovatum laxumque. Folia sunt linear-oblonga, superne laescentia varie in variis, obtusa, subsessilia, integra, inferiora rarius obsolete dentata, rarissime omnino glabra. Flores inodori cærulescunt. Calyx subhirsutus, monophyllus, inferus, profunde quinquepartitus, basi planus & rugosus, ac persistens, in lacinias dispescitur lanceolatas, acuminatas, planas, erectas, longitudine tubi corollæ. Petali interne pilosi laciniae sunt breves, subrotundæ & concavæ. Nectarii valvulæ semiovatæ & cæruleæ. Filamenta antheras gerunt lineares. Germinis cærulei semiovati trigoni nitidique basis adnascitur basi calycis ceu receptaculo, cæterum a calyce liberi. Stylus longitudine corollæ stigmate coronatur trifido. Capsula supera, subrotunda, obtusa, glabra, trilocularis, in maturitate trifariam perforatur ad basin. Semina plurima, plana, margine membranacea, flavescent. Crescit in summis jugis herbidis alpium, florens a Junio ad Augustum, semina dans Septembri & Octobri. Ad latus capsula matura adpingitur cum semine.

TABULA CENTESIMA DECIMA NONA.

HIERACIUM MOLLE.

Radix perennis, nigricans, præmorsa, & fibris albis longis teretibusque instructa gignit annuatim caulem simplicem, erectum, striatum, purpurascentem, subhirsutum, foliosum, pedalem vel duplo longiorem, cujus summitas in pedunculos paucos dividitur unifloros aut bifloros, sesquipollicares, erectos & hirsutulos. Folia sunt ovalia, obtusa, integerrima, utrinque villosa, mollia, superiora sessilia, infima & radicalia paulatim angustata in petiolum aut simplicem aut submarginatum. Sunt hæc etiam in aliis individuis subdenticulata; atque iterum in aliis lanceolata, idque aut obtuse aut acute; ut sic a prioribus, magis frequentibus, differant haud notabiliter. Calyx oblongus constat foliolis in unica serie dispositis, nec imbricatis, subæqualibus, linearibus, acutis, erectis, concavis, atrovirentibus & hirsutis. Ad basin plerumque adstat squamula una alterave minima, vix observanda. Corolla satirate lutea, antheris & stigmate concoloribus. Semina striata rufescunt, coronata pappo sessili piloso, ad lentem dentato. Reliqua cum charactere Linnæano congruunt. Crescit ad margines sylvarum subalpinarum, ubi flores producit Julio, & semina Augusto. Ad Hieracium murorum proxime accedit, quocum sæpe mixtim crescit, vere tamen diversum, & foliorum in caule numero florumque colore, vel eminens ab illo distinguendum. Cultum in horto floret sub finem Maji & initio Junii; ex foliorum alis ramosior evadit; cæterum habitum haud mutat, ut etiam hic facillime distinguatur. Semen in margine exhibetur.

TABULA CENTESIMA VIGESIMA.

SILENE QUADRIFIDA. *Linn. syst. pag. 311.*

Viscago foliis teneris, recurvis; petalis quadrifidis. *Hall. hist. helv. num. 918.*

Lychnis alpina, foliis angustis, reflexis; petalis quadripartitis. *Seguier. ver. 3. pag. 186. t. 5. f. 1.*

Lychnidis sylvestris decimæ aliud genus. *Clus. hist. 291.*

Alfina alpina glabra, folio reflexo. *Pluk. alm. 23. t. 75. f. 5.*

Admodum variat hæc planta, modo pusilla & uniflora aut biflora, modo ramosa & semipedalis; quam utramque varietatem tabula depictam sistit. Modo iterum unicaulis; modo ex radice multicipite densissimum caulium cespitem promit. In maximis individuis ramificatio est dichotoma. Radix teres & longa perennat. Caules tenelli & debiles eriguntur. Tota glabra est. Folia sunt patula, sublinearia, sessilia, opposita, integerrima. Pedunculi longi. Calyx subcampanulatus, obsolete quinquangularis, & apice quinquedenticulatus pallide viret. Petala quinque, rarissime sex, obverse lanceolata, nivea, calyce duplo longiora & patentia attenuantur in unguem, nunc levissime quadridentata denticulis lateralibus brevioribus, nunc solummodo emarginata. Appendices ex singulis petalis assurgunt geminæ, lanceolatæ, acutæ & erectæ. Capsula est ex subrotundo ovata, obscure hexagona, obtusa, magnitudine calycis, apice sexvalvis. Semina sunt Silenæ alpestri simillima. Floret Julio & Augusto. Semina maturare incipiunt sub finem Septembris. Crescit copiose in alpibus, Capsula integra eademque aperta etiam adsunt.

TABULA CENTESIMA VIGESIMA PRIMA.

EUPHORBIA FALCATA. *Linn. syst. pag. 332. Amæn. acad. vol. 3. pag. 118.*

Tithymalus annuus supinus, folio rotundiore acuminato. *Tourn. inst. 87.*

Tithymalus seu Esula exigua chalepensis ramosior, foliis latioribus lintriformibus. *Moris. hist. 3. pag. 339.*

Pithyusa minor, subrotundis & acutis foliis. *Barr. ic. 751.*

Annua planta ex radice longa terete albicante fibrillisque adaucta exsurgit, tota lactescens, spithamæa, glabra. Caulis teres suberigitur, foliosus, pluresque vel ab ipsa sæpe radice ramos horizontaliter patentes emittens. Folia caulina & ramea sunt obverse lanceolata, basi attenuata, obtusiuscula vel acuta, plerumque simul mucronata, integerrima, sessilia, inordinate alternantia, ex glauco virentia. Cum his involucra umbellæ universalis plane congruunt, solummodo duplo vel triplo latiora. Involucella omnia sunt ex ovato subrotunda, interdum etiam magis ovata, nunquam ad basin cordata, mucronata; obliqua, scilicet latere altero, quo opposita magis ab invicem divergere solent, latiore, hinc veluti falcato; integerrima aut obsolete denticulata. Umbella universalis est indiscriminatim vel trifida vel quadrifida; reliqua divisio per dichotomiam absolvitur. Ramorum divisio ex integro dichotoma, aut sola universalis trifida observatur. Flosculi sunt sessiles & exigui. Calyx campanulatus & interne hirsutus viret. Petala quatuor, lunata, inæqualia, discum habent purpureum cum utroque cornu virente. Filamenta albescent. Antheræ globosæ sunt, & sulcatæ. Germen pedicelli ope extra calycem dependet; fructus autem in eodem elongato erigitur. Capsula glabra continet semina ovata, obtusa, utrinque duplici longitudinali serie foveolarum minimarum notata. Crescit copiose in agris & arvis; etiam ad vias. Floret imprimis Julio. Circa autumnum folia perdere suevit, multoque tunc magis, sed valde contracte, subdivisa, alium ferme habitum induit, ut fallere examinantem possit. Aucta quoque conspiciuntur in margine flos & semen, atque inter hæc in genuina magnitudine capsula & semen.

TABULA CENTESIMA VIGESIMA SECUNDA.

ORCHIS CORIOPHORA. *Linn. syst. p. 589. Scop. carn. 2. pag. 189.*

Orchis cimicina. *Crantz. fasc. pag. 498.*

Orchis radicibus subrotundis, galea connivente, labello trifido, reflexo. *Hall. hist. helv. num. 1284. tab. 34. it. herc. §. VII. att helv. vol. 4. pag. 156.*

Orchis odore hirci minor. *Vaill. par. pag. 149. tab. 31. fig. 30. 31. & 32. Baub. pin. 82.*

Orchis flore parvo, viridi purpureo. *Riv. hex. irr. t. 20.*

Tragorchis minor, flore fuliginoso. *Raj. hist. 1213.*

Tragorchis minor & verior, sive Coriosmites, vel Coriophora, flore instar cimicum. *Lob. ic. 177.*

Constituunt radicem bulbi gemini, subrotundi, nec magni. Caulis rectus & pedalis vel brevior foliis per totam longitudinem vestitur ensiformibus, omnino septem vel pluribus, acutis, erectis, superioribus conniventibus, infimis planis, majore longitudine uncias quatuor, latitudine totidem lineas æquantibus. In spica sat densa ac biunciali bractæ sunt lanceolatae, acutæ, longitudine germinis. Flores ingratum spirant cimicum odorem, eoque fortiolem, quo magis jam flavescent. Petala omnia in galeam concavam acuminatam erectamque arcte connivent, ut unicum videantur; suntque tria exteriora ex fusco purpurea, in principio tamen simul quodam perfusa virore, lineis saturatoribus obscure insignita; interiora duo ferme excoloria & minora. Hæc autem atque supremum figura gaudent lanceolata; lateralia duo extima ex falcato ovata. Nectarii cornu est conicum, dilutius purpureum, & descendendo parallelum germini superne purpurascenti ac intorto. Labellum ad fauces albet, purpureisque punctis adspersgitur, hinc in lobos tres profunde dividitur oblongos, obtusos, planos, atropurpureos; laterales latiores, breviores, sæpius crenatos; intermedium aut dentatum aut integerrimum. Filamenta capillaria & longa antheris instruuntur obverse ovatis & flavis. Floret Junio. Ad marginem adstant diversa petala, separatim posita; tum flos auctus.

TABULA CENTESIMA VIGESIMA TERTIA.

PELTARIA ALLIACEA. *Linn. syst. pag. 437. Jacq. vindob. pag. 260. Scop. carn. 2. pag. 4.*

Bohadſchia. *Crantz. fasc. 5. tab. 1. f. 1.*

Clypeola perennis, foliis inferioribus petiolatis cordato-angulatis; superioribus amplexicaulibus lanceolatis; filiculis unilocularis. *Ard. spec. 16. t. 6.*

Thlaspi montanum primum peltatum. *Clus. hist. CXXX.*

Thlaspi pannonicum. *Lob. ic. 219.*

Thlaspi montanum, glasti folio. *Baub. pin. 106.*

Thlaspi folio alliaræ. *Baub. hist. 2. pag. 932.*

Thlaspi montanum monospermum glasti folio absque septo medio. *Moris. hist. 2. p. 298. s. 3. t. 18. f. 34.*

Radix tenuis, ramosa, albida, longa, perennis, lenta, in summa sæpe tellure pergens, plantulas novellas profert quotannis aliquot, proximo tandem anno caulescentes & florigeras. Folia primi anni longe petiolata, ovata vel magis subrotunda, obtusa, integra, glabra, ex glauco virentia, allium olentia. Folia secundi anni caulina ovata vel magis lanceolata, acutiuscula, amplexicaulia, alterna, infima quandoque in petiolum attenuata, cæterum similia prioribus. Caulis teres, glaber, superne subramosus, suberectus, semipedalis vel triplo longior. Racemi terminales & ex summis foliis pauci axillares,

corymbosi, erecti. Petala nivea, calyce duplo longiora, ungue brevi donata, laminis patentissimis & amplis. Calyx pallet. Silicula orbicularis, plana, stylo superstite sæpe instructa, membranacea & subpellucida, semen ut plurimum unicum, rarius duo, includit; nec dehiscit. Crescit in saxosis montosis. Floret Majo & Junio. Tabula plantam sylvestrem majorem exhibet.

TABULA CENTESIMA VIGESIMA QUARTA.

CERINTHE MINOR. *Linn. syst. pag. 147. Bauh. pin. 258.*

Cerinthe glabra. Scop. carn. vol. 1. pag. 128.

Cerinthe quorundam minor, flavo flore. Clus. hist. CLXVIII.

Dum in cultæ plantæ ætatem indagavi, frequentius annua fuit. Alia erant etiam individua, quæ autumnò ex delapsis feminibus enata, hyemem superarunt, proxima æstate flores tulerunt fructusque, & postea interierunt. Vere perennem non vidi. In sylvestribus difficilis fuit indagatio, nec certa. Radix albida est aut fuscescens, & ramosa. Caulis unus alterve teres & ramosus erigitur, aut adscendit. Folia radicalia in petiolum angustata & obverse ovata; caulina amplexicaulia; omnia obtusa, integra, subtus glauca, supra magis virentia maculisque pallidis ut plurimum adspersa, nec unquam ad oras ciliata aut ex inferiore parte pilis aspera, ut ex hinc & aliunde austriaca hæc planta ab helvetica Halleriana num. 602 descripta differre omnino videatur. Flores ex pedunculis solitariis & axillaribus, omnes eodem versu, propendent. Rami floriferi paulatim elongantur admodum, cujusmodi a tergo conspectus separatim exhibetur. Calycis pentaphylli persistentis & cum aliqua flavedine ex glauco virentis foliola sunt erecta, acuta, conniventia in tubum oblongum, post corollam delapsam adhuc increfcentia, valde inæqualia; exteriora successive multo latiora & ovata, vel etiam subcordata; interiora lanceolata vel magis oblonga. Petalum totum sine ulla macula flavum, tubulosum, basi & apice contractius, obsolete quinquefulcatum, calyce paulo longius, deciduum, ferme ad medietatem usque quinquesidum; laciniis ex oblongo lanceolatis, acuminatis, concavis, erectis & ad apicem convergentibus, ut forment conum. Faux nuda & pervia est. Antheræ rigidae, acuminatae, basi bifidae, situ erectæ, dorso infra medietatem filamentis insertæ, longitudine ferme limbi corollæ, luteæ, post pollen explosum fuscae. Germina duo, apice bifida. Semina duo, ex subrotundo ovata, bidentata, bifidulcata, nitida, nigra, bilocularia. Nuclei albi. Tota planta glabra est. Floret totam æstatem. Crescit frequens in agris. Ramus fructiger a dorso depictus adstat. Tum calyx expansus, corolla integra, eadem discissa cum staminibus hinc in conspectum prodeuntibus, semen, idemque transversim dissectum. Nimiopere hæc planta discrepat a Cerinthe Linnæi majore, quam quæ uniri in unam speciem cum hac possit.

TABULA CENTESIMA VIGESIMA QUINTA.

VERBASCUM PHOENICEUM. *Linn. syst. pag. 169. Scop. carn. 1. p. 156.*

Verbascum flore cæruleo vel purpureo. Bauh. hist. 3. pag. 875.

Blattaria purpurea. Bauh. pin. 241.

Blattaria perennis, flore violaceo. Moris. hist. 2. pag. 488. s. 5. t. 9. f. 1.

Radix perennis, ramosa, teres, calami crassitie aut crassior, foris nigrescens, intus albicans, inodora, & saporis pauci nec grati, caulem gignit angulatum, erectum, foliosum, villosum, simplicissimum vel ramis auctum. Racemus caulem ramosque terminat

nat aphyllus, rarus, erectus, villosus, fuscus, subviscidus, tandem pedalis vel altior. Pedunculi graciles, vix unciales, rariter pilosi, stipulaque lanceolata & parva suffulti, horizontaliter patent. Calyx ad basin fere usque dividitur in lacinias lanceolatas acutas villosas planas patentissimas & subæquales. Petali rotati & eleganter saturateque violacea purpura tincti laciniae sunt subrotundae, quarum duae superiores labium veluti constituunt superius, tres autem inferiores duplo majores inferius. Filamenta purpurea barbam gerunt concolorem, ut tamen superior pars in tribus superioribus simul brevioribus alba sit. Antherae nigricantes continent pollen fulvum. Stylus purpureus, infra stamina situs, stigma viride habet. Folia sunt oblonga, acutiuscula, obsolete & inæqualiter crenata, obscure pilosa, scabriuscula, atrovirentia cum venis saepe purpurascens, infima petiolata, reliqua sessilia, summa in bracteas successive minores abeuntia. Rara crescit ad frutices & margines sylvarum. Floret Majo & Junio.

TABULA CENTESIMA VIGESIMA SEXTA.

HYACINTHUS COMOSUS. *Linn. syst. pag. 247. mant. 366. Scop. carn. 1. pag. 252.*

Hyacinthus. *Cam. epit. 798.*

Hyacinthus spica longissima; floribus superioribus sterilibus, erectis; inferioribus fecundis, patulis. *Hall. hist. helv. num. 1247.*

Hyacinthus comosus major. *Clus. hist. 180.*

Hyacinthus comosus major purpureus. *Bauh. pin. 42.*

Hyacinthus maximus botryoides, coma caerulea. *Bauh. hist. 2. pag. 574.*

Hyacinthus Dioscoridis comosus major. *Lob. ic. 106.*

Bulbus ex ovato subrotundus, albus, ex squamis arctissime imbricatis carnosus, radículas ex basi more solito fundit. Folia sunt plura, sublinearia, carinata, erectiuscula, pedalia vel longiora, subacuta. Scapus aphyllus, teres, calamum crassus, pedem vel sesquipedem altus, & ad duas tertias partes floriger, inferne interdum punctis purpureo-fuscis variegatur. Pedunculi proprii omnino numerosi, rariter positi, ad apicem densius coacervati, semunciales, horizontaliter patent, egrediuntur singuli veluti e foveola scapi ibidem intropressi. Bractearum dumtaxat conspiciuntur rudimenta. Flores sunt duplices. Inferiores & subsequi sordide pallent, feminaque proferunt. Superiores una cum scapi sua parte pedunculisque propriis multo magis hic elongatis eleganter violacei sunt, & steriles. Prioribus corollae oblongae sunt, obsolete angulatae, ad apicem magis angulatum ampliatumque depressae, ad basin minime ventricosae, ore obscure dentato nigricante parvo & contracto. Filamentis, quae alterna breviora, insident antherae fuscae. In germine ovato & non profunde sexsulcato nullum porum melliferum detegere valeo, nec magis melluginem intra petalum ullam. Flores steriles destituuntur & pistillo & staminibus. Semina in quolibet loculamento continentur gemina, atra, subrotunda, & parum angulata. Tota planta glabra est & inodora. Crescit abunde in arvis, inter segetes, ad spectu speciosa. Floret Majo & Junio. Fructescit Julio & Augusto.

TABULA CENTESIMA VIGESIMA SEPTIMA.

CARDUUS SERRATULOIDES. *Linn. syst. pag. 530. Jacq. vind. pag. 281.*

Carduus calycibus inermibus acutis, foliis utrinque viridibus firmis integerrimis inæqualiter ciliatis. *Gmel. sib. 2. pag. 52. t. 22. & 23. f. 1.*

Cirsium ferratuloides. Scop. carn. 2. pag. 127.

Cirsium pannonicum primum pratense. Clus. hist. CXLVIII.

Cirsium angustifolium non laciniatum. Baub. hist. 377.

Ex radice perenni, inæquali, brevi, foris fusca, intus albida, fibris longis crassisque aucta, caulis erigitur solitarius, sesquipedalis vel duplo altior, simplex, uniflorus aut in pedunculos paucos elongatos erectosque divisus, striatus, sæpius flexuosus, arachnoideo-lanuginosus, ad dimidiam circiter altitudinem foliosus, cæterum fere aphyllus, & obscure purpurascens. Folia caulina sunt longe lanceolata, semiamplexicaulia, acuminata, erecta, facie virentia pilosa & scabra, dorso arachnoideo-lanuginosa & pallentiora, crassiuscula, obsolete ferrulata & ciliata spinulis innocuis, infima obtusiora & obsolete decurrentia, superiora gradatim minora, tandem minima. Radicalia sunt similia, sed versus basin angustata. Calycis ovati squamæ acutæ, inferne sublanuginosæ, subglutinosa, & atrovirentes, gibbum in dorso gerunt longitudinalem glandulosum & purpureum. Flosculi purpurascunt. Semina pallida nitidaque coronantur pappo plumoso. Planta culta evadit multicaulis; superne in pedunculos quinque vel sex dispescitur longos, atque hos etiam quandoque divisos; & folia habet majora, maxima novempollicaria, magis denticulata, & inferiora manifestius decurrentia. Cætera persistant omnia. Crescit in montosis asperis.

TABULA CENTESIMA VIGESIMA OCTAVA.

MYAGRUM SAXATILE. Lin. syst. pag. 431. Jacq. vindob. 257.

Alyssum alpinum. Scop. carn. 2. pag. 9.

Alyssum foliis radicalibus scabris, petiolatis, ovatis, dentatis; caule subnudo, flexuoso. Hall. hist. helv. num. 490.

Alysson alpinum, foliis circa radicem subovatis, ferratis, in orbem circumactis. Seg. ver. 1. pag. 378.

Nasturtium saxatile. Crantz. fasc. p. 14. t. 1. f. 2.

Thlaspi petræum myagroides. Pon. bald. apud Cius. hist. CCCXXXVII.

Thlaspi tertium, saxatile. Cam. epit. 338.

Thlaspi alpinum majus capitulis rotundis. Baub. prodr. 49.

Thlaspi alpinum minus capitulo rotundo. Baub. prodr. 48.

Thlaspi foliis globulariæ affinis, seu Alsinesolia cum myagri foliis. Baub. hist. 2. pag. 926.

Ex radice perenni, fusca longaue folia enascuntur plurima in orbem posita, obverse lanceolata inque petiolum sensim angustata, obtusa, crassiuscula, punctis brevissime pilosis exasperata, inæqualiter dentata aut incisa, etiam rarius integerrima, circiter uncialia. Caulina sunt magis linearia, superiora integerrima, acuta, & lævia. Vere pinnata nulla vidi. Caulis apud nos plerumque unicus, gracilis, glaber, semipedalis vel paulo longior, erectus, subangulatus, subflexuosus, simplicissimus vel ramosus, cum virore purpurascit. Rara tamen individua vidi multicaulia, altiora, & multo ramosiora altioraque. Racemi rari & corymbose eriguntur, pedunculis propriis tenuibus & semipollicaribus. Calyx ex albo flavescit. Petala sunt nivea, patentissima, calyce duplo longiora, & ungue brevissimo instructa. Filamenta duo longiora, sibi contigua adscendunt recta ad altitudinem ferme germinis, hinc vero incurvantur deorsum versus germinis latera, ubi locantur filamenta breviora in arcum inflexa. Filamenta autem bifurcata hisce annis non vidi, an minus recte olim examinata? Germen subrotundum stylo crasso brevi coronatur. Stigma est capitatum & obtusum. Siliculæ subrotundæ, parum compressæ, stylo superstitite præditæ, biloculares, bivalves & glabræ semina parva continent in quolibet locula-

mento circiter dena. Crescit in rupibus alpinis & subalpinis. Floret Majo & sequentibus. In margine pistillum cum staminibus ad microscopium auctum repræsentatur.

TABULA CENTESIMA VIGESIMA NONA.

NEPETA PANNONICA. *Linn. syst. pag. 390.*

Nepeta paniculata. *Crantz. fasc. pag. 270.*

Nepeta pannonica major & elatior. *Moris. hist. 3. pag. 415. s. 11. t. 6. f. 6.*

Mentha montana verticillata. *Baub. pin. 227.*

Menthastrum montanum primum. *Chus. hist. XXXII.*

Odor totæ plantæ est fortiter aromaticus & ingratus. Radix perennis, ramosa, lignosa, calami crassitie vel ultra, foris fusca, multiceps, extremitates habet obsolete tuberosas vel potius nodosas, uti ex adpicto radice crure aliquo elucet. Caules plures eriguntur ad trium quatuorve pedum altitudinem, tetragoni, fulcati, glabriusculi, ex oppositis ramis paniculati, medulla alba cavaque interne obducti. Folia sunt oblonga, obtusa, vix basi cordata, obtuse serrata, glabra; inferiora longius, superiora brevissime petiolata; ad racemos successive minora, tandem omnium minima, ut isti tunc aphylli credi possent. Racemi axillares & oppositi per dichotomiam contractam flores sustinent circiter vicosos. Bractæ sunt subsetaceæ. Calyx est villosiusculus & striatus. Corolla magis minusve rubescit, in culta planta multo saturatius, elegantiusque simul punctata evadit. Galea obtusa erecta bifidaque lacinias habet oblongas & planas. Labium inferius, utrinque pilosum, interne ad faucem punctis cæruleis variegatur. Calyx in fructu est ovatus. Semina nigrescunt. Floret imprimis Augusto. Crescit ad radices montium ad sylvarum margines, haud multum obvia. Maxima intercedit hanc inter & Nepetam nudam affinitas, ut, nisi florentes, vix distinguantur. Tum etiam ambæ, dum a magis solito recedunt habitu, communem aliquem induunt interdum, quo magis confunduntur. In foliis verum discrimen non detexi. Sed in nuda nunquam observavi ramos adeo virgatos, quales hos semper pannonica habet. In nuda corollas semper inveni immaculate albas; punctis variegatas, rubellasque ut plurimum, in pannonica. Constantissima diversitas est, eaque facile observabilis, in petali labello inferiore. Hujus lacinia intermedia in Nepeta nuda est semper plana cum lateribus magis minusve reversis; in pannonica autem est perpetuo insigniter concava & faccata.

TABULA CENTESIMA TRIGESIMA.

DORONICUM AUSTRIACUM.

Doronicum septimum, austriacum tertium. *Chus. hist. XIX.*

Doronicum maximum, foliis caulem amplexantibus. *Baub. pin. 185.*

Radix perennis, teres, inæqualis, subnodosa, intorta, duasve tresve uncias longa, sine præmorso, subhorizontalis, fibris albidis tetetibus longisque copiose onerata, fordidè pallens, inodora, saporis subaromatici, nec grati, nec ullo modo scorpioides, ex capite caulem profert, ejusdemque post interitum ultra parumper pergit, atque sic annuatim protrudit alium, plures autem, si in plura similia capita dispescitur. Caulis ipse erigitur ad trium pedum altitudinem, striatus, subangulatus, fistulosus, subvillosus, simplicissimus & uniflorus, aut superne ex alis foliorum ramos unifloros vel paucifloros emittens ab uno ad decem. Folia sunt ovata; infima quandoque late cordata & obtusa, cujusmodi adstat in margine; denticulata, acuta, venosa, utrinque villosa, mollia, nec tamen crassa,

fa, in individuis majoribus inferiora sæpe novempollicaria, petiolo ampliter auriculato & amplexicauli, in inferioribus angustiore. Caulina summa sunt lanceolata ac sessilia. Flos fere planus & inodorus depicto interdum duplo minor est. Calycis patentissimi foliola a viginti quinque ad quadraginta sunt anguste lanceolato-acuminata, plana, villosa, virentia, subæqualia, corollæ radio duplo breviora, seriei duplicis. Flosculi radii ligulati, elongate ovaes, bi-vel trilineatæ, totidem in denticulos emarginatæ, patentissimæ, tubo præditæ brevissimo, numero variæ plus minus triginta. Filamenta habent a duobus ad quinque, capillaria, tubo duplo longiora, antheris destituta. Stylus filiformis pallet cum stigmatibus geminis reflexis luteis. Corollulæ disci infundibuliformes sunt cum limbi quinquefidi laciniis subovatis & patulis. Anthera lutea lineis longitudinalibus quinque fuscis notatur. Pistillum priori simile est. Receptaculum convexum villis albis dense obsidetur. Semina oblonga, teretia, superne paulo latiora, fere decemstriata, hirsutula, sunt in radio nuda; in disco autem coronantur pappo piloso sessili. Crescit ad margines sylvarum subalpinarum. Floret Augusto. In horto culta floret initio Junii. Depingitur in tabula caulis pars superior cum radice. Tum semen in genuino volumine papposum; semenque idem, pappo avulso, auctum, sed casu inverse sculptum. Foliorum villositas tantilla est, ut neglecta fuerit in figura. A Doronico Pardalianche diversissima planta est, imprimis foliorum tenuitate & minore hirsutie, quam maxime autem radice, distinguenda.

TABULA CENTESIMA TRIGESIMA PRIMA.

LEPIDIUM PETRÆUM. *Linn. syst. pag. 433.*

Lepidium procumbens. Gouan. ill. pag. 40.

Lepidium Linnæi. Crantz. fasc. pag. 9. t. 2. f. 4. & 5.

Nasturtium foliis pinnatis; radicalibus ovatis, lanceolatis; caulinis linearibus. Hall. hist. helv. num. 515.

Nasturtium pumilum vernal. Baub. pin. 105.

Cardamine pusilla saxatilis montana discoides. Col. ecphr. 1. pag. 274. t. 273.

Plantula tota glabriuscula est. Radix annua fibrosa albidaque caulem promit unicum rarissime, plerumque autem plures sive caulem in ipsa basi ramosè divisum, ex viridi purpurascens, teretes, ab una ad quatuor uncias altos, laterales sæpe dejectos & veluti procumbentes, frequenter parum ramosos. Folia sunt, tam radicalia omnia quam caulina & ramea, pinnata, atrovirentia, sapore prædita congenerum non forti; foliolis ellipticis, utrinque acuminatis, integerrimis, crassulis, subpetiolatis, a paribus sex ad duodecim cum terminante impari. Rami & cauliculi abeunt in corymbos densos, in racemos longiores denique productos. Flores sunt exigui. Calycis patentissimi foliola sunt subovata, obtusiuscula, admodum concava, virentia cum margine tenuiore albo purpureove. Petala æque patentia, longitudine etiam calycis, eodemque angustiora, alba, plana, spatulata, sæpius integerrima, interdum sunt obsoletius emarginata. Filamenta sex, pallida, patulaque corollam ferme æquant. Antheræ ex luteo sordent, explosæ fuscescunt. Germen ovatum parum comprimitur. Stylus vix adest ullus. Stigma obtusum marginem habet ciliatum. Silicula late ovata, horisontalis, obtusa, subtus convexa, & supra plana, in valvas aperitur carinatas, utrinque semina includens gemina aurantiaca & late ovata. Crescit in collibus saxosis, & sylvis cæduis montanis. Florere incipit sub finem Martii. Majo semina sunt matura. Tabula repræsentat quatuor variantes plantulas, quarum una semine est maturo prægnans; dein florem auctum. Planta, ipso illustri Linnæo ante plures annos in litteris annuente, *Lepidium ipsius petræum* est; quare sub hoc titulo proposui, etiamsi minus in hanc descriptio plantulæ, caulem possidere digiti longitudine absque ramis dictæ in itinere Oelandico, cadat. Petræum hoc cum procumbente Lin-

næano clarissimus Gouan conjungit; sed procumbenti suo Linnæus in Mantissæ pagina 424 tribuit folia, a nostro Lepidio aliena.

TABULA CENTESIMA TRIGESIMA SECUNDA.

RESEDA PHYTEUMA. *Linn. syst. pag. 330. Scop. carn. 1. pag. 332.*

Reseda foliis radicalibus integris, caulinis integris & semitrilobis, calycibus sexfidis, florem superantibus. *Hall. hist. belv. num. 1057.*

Reseda minor vulgaris. & Reseda minor vulgaris, folio minus inciso. & Reseda minor vulgaris, foliis integris. *Tourn. inst. pag. 423.*

Resedæ affinis Phyteuma. *Bauh. pin. 100. prodr. 42.*

Phyteuma Monspeliensium. *Lob. ic. 718. Bauh. hist. 3. pag. 386.*

Erucago apula trifida & quinquefolia. *Col. ecphr. 267. t. 269.*

Radix annua, ramosa, subalbida, calamum crassa, & levissimo armoraciæ sapore donata, caules producit plures, adscendentes, ramosos, palmares, vel pedales, striato-angulatos, & valde parum villosos. Folia sunt obverse lanceolata, glabra, obtusissima, basi veluti attenuata in petiolum, alterna, aut integerrima omnia, aut in aliis individuis pauca simul magis minusve bilobata aut trilobata, cujusmodi folia in margine exhibentur. Rami terminantur in racemos erectos. Bractææ sunt setaceæ. Pedunculi patent. Flores suaveolentiam aliquam habent. Calyx in flore se explicante corollam haud superat admodum, sed ilico excrefcere pergit in maximum. Constat foliolis fenis, oblongis vel ellipticis, obtusis, planis, glabris, patentissimis. Petala sunt quatuor, nivea, subrotunda, exigua, subciliata, dentato-emarginata, in arcum flexa & concava; quorum duo superiora abeunt in cornu bifidum erectum divisumque in lacinias subulatas acutas numeroque varias; lateralia duo minora emittunt cornu simile, sed simplex, nec bifidum. Inter petala suprema & genitalia locatur planities pallide virens. Filamenta circiter duodena coloris sunt carnei. Antheræ flavent. Germen ovatum sulcatumque in tres brevissimos definit stylos. Capsula glabra, magna, ovata, sexangularis, tumida, & pendula, hiat ore tridentato. Semina ovata nigrescunt cum hilo pallido. Crescit in arvis. Floret æstate. Tabula ad marginem sistit folia variantia; floremque auctum.

TABULA CENTESIMA TRIGESIMA TERTIA.

LYTHRUM HYSSOPIFOLIA. *Linn. syst. pag. 329. mant. 392. Scop. carn.*

1. pag. 330.

Hyssopifolia. *Bauh. pin. 218.*

Hyssopifolia aquatica. *Bauh. hist. 3. post 780.*

Salicaria foliis linearibus, floribus per alas sessilibus. *Hall. hist. belv. num. 855. ad Rupp. jen. p. 147. t. 6. f. 3.*

Lyfimachia rubra minima. *Clus. hist. LIII?*

Annua & fibrosa radix caulem promit, jam ab ipso sæpe exortu ramosum, ut tunc plantula multicaulis videatur, cæterum superne simplicissimum, basi teretem rubrum & procumbentem magis magisque, hinc adscendentem. Rami similes. Folia totam obsident plantam, inordinate alternantia, ex lanceolato oblonga, acuta, integerrima, subsessilia, ferme venis destituta, pollicaria, patula, mansa mucilaginoso. Flores solitarii, quandoque gemini, in alis foliorum locantur subsessiles. Calyx infundibuliformis & striatus patet margine decem-vel duodecimdentato: denticulis alternis lanceolatis & acutis; alternis aliis

aliis subrotundis cum parvo acumine & brevissimis. Calyces fructiferi caulibus apprimuntur. Petala ovalia purpurea & plana adfunt quina vel sena. Filamenta ex imo calyce oriuntur sex albida, ejusdem ordinis; nec alia superiora adfunt. Antheræ flavent. Stigma est capitatum. Capsula oblonga, obtusa, tetragona, torulosa, & bilocularis, ita calycem replet, ut nequeat eximi. Semina ovata, minuta, angulata, nitida, plurima, & obscure flavescentia disponuntur in quolibet loculamento duplici serie, sed nullo inter se distincta dissepimento. Tota planta glabra est. Crescit ad scrobes. Floret Julio & Augusto, semina perficiens Octobri.

TABULA CENTESIMA TRIGESIMA QUARTA.

INULA GERMANICA. *Linn. syst. pag. 558.*

Aster thuringiacus altissimus latifolius montanus, flore luteo parvo. *Hall. ad Rupp. jen. 181.*

Aster foliis lanceolatis amplexicaulibus, oris reflexis, ramis multifloris, calycibus oblongis laxis. *Gmel. sib. 2. p. 181. t. 78. f. 1.*

Conyzæ affinis Germanica. *Bauh. pin. 266. Moris. hist. 3. s. 7. t. 19. f. 26.*

Conyzis affinis herba vulneraria, sive Solidago farracenica tertia Trago, hirsuta. *Bauh. hist. 2. pag. 1051.*

Eupatorium germanicum vulnerarium foliis crenatis, flore luteo. *Moris. hist. 3. p. 99.*

Radix perennis, lignosa, teres, stipulis instructa lanceolatis, & saporis ingrati, longe per superficiem telluris serpit, hic illic in terram fibrillas agens, & ex apice ad angulum rectum attollens caulem plerumque unicum, pedalem, simplicem, erectum, tere-tem, annuum, sublanuginosum, & superne ex alis ultimorum foliorum ramosum sicque flores fasciculatos gerentem. Folia sunt ex lanceolato oblonga, acutiuscula cum mucrone, semiamplexicaulia, scabriuscula, minutissime rariterque denticulata, alterna, inferiora veluti glabra, omnia autem ad microscopium pilis utrinque albidis arachnoideis appressis dense vestita, nec aliter recurva aut ad oras reflexa. Calyx cylindricus constat squamis duplicibus. Exteriores sunt plurimæ, lanceolatæ, acutæ, erectæ cum apice recurvato, infra hunc puncto nigricante insignitæ, pallide virentes, subvillosæ, imbricatæ, diversæ altitudinis, infimæ majores, nec laxæ. Squamæ intimæ sunt lineares, acutæ, nitidæ, totæ erectæ, submembranaceæ, paleisque similes. Flosculi sunt lutei. Fæmineorum in radio ligulæ oblongæ, acutæ, & bi- aut tridentatæ. Stigmata longa patent. Hermaphroditis corollæ limbus est quinquesidus, acutus & erectus. Antheræ quinque in cylindrum connascuntur superne quinquedentatum, basi in decem setas exeuntem. Semina flosculorum omnium pappo coronantur simplice, sessili, quintuplo longiori. Receptaculum est conicum, punctatum & nudum. Rara crescit in fruticosis montosis asperis. Floret Julio. Perficit semina Septembri.

TABULA CENTESIMA TRIGESIMA QUINTA.

GENTIANA ACAULIS. *Linn. syst. p. 199. Scop. carn. 1. pag. 180.*

Gentiana foliis lanceolatis, caule unifloro; flore maximo campaniformi. *Hall. hist. belv. num. 642.*

Gentiana quinta, sive Gentianella major verna. *Clus. hist. 314.*

Gentiana alpina minima. *Gesn. num. 86. tab. 27.*

Gentiana alpina magno flore. *Bauh. hist. 3. p. 523.*

Gentianella helvetica. Lob. ic. 310.

Gentianella alpina magno flore latifolia & angustifolia. Baub. pin. 187.

Ex radice amara, perenni, cum flavedine fuscescente, & per ætatem multicipite, rosulæ egrediuntur foliorum lanceolatorum, acutorum, integerrimorum, sessilium, crassum, firmorum, glabrorumque; ex quorum centro caulis assurgit angulatus, compressus, simplicissimus, uniflorus, ornatus foliis oppositis paucissimis sessilibus summis concavis, unam alteramve unciam longus, sæpe vix ullus, quandoque reclinatus. Flos terminalis, erectus, sessilis, inodorus, speciosus, ratione plantulæ maximus. Calyx atrovi-
ret, subcampanulatus, glaber, quinquangulatus, semiquinquefidus: laciniis lanceolatis acuminatis, erectis. Corolla saturatissime cærulea, ex infundibuliformi campanulata, interne infra medium pallidior & ex cyaneo punctata, limbo quinquefido patente, laciniis brevibus, latis, acutis, distantibus. Pistillum, uti in sequente pannonica. Filamenta pallent. Antheræ luteæ coalescunt in explosione pollinis. Capsula fusiformis plurima continet semina parva & inæqualia. Crescit in summis alpinis, ubi floret initio Augusti. Exhibui in tabula cum plantam caulescentem, tum acaulem; capsulam maturam, & semen.

TABULA CENTESIMA TRIGESIMA SEXTA.

GENTIANA PANNONICA. Scop. carn. 1. pag. 182.

Gentiana punctata. Jacq. obs. bot. 2. p. 17. tab. 39.

Gentiana major purpureo flore prima. Clus. hist. 312. Barr. ic. 64.

Dubitanter in Enumeratione Stirpium Vindobonensium Gentianam hanc, speciosum alpinum nostratum ornamentum, proposueram, ac si ad Gentianam purpuream Linnæi pertinuisset, tunc temporis mihi ignotam. Postea ad punctatam retuleram, vix magis certus, celeberrimi Linnæi conjectura ductus. Nunc sequor clarissimum Scopoli, qui novam in altera Floræ Carniolicæ editione pronuntiavit. Possideo jam Hallerianæ plantæ num. 638 specimina, ab ipso illustri viro communicata. Habeo, & vidi vivam Gentianam majorem pallido flore punctis distincto ex montibus Silesiacis, cujus noster Clusius meminit loco citato, a Cromero sibi transmissæ. Vidi eandem recentem ex alpinis Carpativis ab amicissimo Francisco Josepho Lipp adlatam; tum missam ex Tyrolis. Atque examinatas invenio Helveticam, Tyrolensem, Silesiacam Carpativamque plantam unam eandemque esse, corolla sexfida in omnibus meis speciminibus gaudentes; calyce ad mentem Linnæi non spathaceo, sed, qualis in pannonica est, diviso sexfidoque, a Gentiana purpurea diversas; quis a pannonica distinguo corolla, quam in hac, minore & ex luteo pallente. Nunquam hoc colore apud nos planta est, quæ frequentissima tamen alpes incolit. An nostrati concolor in aliis regionibus visa fuit? Nostræ plantæ toti glabræ nitidæque caulibus semipedalis, vel bipedalis, teres, etiam subangulatus, erectus, digitumque basi crassus, recta assurgit ex radicis perennis ea parte, qua folia præteriti anni caput vel gemmam novam formaverunt. Illa, pro ætate varie crassa, horizontaliter solet sub terra procedere, vel etiam oblique descendere, simplicissima longaque aut in crura pauca divisa, foris flavescens, intus albicans, saporis intense amari. Basin caulis vestiunt squamæ vaginantes, ore bifido trifidove. Folia sunt opposita, late ovata vel lanceolata (latitudine enim admodum ludunt,) acuta, integerrima, late virentia, subplicata, quinque nervis in dorso eminentibus pallidisque munita, attenuata veluti in petiolos connatos, superiora magis sessilia. Flores brevissime pedunculati axillis insident utrinque terni, quaterni vel quini, raro plures, & verticillos formant, suffultos bracteis foliorum similibus. Verticillus summus terminalis e floribus numerosioribus componi solet; & est hic in plantis minoribus sæpe solus. Cæteroquin duo vel tres verticilli caulem decorant. Calyx campanulatus, latus, tenuis, cum virore pallens, obsolete hexagonus, circa medietatem in lacinias divi-

ditur ut plurimum totidem, quot sunt laciniae corollae, deficientes tamen nonnunquam aliquas, lanceolatas, acutas, patentes, oppositas duas majores, distantes, ut sinus interjecti sint plani. Corollae magnae & elegantis tubus ad basin ipsam teres, hinc in infundibuliformem figuram angulatamque assurgit ad altitudinem usque calycis; hic campanulatus evadit, tandemque in lacinias sex vel septem, nunquam a me visas quinque, dispescitur, quae sunt subrotundae, obtusissimae, erectae, & origine distantes, partibus intermediis introrsum productis in plicam. Basis corollae exterior & totus tubus internus cum aliqua flavedine pallent. Reliqua corolla atropurpurea est. Tota utrinque punctis atropurpureis saturatissimis variegatur. Stamina numerum laciniarum saepe sequuntur. Antherae longae sulphureo sunt colore. Germen est compressum, elongate lanceolatum, basique quinque-dentatum. Semina compressa. Crescit in subalpinis & alpinis. Floret Augusto & Septembri. Semina maturescunt Octobri. Adstant in margine seorsim calyx, semen, capsula & pars corollae interne spectatae.

TABULA CENTESIMA TRIGESIMA SEPTIMA.

LEPIDIUM ALPINUM. *Linn. syst. pag. 433. Jacq. vindob. pag. 258.*

Lepidium Halleri. Crantz. fasc. pag. 8. t. 1. f. 3.

Lepidium foliis pinnatis; pinnis ovatis, aequalibus. Hall. hist. helv. num. 516.

Draba Nasturtiolum. Scop. carn. 2. pag. 8.

Cardamine alpina tertia minima. Clus. hist. CXXVIII.

Nasturtiolum tenuissime divisum. Bauh. hist. 2. pag. 918. Bauh. pin. 105.

Radix albicans, tenuis, perennis, fibrillis aucta, simplex aut rarius divisa, saepe profunde inter saxa penetrat, ætate multiceps, totidemque cespitose cauliculos producit. Hi brevissimi, dense & frondose foliis alternis vestiti, scapum emittunt teretem, nudum, erectum, unam alteramve unciam altum, sustinentem flores corymbose racemosos. Folia sunt crassa, virentia; primo prodeuntia simplicia, ex ovato subrotunda, & ampliora; subsequa trifida, terminali majore; reliqua pinnata e duobus vel tribus paribus cum impari frequenter paulo majore: pinnulis integerrimis, lanceolatis, & ex ipsa continuata dilatataque costae substantia ortis. Calycis foliola oblongiuscula valde patent. Petala lactea integerrima satisque ampla sunt. Stamina perpetuo adsunt sex tetradynama. Germen est ovato-oblongum. Stylus brevis coronatur stigmate obtuso & crassiusculo. Silicula ovata vel lanceolata compressaque acuminatur stylo brevi obtusoque, valvulas habet naviculares, & semina continet pauca. Tota plantula glabra est, & nasturtii prædita sapore. Crescit frequens in summis alpium jugis saxosis & udis, ubi pro varia nivis solutione floret a Majo ad Augustum. Adduntur in tabula capsula matura & semen.

TABULA CENTESIMA TRIGESIMA OCTAVA.

ORCHIS ORNITHIS.

Alpina raraque planta pro radice habet bulbos geminos, integros, oblongos, albidosque. Caulis subpedalis, foliosus, teres, supraque folia striatus, erigitur. Folia inferiora sunt sublinearia, acutiuscula, virentia, immaculata; superiora magis lanceolata, orta ex vagina caulem sub folii dorso reddente angulatum; omnino ut plurimum quatuor. Bractee sunt lanceolatae, acuminatae, pallide virentes, florum circiter longitudine, superiores paulatim breviores. Floribus odor est Orchidis odoratissimae, at debilior. Germen intortum viret. Corolla tota albet. Petala duo exteriora lanceolata plana & reliquis longio-

ra stricte patent, utrinque ad latus reflexa, ut alas volantis aviculæ referant, unde triviale desumpsi nomen. Tria interiora ovata, obtusa, concava, erectaque in cucullum connivent; estque horum supremum paulo reliquis latius. Cornu nectarîi tenue subulatumque incurvatur & ultra germen descendit ad duplum. Labellum propendet subrotundum, amplum, planum, obtusum, margine trilobo. Cucullus subrotundus & bilocularis continet antheras obverse ovatas & sulphureas. Filamenta subulata albent. Floret Augusto.

TABULA CENTESIMA TRIGESIMA NONA.

PEDICULARIS spica FOLIOSA. *Hall. hist. belv. num. 317. t. 9. f. 2.*

Linn. syst. pag. 407. Jacq. vind. pag. 252. num. 51. Crantz. fasc. pag. 313.

Scop. carn. 1. pag. 440. num. 765.

Pedicularis alpina, filicis folio major. Baub. pin. 163. Seg. ver. 3. pag. 123.

Pedicularis alpina flore luteo, radice nigra. Baub. hist. 3. pag. 438.

Pedicularis major Dalechampii. Baub. hist. 3. pag. 438.

Radix teres, intus albicans, foris fordide pallens aut magis fusca, insipida, vix digiti minimi crassitie, semipedalis, infra medium bifariam vel trifariam divisa, rarius simplicissima, perennat. Caulis simplicissimus, teres, erectus, pedalis, vel altior, calamum crassus, parumper fistulosus, modo glaberrimus, modo pilis raris adpersus; quandoque plures. Folia radicalia sunt longe petiolata, subbipinnata, & pauca, sæpius bina. Pinnulæ scilicet confluunt basibus suis; cæterum alternæ, argute inciso-ferratæ, dorso subpilosæ, ad oras leviter revolutæ. Costa primaria vel nuda est, vel pinnulas simplices, numero & situ varias, interjectas habet. Caulem infra spicam omnino paucissima folia decorant, sæpe dumtaxat unicum alterumve. Cum hæc, tum spicæ infima, simili prioribus figura gaudent, solummodo minora. Quæ sequuntur, floralia sunt simpliciter pinnata ex pinnulis oblongis; quæ successive magis confluentes in superioribus, summa mere pinnatifida reddunt. Hæc longiora ultra flores eminent, pressissimeque exorta, dum ex singulorum ala flos subsessilis egreditur, omnino viceni vel triceni, spicam densam speciosamque efformant. Petioli etiam interdum raris pilis sunt ciliati. Calyx est subventricosus; pentagonus, ut unus angulus superne habeatur, sint inferne quatuor; angulis hirsutis; ore lanato, quinquedentato, ferme æquali. Corolla ochroleuca, uncialis. Galea oblonga, obtusissima, foris hirsuta, integra. Labii inferioris discus est bigibbosus; laciniæ tres, subrotundæ, planæ, integræ, & subæquales. Filamenta superne hirsutiem habent. Styli apex galeam superat. Semina sunt angulata. Crescit passim in herbidis subalpinis alpinisque, locis magis depressis, ubi pro varia soli altitudine floret a Majo ad Augustum.

TABULA CENTESIMA QUADRAGESIMA.

PEDICULARIS INCARNATA. *Linn. syst. pag. 407.*

Pedicularis rostrato-spicata. Crantz. fasc. pag. 317.

Pedicularis foliis pinnatis, pinnis longis dentatis; floribus rostratis spicatis; calycibus tomentosis. Hall. hist. belv. num. 319.

Pedicularis foliis alternis, pinnis semipinnatis, floribus laxè & longissime spicatis.

Allion. pedem. 1. pag. 54. t. 12. f. 2.

Pedicularis alpina purpurea strigosior, spica oblonga incana, floribus alternatis & per intervalla positis. Burs. apud Linn. amæn. acad. 1. pag. 153.

Radix lignosa foris nigricans & perennis fibrillas teretes longas albidasque emittit. Folia sunt petiolata, pinnata, glabra, caulina alternantia: pinnis oblongis & pinnatifide divis in lacinias obtusiusculas, in majoribus foliis ad apicem denticulatas. Summæ pinnæ confluunt. Caulis unicus alterve, teres, nitidus, superne purpurascens, & pedalis vel brevior, erigitur, in spicam definens raram aphyllam & longam. Bractæe sunt profunde trifidæ plerumque, & lineares. Flores inodori, inferiores magis distantes & pedunculati, superiores sessiles. Calyx atropurpureus, oblongus, subventricosus, striatus, quinque-dentatus: denticulis lanceolato-acuminatis. Villus lanuginosus albidus magis minusve obsidet ipsius caulis partem florentem, bractæas, & calycis strias atque limbum. Hæc autem quandoque lanugo tantilla est, ut, nisi proxime oculis planta admoveatur, ægre appareat. Corollæ ex purpureo rubescentis & glabræ tubus subcylindræus est. Galea compressa erectaque in rostrum excurrit obtusum, subulatum, longum, ad angulum rectum inflexum, ad verticemque parum fuscescens. Labium inferius amplum, & semitrifidum, sæpiissime verticaliter vertitur totum, ut lacinia laterales sursum deorsumque spectent. Lacinia intermedia concava multo minor est lateralibus planis, quibus ad invicem accedentibus ferme tegitur. Filamenta carneo sunt colore. Antheræ ovatæ basique bifidæ in lateribus compressis pallent; in aliis nigrescunt. Stylus saturata purpura tingitur. Capsula ovata, compressa imprimis superne, glabra, parte antica magis rectilineari, unde subobliqua, continet semina circiter duodena, rufa, lanceolata, acuta, & angulata; quæ maturescunt Septembri, dum planta floret Julio. Crescit in alpium declivibus herbidis. Capsula & semen etiam seorsim delineantur.

TABULA CENTESIMA QUADRAGESIMA PRIMA.

ALLIUM FLAVUM. *Linn. syst. pag. 239. mant. 363.*

Allium foliis teretibus, vagina bicorni, umbella lutea pendula. *Hall. opusc. de all. num. 24.*

Allii montani quarti species prima. *Clus. hist. 194.*

Allium juncifolium bicornne luteum *Rudb. el. 2. pag. 157. f. 6.*

Allium montanum bicornne flore pallido odoro. *Bauh. pin. 75.*

Bulbus simplex, ovatus, intus albus, levissimi cepæ odoris & saporis, externe tunicis emarcidis fuscescentibus tenuibusque vestitur, raroque ex latere superiore novum bulbillum generat. Caulis teres, solidus, tenuis, erectiusculus, & æqualis, ad pedalem vel duplo majorem altitudinem attollitur. Folia radicalia & caulina sunt teretia, gracilia, acuta, viridia, caule plerumque breviora, basi vaginantia, ante florescentiam semper jam emarcida fuscescentia ac sæpe deperdita, idque in culta æque ac sylvestri, vagina striata. Spatha diphylla fit ex foliolis ex basi latiuscula & membranacea in cornu gracile abeuntibus, a tribus ad novem uncias longis, patentissimis aut reflexis. Umbellam laxam pedunculi formant plures, flavescentes, in ipsa florescentia penduli, in fructescentia erecti. Bulbilli in umbella adsunt nulli. Flos est obsolete triangularis & campanulatus. Petala erecta, oblonga, obtusissima, concava, & flava cum obsoleta lineola media virente. Filamenta pallida, simplicia, filiformia, erecta, & antheris gravida luteis, corollam ad duplam longitudinem superant. Stylus tandem corolla duplo longior evadit. Capsula pallida continet semina atra. Sub dio flores vix odorem habent; in ædes vero illati asservatique suaveolentiam adipiscuntur insignem; ut, dum florere planta incipit, una cum bulbo evulsa, & aquæ imposita, per tres etiam hebdomodas florere atque odorem spargere pergat. Ad marginem exhibetur umbella in fructu. In montibus asperis saxosis & apricis crescit, florens Julio & Augusto, semina ferens Septembri.

TABULA CENTESIMA QUADRAGESIMA SECUNDA.

TORDYLIUM MAXIMUM. *Linn. syst. pag. 204. Scop. carn. 1. pag. 195. Crantz, fasc. 153. Tourn. inst. 320.*

Tordylium. *Riv. pent. irr. tab. 1.*

Caucalis major. *Clus. hist. CCII. Baub. hist. 3. part. 2. pag. 85.*

Caucalis maxima, sphondylii aculeato semine. *Baub. pin. 152.*

Seseli creticum majus. *Baub. pin. 161.*

Seseli creticum sive Tordylion majus. *Lob. ic. 737.*

Semina, in horto sata primo vere, producunt plantas, quæ eodem anno florent, sed tarde, Octobri scilicet aut Novembri; fructum vero vix ad maturitatem perficere valent. Sylvestres plantæ jam Julio atque Augusto flores gerunt, fructus maturos Septembri; ut suspicer, has subbiennales esse, earundem semina autumnino germinare. Post absolutam fructificationem omnes pereunt. Radix semipedalis vel longior, ramosa, sublignosa, calamo crassior, albicans, & sapore prædita tandem subacri, caulem gignit teretem, striato-fulcatum, fistulosum, isthmis interceptum ad nodos, erectum, a duobus ad quatuor pedes altum, versus basin pilis reflexis hispidum, cæterum una cum ramis scabrum. Folia sunt pinnata cum terminante impari, utrinque villosa & magis minusve scabra. In radicalibus foliola sunt utrinque tria vel quatuor, sessilia, subovata, inæqualiter serrato-crenata, obtusissima, extremo majore & ad basin attenuato. In caulinis vagina petiolaris est brevis; costa hispidula, antice fulcata, dorso striata; pinnæ utrinque tres vel geminæ, subovatae in inferioribus, lanceolatae in superioribus, serrato-incisæ, extrema multo longiore. Radii striati, plus minus deni, constituunt umbellam universalem erectam, planam, nec amplam, cui subjiciuntur involucri foliola a quinque ad decem, angusta, acuminata, & striata. Umbellulæ partiales planæ ac densæ suffulciuntur foliolis plerumque senis, priorum fere similibus, interioribus brevioribus. Calycis proprii denticuli duo exteriores magis elongantur. Germen pilis albidis hirsutum viret. Petala ante expansionem purpureascent, post illam ex ochroleuco albescent. Extimorum flosculorum petalum extimum est maximum & profundissime bifidum; laciniis obverse ovatis, obtusissimis, planissimis & patentibus. Petalum laterale alterutrum vel utrumque laciniam priori petalo proximam etiam talem sed paulo minorem habet, dum altera est lacinia brevissima oblonga & reflexa. Inque hujusmodi lacinias geminas dividuntur petala duo reliqua, ante divisionis locum erecta. Semina sunt suborbicularia, quandoque paulo magis oblonga, compresso-plana, inodora, saporis pauci & ingrati, hinc æqualia, illinc margine conspicua albido & undulato cum nucleo fusco subaspero & lineato. Crescit in montosis asperis suffruticosis. Ad marginem depingitur folium radicale; semen utrinque conspectum; & auctus flos.

TABULA CENTESIMA QUADRAGESIMA TERTIA.

SESELI HIPPOMARATHRUM. *Linn. syst. pag. 215. Jacq. vindob. pag. 224. Scop. carn. 1. pag. 214.*

Seseli articulatum. *Cantz. fasc. p. 205. tab. 5. f. 1. & 2.*

Hippomarathrum. *Riv. pent. irr. tab. 66. Kram. el. p. 82.*

Saxifraga pannonica. *Clus. hist. CXCVI.*

Tota planta glaberrima est. Radix longa, lenta, ramosa, digiti minimi crassitie, intus albicans, externe fordide cum aliqua flavedine pallens, & perennis, superne dividitur in plura capita a foliorum præteritorum reliquiis capillata, totidemque caules emittit; sapore prædita primo subdulci, postea acredine sua per totum os se manifestante. Caules sunt graciles, erecti magis minusve, dimidium vel sesquipedem alti, teretes, tenuissime

lineati, glauci, in principio simplicissimi, postea plerumque ramulis patulis ex axillis foliorum aucti, medulla candida referti, & firmi. Folia radicalia & caulina ex glauco virentia, saporis ingrati ac nauseosi, & trita odorata, oriuntur ex vagina longa, ad oras membranacea & albicante, atque arcte amplexicauli. Illa sunt a duabus ad quinque uncias longa ac tripinnata: foliolis ultimis sublinearibus, crassiusculis, planiusculis, acutis, & integerrimis. Costa universalis teres cum sulco antice inscripto, costæque laterales, omnes oppositæ cum terminante impari, ad divisiones linea notantur transversa magis pallente, suntque ibidem subarticulatæ. Folia caulina infima in plantis lætiori solo crescentibus cum radicalibus quidem similitudinem habent; superiora autem in his, & in individuis soli aridissimi folia caulina omnia, præter foliolum simpliciter pinnatum, aut etiam simplex acumen, vaginæ impositum, nullam aliam divisionem habent. Umbella universalis plerumque fit e radiis novem aut decem, vix pollicaribus, inæqualibus, suffultis involucro nullo, rarissime unifolio. Partialis densa est, brevissima, parva, convexula, ex flosculis circiter quindecim. Involucrum parziale monophyllum & pelviforme margine gaudet multidentato, umbellula breviori. Petala sunt ovato-acuminata cum acumine inflexo & propter oras reflexas postice sulcato, patula, albida. Antheræ pallent. Fructus subovatus & ex fusco pallens secedit in duo semina oblonga vel ovata, obtusissima & veluti truncata vel acuta, hinc plana, illinc quinque costis extantibus sulcata, inodora & insipida. Flores profert mense Julio & Augusto. Semina perficit Septembri. Adstant in nativa magnitudine radius cum involucro, feminisque tres varietates; aucta vero seminis transversa sectio & flos.

TABULA CENTESIMA QUADRAGESIMA QUARTA.

SESELI GLAUCUM. *Linn. syst. pag. 215. Scop. carn. 1. pag. 214.*

Seseli osseum. *Crantz. fasc. 207.*

Stirps est biennis, totaque glabra nitidissima & glauca. Radix cum quadam flavedine pallet, fusiformis, vix minimum digitum crassa, sæpe ramosa, semipedalis, capillata, odore prædita dauci aliquo, sapore simili cum juncta acredine. Caulis solitarius, a duobus ad quatuor pedes altus, valde ramosus, geniculatus, teres, æqualis, firmus, alba medulla factus, colorem habet ex glauco stramineum, quandoque purpurascentem. Rami patuli subdividuntur. Folia radicalia sunt bipinnata vel subtripinnata; superiora pinnata, dein ternata, tandem simplicia. Petioli communes membranacei canaliculati, lineati; reliqui subteretes, solidi, & ad divisiones callulo transverso pallente instructi. Pinnulæ sunt lineares, angustæ, acutæ, subcanaliculatæ, plures etiam planissimæ, longæ. Involucrum universale desideratur. Parziale foliola habet setacea parva circiter octona. Umbella universalis convexula rara & inæqualis. Partialis hemisphærica densiorque. Receptaculum radiorum callosum pallet. Petala albent, æqualia, ovata, patentissima, apicem inflectentia quidem, parum tamen hinc cordata. Filamenta petalis duplo longiora sustinent antheras pallidas. Flosculi omnes fertiles semina proferunt ovata, hinc plana, illinc convexa, haud profunde quinquefulcata, inodora & saporis pauci. Crescit in saxosis herbidisque siccioribus. Floret Julio & Augusto. Semina perficiuntur Septembri. Tabula sistit plantæ summam partem, radicem cum caulis parte infima, folium quoddam ex inferioribus, semen utrinque visum; tandem aucta florem, semen, ejusque dissecti transversam faciem.

TABULA CENTESIMA QUADRAGESIMA QUINTA.

LASERPITIUM SILER. *Linn. syst. pag. 210. Scop. carn. 1. pag. 196.*

Laserpitium foliis duplicato-pinnatis; pinnulis integerrimis, lanceolatis, simplicibus & ternatis. *Hall. bist. helv. num. 794.*

Siler montanum. Crantz. fasc. pag. 185. Clus. hist. CXCIV. Dod. pempt. 2. l. 5. c. 15.

Moris. hist. 3. p. 276. s. 9. t. 3. f. 1.

Ligusticum, quod Sefeli officinarum. Baub. pin. 162.

Radix perennis caput gerit crassum, priorum foliorum reliquiis fetosis plurimis coronatum, pollicis vel digiti atque etiam majore crassitie, sesquipedalis, teres, simplex aut in crura divisus, cortice fusco & inæquali vestitus, intus subcarnosus albusque cum medulla flavescente, prædita odore apii aliquo, sapore in principio quidem simili gratoque, at brevi amaricante ingrato & exsiccante. Planta tota glabra est. Caulis brachiatus, teres, lineatus nec sulcatus, pallide virens aut purpurascens, in pratis subalpinis unum alterumve pedem altus, cujusmodi tabula exhibet, in montosis demissis altior, etiam sexpedalis. Magnitudinem plantæ folia sequuntur, in majoribus circumscriptione amplissima, secus in minoribus individuis. Sunt vero multiplicato-pinnata, trita odorata, saporis subaromatici, vix acris, nec grati. Costæ sunt compressæ, imprimis inferiores, tenuissime lineatæ, nitidæ; particulares oppositæ. Vaginæ amplæ, tumidæ, membranaceæ, firmæ, lineatæ, pallide virentes, & amplexicaules. Pinnulæ sunt anguste lanceolatæ, magis minusve acutæ, integerrimæ, planæ, utrinque ex glauco virentes, subpetiolatæ, plurimæ ternatæ, crassiusculæ. Involucrum universale fit ex foliolis decem aut pluribus, brevibus, lanceolatis vel ovatis, acutis, concavis, pallentibus cum virore dorsali, patentibus aut reflexis. Particulare simile est, sed minus. Umbella universalis convexa & a quatuor ad octo uncias diametro æquans constat radiis subteretibus, dorso glabris, supra striatis & asperiusculis, vicens vel pluribus. Petala sunt alba, subæqualia, propter apicem inflexum cordata, patentissima, lata. Filamenta alba, patula, petalis longiora. Antheræ albidæ. Flosculi in umbellis rameis plerique, sæpe omnino omnes, abortant; in umbellæ caulinae umbellulis fere singulis pauci; qui omnes germine destituuntur. Fructus oblongus subteres & nitidus fuscescit. Semina etiam oblonga, hinc plana & striata, inde convexa & donata alis quatuor membranaceis angustis, quas inter lineæ elevatæ decurrunt, odorem habent cumini fortem, saporemque ejusdem aromaticum, subacrem, & amarum. Floret Julio & Augusto. Semina maturescunt Septembri. Sistuntur ad marginem foliorum variantium partes; tum semina variantia, utrinque spectata; tandem aucta flos & feminis transversa sectio.

TABULA CENTESIMA QUADRAGESIMA SEXTA.

LASERPITIUM LATIFOLIUM. *Linn. syst. pag. 209. Scop. carn. 1. p. 195. Gouan. ill. pag. 13.*

LasERPitium glabrum. Crantz. fasc. pag. 181.

LasERPitium asperum. Crantz. fasc. pag. 179. t. 1. f. 2.

LasERPitium. Riv. pent. irr. tab. 21.

LasERPitium foliis cordatis, inciso-ferratis. Hall hist. helv. num. 792.

Sefeli æthiopicum Matthioli. Clus. hist. CXCIV.

Sefeli æthiopicum herba. Dod. pempt. 2. l. 5. c. 18.

Libanotis Theophrasti major. Lob. ic. 704.

Libanotis latifolia major. Baub. pin. 157.

Libanotis latifolia altera sive vulgatiore. Baub. pin. 157.

Libanotis alpina latifolia, semine crispo. Bocc. mus. pag. 24. t. 3.

Hæc planta ut ad alpina magis adscendit, aut in montanis minus editis crescit locis, tam varium induere habitum solet, ut primo intuitu duplicem constituere speciem videri possit. Asperitas foliorum magna aut summa glabrities, statura humanam æquans aut eadem parva, dant dubitandi ansam. Utramque plantam, copiose satis in Austriæ montibus cre-

erescens, examinavi omni cum attentione, coluique in horto, & eandem speciem esse, assero. In alpebus statura humilior, scilicet bipedalis, vel pedalis, etiam brevior cum caule simplicissimo unica umbella terminato. Hic summa glabrities, ita tamen, ut in quorundam individuorum foliis, præcipue vero in costis, observetur major minorve illa asperitas, quæ plantam in minus editis crescentem notabilis afficit, simul ramosam, quatuor vel quinque pedes altam, foliis amplissimis spectabilem. Hujus duo foliola cum costula sua adhærente depingi ad latus curavi; dum plantam subalpinam minorem integram tabula exhibet. Adest etiam ex priore maxima folii alicujus ramei pars cum foliis lobatis acuminatis ad Sileris foliola quodammodo accedentibus, cujusmodi quidem foliola non tam frequenter occurrunt, quum plerumque ramea & summa foliola ad inferiora magis accedant; ut ex hac parte planta Halleri num. 793 a nostra non distinguatur. Asperrimæ plantæ effossa radix, in hortum translata, proximo anno lævissimam eandem protulit. Et alpina lævissima in horto quædam folia aspera habuit; ut omnino nihil certi hirsuties indicet. Radix digitum vel amplius crassa, bipedalis & ultra ut vix effodi integra queat, foris dilute fuscescens, intus candida, subcarnosa, vix fibrosa, perennis, sapore gaudet amarissimo subacri, nec grato, fetis coronata. Caulis teres, striatus, viridis, glauco rore tectus, glaber, alba medulla farctus. Vaginæ foliorum striatæ tument. Costæ compressæ cum antico margine acuto. Folia sunt duplicato-pinnata; foliolis cordatis, integris vel rarius lobatis, dentato-ferratis, obtusis vel acutis, inferioribus petiolatis, summis sæpe sessilibus, utrinque glaberrimis vel solo dorso asperis, firmis, facie virentibus saturate, dorso magis glaucis venosisque. Umbella erecta, plana aut convexior, ampla ut in majoribus diametrum habeat semipedalem, ex radiis conflata plurimis teretibus striatis, involucri subposita foliola habet acuminata, patentissima vel reflexa, dilute virentia cum margine quandoque purpureo, numero incerto a quinque ad decem. Umbella particularis convexa & densior involucrum fere simile habet, etiam nullum. Flores albidii. Petala ob inflexum apicem obverse cordata, subæqualia. Semina sunt glabra, nucleo oblongo, hinc plana, illinc quadrialata, alis membranaceis, tenuibus, subpellucidis, extima utrinque latiore, parum odorata, saporis subacris & ingrati, Septembri matura. Floret Julio. Ad marginem exhibetur semen utrinque spectatum cum transversa sectione; tum flos auctus.

TABULA CENTESIMA QUADRAGESIMA SEPTIMA.

LASERPITIUM AQUILEGIÆFOLIUM.

Laserpitium trilobum. Jacq. vindob. pag. 48.

Siler trilobum. Crantz. fasc. pag. 186.

Sefeli æthiopici aliud genus. Clus. hist. CXC.

Tota planta glaberrima est. Radix perennis, pollicem crassa, teres, pedalis & ultra, ramosa vel simplicior, superne multum capillata, foris nigricans, intus alba cum meditullio subflavescente, læsa odorata, saporis amari & ingrati. Caulis teres, calamo crassior, a quatuor ad sex pedes altus, lineatus, nec sulcatus, firmus, erectus, nitidus, virens cum glauco superfuso rore, senescens etiam atropurpureus, ramis brachiatus, fibroso-solidus, & saporis cum dulcedine aromatici. Vagina foliorum est longa, concava, connivens, striata & basi amplexicaulis. Folia radicalia & caulina inferiora ambitus amplissimi ac veluti triternata petiolis instruuntur longis, substriatis, solidis, teretibus aut leviter compressis. Caulina summa sessilia sunt & subternata: foliolis plerumque trilobatis & incis, acutisque cum dentibus subrubentibus. Interdum etiam vaginæ insidet folium unicum trilobatum. Semper tamen foliola hæc omnia lata sunt, nec ulla linearia. Caulina intermedia sunt subbiternata, petiolo communi destituta, & aut instructa petiolo proprio singula, aut lateralia etiam sessilia. Et horum & radicalium pinnæ sunt amplæ, obtusæ, lobatæ, incisæ, dorso glaucæ perque venulas reticulatæ, facie virentes, trita odora-

ratæ. Involucrum universale aut deest plane, aut uno alterove constat foliolo lanceolato, acuminato, concavo, membranaceo, viridique cum ora rubente. Particulare pariter modo desideratur ex integro, modo adest ex paucis foliolis parvis conflatum. Umbella ampla rara & plana radios habet strictos, striatos, teretes, bi-vel triunciales, a decem ad viginti. Particularis est convexior & densior. In flosculis centri paucis sæpe pistilla deficiunt, hinc abortantibus. Reliquis germen est compressiusculum & striatum cum stylis subulatis & virentibus. Petala sunt parva, alba, basi attenuata, inflexo-cordata, æqualia & patentissima. In staminibus caducis antheræ pallent. Fructus ex ovato oblongus compressus & obtusus in semina bina dispecitur fusca, odorem habentia saporemque aromaticum fortem cum cumini vi præpollente, hinc plana, inde convexa alisque membranaceis brevibus & pallidioribus quinis instructa cum interjectis alternantibus quatuor aliis adhuc angustioribus. Crescit in asperis montosis calcareis. Incipit florere sub finem Maji. Semina maturescunt Septembri. Ad marginem conspiciuntur radices pars, folii inferioris pars aliqua non colorata, semen utrinque; tum hujus transversim discissi aucta facies, & auctus flos. Diversa est planta a *Laserpitio trilobo* Linnæi.

TABULA CENTESIMA QUADRAGESIMA OCTAVA.

CHÆROPHYLLUM HIRSUTUM. Linn. syst. pag. 214. mant. pag. 356. Gouan.

bort. mons. pag. 147. ill. pag. 15. Crantz. fasc. pag. 194.

Cerefolium latifolium hirsutum album & rubrum. Moris. hist. 3. p. 304. s. 9. t. 10. f. 6.

Myrrhis palustris. Riv. pent. irr. tab. 50.

Myrrhis radice prælonga; foliis triplicato-pinnatis, acutis; feminibus cylindricis.

Hall. hist. belv. num. 751.

Myrrhis Broccenbergensis, foliis Myrrhidis italicæ, flore albo, radice crassa nigra.

Baub. hist. 3. part. 2. p. 78. Baub. pin. 160.

Scandix hirsuta. Scop. carn. 1. pag. 211.

Cicutaria latifolia hirsuta. Baub. hist. 3. pag. 182.

Cicutaria palustris latifolia alba, & rubra. Baub. pin. 161. Mapp. als. 208.

Seseli montanum cicutæ folio, subhirsutum. Baub. pin. 161. prodr. 85.

Tota planta trita odorem non gratum, similemque mansa saporem habet. Ex radice perenni, sæpe prælonga, in crura plura divisa, foris fuscescente, intus albida, perque ætatem multicipite, caules ad exortum incurvati adscendunt plures, teretes, æquales, lineati, parum fistulosi, aut mollibus albidis & deorsum tendentibus pilis dense vestiti, aut ferme glabri, virentes cum obscura sæpe purpura, digitum minimum crassi, sesquipedales, superne tantum ramosi ramis striatis paucisque. Inveni etiam specimina palmaria hirsutissima, alia ferme glaberrima. Foliorum inferiorum petiolo tereti solido longoque suffultorum, & superiorum sessilium, vaginæ sunt membranaceæ, latæ, amplexicaules & subnervosæ. Ipsa vero sunt fere biternata; foliolis oblongis, pinnatifide incis, argute ferratis, acutis, facie glabris, dorso magis dilute virentibus lucidis & ad venas pilosis. Umbellæ, quæ ante anthesin nutant, sunt convexæ, densæ, involucri universali destitutæ omni, factæ ex radiis striatis plus minus quindecim. Umbellulæ particulares haud differunt, nisi quod involucri gaudeant foliolis a quinque ad decem, lanceolato-acuminatis, virentibus cum margine subalbido ciliatoque, primo patentibus, tandem reflexis. Flores odorati albescent, idque modo simpliciter, modo cum quodam admisto virore, aut cum suffusa purpura. Petala sunt ob apicem leviuscule inflexum cordata, ad oras ciliata; in interioribus flosculis patula, minus cordata & æqualia; in extimis autem patentissima, & extimum sæpius paulo longius productum. Flosculi circumferentiæ & unicus centralis foli germen possident oblongum compressum & saturate virens, quod in geminos abit stylos subulatos albos erectos & longitudine petalorum. Qui vero in disco flosculi reliqui sunt,

sunt, carent germine & stylis. Filamenta omnibus sunt albida erecta & quina, vel sæpius pauciora. Antheræ pallide flavent. Sunt autem filamenta in flosculis sterilibus triplo longiora petalis; in fertilibus valde caduca, post explicationem ilico delabentia fere omnia, ut forte fecundatio fiat a longioribus. Semina saporis aromatici balsamici & tandem acris. Crescit ad sylvas subalpinas. Floret Junio. In margine sunt fructus integer; aucti flos fertilis, idemque sterilis; & feminis aucti transversa delineatio.

TABULA CENTESIMA QUADRAGESIMA NONA.

CHÆROPHYLLUM SYLVESTRE. *Linn. syst. pag. 214. Scop. carn. 1. pag. 218.*

Crantz. fasc. pag. 192.

Chærophyllum foliis acute dentatis, triplicato-pinnatis, glabris; nervis hirsutis.

Hall. hist. helv. num. 748.

Chærophyllum perenne, sylvestre, cicutæ folio. *Tourn. inst. 314. Mapp. als. p. 66.*

Cerofolium sylvestre. *Riv. pent. irr. tab. 43.*

Cerofolium sylvestre perenne, feminibus lævibus nigris. *Moris. hist. 3. pag. 303. s.*

9. t. 11. f. 5.

Myrrhis sylvestris, feminibus lævibus. *Baub. pin. 160.*

Cicutaria vulgaris. *Baub. hist. 3. part. 2. pag. 181.*

Ex radice perenni, albida, odore apii aliquo, sapore prædita ingrato, inque ramos calamum bis vel ter crassitie superantes & subcircularibus fulcis inæquales divisa, caulis exsurgit a duobus ad quatuor pedes altus, ramosus, digitum plus minus crassus, sulcatus, striatus, inferne pallide virente medulla farctus, cæterum fistulosus, ad genicula versus dorsum folii parum intumescens, in trunci tamen inferiore parte ramisque tenuioribus ibidem ferme æqualis, ad basin multa canescente hirsutie donatus, quæ paulatim superiora versus imminuitur, tandemque in ultimis ramis evanescit. Est tamen hæc etiam in diversis sat diversa, ut in quibusdam individuis dentur glabri ferme toti. Folia sunt multiplicato-pinnata; radicalia sæpe amplissimi ambitus. Costæ hirsutæ, fistulosæ, dorso acute angulatæ, antice profunde carinatæ, ortæque ex vagina brevi striataque, pinnulas locant lanceolatas, acutas, ferrato-incisas, extremas semper longe confluentes, utrinque sæpe nitidas, facie glabras & ex atro virentes, dorso pallidiores nervisque præprimis & ad oras pubescentes, quandoque totas hirsutulas, tritas subodoratas. Folia caulina & ramea successive minora minusque divisa, cæterum similia; superiora sæpe opponuntur, aut sunt terna, cum totidem ramis axillaribus. Umbellæ planiusculæ, nec densæ, nec plantæ ratione amplæ, ante anthesin nutant, in eadem eriguntur, radiis compositæ a septem ad octodecim, gracilibus teretibus & glabris, involucro universali apud nos destitutæ, apud Hallerum quandoque donatæ unifolio. Involucri partialis foliola sunt ut plurimum fœna, acuminato-ovata, concava, glabra, ad oras subciliata, virentia cum margine albido, umbellulis duplo breviora, tandem reflexa. Flosculi sunt inodori, quos inter vidi paucos germine carentes ac steriles. Petala plana & obverse ovata alben, centralium flosculorum subæqualia, exteriorum vero extimum majus & subcordato-emarginatum, atque hoc petalum tunc cum lateribus suis extrorsum vergit, antrorsum in oppositam partem divergentibus petalis duobus reliquis. Filamenta albida breviora & caduca antheras gerunt ochroleucas & subrotundas. Fructus est oblongus, acutus, nitidus, niger, lævis, separabilis in semina oblonga, antice sulcata, cæterum teretia sine ullo sulco aut linea, inodora, sapore vix ullo. Crescit ad sylvas inque pomariis. Floret a Majo ad Augustum. Semina maturescunt Julio & sequentibus. Folii inferioris pars aliqua, fructus integer, feminis aucti dissectio, & flos auctus, exhibentur ad marginem.

TABULA CENTESIMA QUINQUAGESIMA.

CHÆROPHYLLUM AROMATICUM. *Linn. syst. pag. 214.*

Scandix tinctoria. *Scop. carn. 1. pag. 212.*

Cerefolium, rugoso angelicæ folio, aromaticum. *Bocc. mus. 2. p. 29. t. 19.*

Myrrhis podagrariæ folio. *Riv. pent. irr. tab. 52.*

Angelica sylvestris hirsuta inodora. *Baub. pin. 156. prodr. 82.*

Intacta planta odorem nullum spirat, trita vero inter digitos tota odore pollet aromatico. Radix perennis in crura dispescitur longa, teretia, foris nigricantia, intus albida, sapore quodam apii prædita. Caulus unus alterve ad duorum vel trium pedum altitudinem attollitur, teres, striatus, scabriusculus, medulla alba pauca & subfistulosa farctus, pilis albis subrigidis & versus superiora rarioribus obsitus, ad basin digitum crassus, inferne sæpe flexuosus & punctis maculisque atropurpureis notatus, cæterum rectus & virens, infra genicula valde parum intumescens, ramosus. Vaginæ foliorum sunt striatæ, pilosæ, & amplexicaules. Costæ anticæ: fulcatæ, teretes, striatæ, solidæ, pilosæque. Folia omnia sunt subbiternata: pinnulis ex oblongo lanceolatis, acutis, ferratis, subrugosis, facie glabris & atrovirentibus, subtus scabriusculis & ad nervos imprimis venasque pilosis, majoribus tres quatuorve uncias longis, passim quibusdam pinnula minore pedatis. Rami extremi nitidi & glabri umbellas gerunt erectas, ex radiis confectas a duodecim ad octodecim, planiusculas, haud densas, involucro universali aut destitutas aut eodem donatas unifolio vel polyphylo, foliolis lanceolato-acuminatis, reflexis, ad oras membranaceis albisque. Partiale involucrum semper adest ex foliolis similibus a sex ad decem. Flores sunt subodorati. Petala nivea, cum apice antrorsum incurvato cordata & veluti semibifida. Filamentis albis insident antheræ sulphureæ. Germina glabra, compressa, longaue, ad basin angustantur. Floribus hisce fertilibus immiscentur alii steriles germine carentes. Semina sunt oblonga, ratione longitudinis gracilia, glabra, fusca, subacuta, stylo persistente & patulo aristata, hinc canaliculata, inde convexa subteretia & obsolete quadrifurcata, vix odorata, pauci saporis. Floret Junio & Julio. Semina maturescunt Augusto & Septembri. Crescit in sylvaticis udis. In tabula etiam exhibetur caulis pars inferior cum folio annexo majore, non colorata. Tum ad marginem flos auctus; semen utrinque visum in magnitudine naturali, ejusdemque aucti transversa dissectio.

TABULA CENTESIMA QUINQUAGESIMA PRIMA.

LIGUSTICUM AUSTRIACUM. *Linn. syst. pag. 211. Jacq. vindob. pag. 222.*

Crantz fasc. pag. 197.

Seseli primum montanum Pannonicum. *Clus. hist. CXIII.*

Seseli alpinum seu montanum primum Clusio, folio splendente, flosculis albis. *Baub. hist. 3. part. 2. pag. 168.*

Ex radice semipedali & ultra, pollicem crassa, in crura sæpius divisa, foris ex fusco flavescente, intus cum flavedine pallente, subspongiosa, odore apii aliquo similique sapore tandem parum acri prædita, tertio vel quarto ætatis anno caulis attollitur singularis, erectus, bi-vel tripedalis, sulcato-striatus, fistulosus sine ullis ad nodos dissepimentis, totus foliosus, digitum vel pollicem crassus, superne tandem ramosus ramis plerumque simplicibus. Folia ex costa oriuntur subtus striata convexa & crassiore, supra vero concava tenui & lata; radicalia amplissima; caulina supra medium sessilia; cæterum figura eadem. Sunt autem multiplicato-pinnata: foliolis ultimis lanceolatis aut ovatis, incisus & subserratis, facie obscure, dorso pallidius virentibus, confluentibus, latitudine in diversis valde diversa. Involucrum universale polyphyllum constat foliolis lanceolatis, acutis, pal-

lide virentibus cum ora membranacea albida, umbella fere duplo brevioribus, reflexis, aliis integerrimis, aliis pinnatifide varieque incis. Partiale habet foliola circiter fena, integerrima plerumque omnia, exteriora umbellulas æquantia, nec reflexa. Umbella universalis caulem terminans ex radiis fit circiter quadraginta, a quatuor ad septem uncias diametro æquans. Reliquæ umbellæ sunt multo minores; densæ omnes. Hæ terminant ramos, qui serius prodeunt, atque tunc elongari incipiunt, quando jam floret umbella primaria, qua tandem altiores evadunt, quamque jam fructescentem singulari spectaculo cingunt. Quum autem charta vix talem comprehendisset, hinc delineata caulis pars dimidia superior sistitur, dum umbella princeps in plena florescentia est, rami vero jam abunde in conspectum venerunt, quos inter imprimis illi, qui umbellæ proximi sunt, ultra hanc altius postea elevantur. Flores sunt odorati, magni, & hermaphroditi fertiles omnes. Petala alba, subovata, obtusiuscula, parum concava, patentissima, nec inflexo-cordata, per lineam mediam longitudinaliter prominulam modice bilocularia. Filamenta alba, patula, & petalis longiora antheras sustinent oblongas incumbentes & virides. Germen est profunde multifulcatum. Styli crassi, subulati, breves & pallidi eriguntur. Fructus ovatus & acutus dispescitur in duo semina ovata, fuscescentia vel magis pallida, hinc plana, inde convexa & profunde quadrifulcata, sapore prædita aromatico, quiddam de levistico habente, pro volumine suo valde levia, quia cortex ficcus & membranaceus a nucleo solido, multo minore, oblongo, fulcatoque, distat, uti ex aucta discissi transversim seminis figura elucet. Huic etiam in margine adstant flos, semen utrinque visum, hujus aliqua varietas a latere conspecta, omnia hæc in nativo ambitu. Tota planta glabra est. Floret Julio & initio Augusti, culta Majo. Post fructum peractum perit. Crescit in declivibus alpinis & subalpinis, inter saxa radicem agens.

TABULA CENTESIMA QUINQUAGESIMA SECUNDA.

SELINUM SYLVESTRE. *Linn. syst. pag. 207. Flor. dan. t. 412.*

Selinum palustre. *Jacq. vindob. pag. 49.*

Selinum Thysselinum. *Crantz. fasc. pag. 170.*

Selinum sublaetescens, læve; foliis quadruplicato-pinnatis, linearibus. *Hall. bist. belv. num. 799.*

Linnæi planta est, ipso sic asserente mihi in litteris celeberrimo viro. Hallerianam esse, judicarunt Helveti. Oederianam tabula demonstrat. De propria mea Crantzianaque facile mihi est certumque judicium. Alios omnes auctores, sane mihi perquam dubios, omitto. Lobeliani tamen Thysselini figura, eademque sub hoc nomine a Morisio Donæoque data, sat bene cultam nostram plantam exhibent multicaulem habituque non parum a sylvestri abludentem, qualis a multis in horto annis perstitit, elapsoque effossa ex radice translataque denuo excrevit. Radicem certe eleganter delineant. Sylvestris nostra planta, quæ in sylvaticis inundatis, præcipue ad arundineta, crescit, semper sequenti se modo habet. Radix fusiformis, digitum crassa, foris ex albo sordens, intus candida, perennis, ferme pedalis, ramisque tamen simul pluribus semper aucta; tuber solummodo, dum ob impedimentum, ab intertextis aliarum plantarum radicibus frequenter enatum, recta descendere nequit, format, crura tunc plurima in ambitum emittens. Lac læsa fundit album, glutinosum, spissum, & saporis resinosi acris nauseosi ac ingratiissimi. Idem succus stillat de partibus plantæ reliquis, minus copiosus, sæpe nullus. Cultura vero sapor notabiliter mitescit. Caulis solitarius fere, striato angulatus, erectus, glaber, fistulosus, æqualis, calamum vel digitum minimum crassus, basique & ad nodos inferiores sanguineo colore tinctus, ad quatuor vel septem pedum altitudinem attollitur, superne tantum divisus in ramos paucos, sæpe patentes ad angulum ferme rectum. Folia sunt multiplicato-pinnata, in infimo caule adultæ plantæ jam plerumque deperdita; ut icon

Floræ Danicæ sic optime habitum plantæ nostratis exprimat. Petioli sunt teretes, striati, fistulosi, supra canaliculati, ad basin membranacei & amplexicaules. Pinnulæ sunt lineares, vel paulo magis lanceolatæ, planæ, acutæ, ad microscopium tenuissime & brevissime ciliatæ, confluentes, virides & vix sensibilibiter venosæ, nervo medio præditæ, terminales longiores. In culta autem planta pinnulæ sæpe purpurascunt, reticulatæ in dorso venulis atrofanguineis. Radii sunt striati, supra asperiusculi & ad lentem hirti. Involucrum universale fit ex foliolis ab octo ad duodecim, lanceolato-subulatis, acutis, umbella duplo brevioribus, primo patentissimis, tandem reflexis, cum margine membranaceo albo & ad lentem superne tenuissime ciliato. Huic particulare est simile, externe longius, umbellulamque æquans. Umbella plana est, aut convexula, nec densa. Sic etiam umbellulæ. Flores plerique fertiles; pauci masculi & steriles. Petala alba, lata, patentissima, propter apicem valde inflexum cordata. Filamenta albida antheras ferunt ex viridi pallentes cum striis ad latera purpureis. Styli breves & patuli sunt in flore, qui in fructu horizontaliter divergunt. Germinis vertex pentagonus flavescit leviter. Semina ante maturitatem rubeſcunt, matura pallide fuscescunt, glabra, hinc planissima, inde nucleo convexulo tribusque striis elevatis notato cum margine tenui membranaceo magisque pallente, inodora, & saporis fervidi. Florere incipit sub finem Julii; semina dare matura sub finem Septembris. In tabula exhibetur caulis pars summa cum umbella terminali jam fructescente cumque ramo summo florente ultra caulem elongato. Tum radix fusiformis cum caulis infima parte. Dein folii integri pars altera ex medio caule; infima enim folia sunt circumscriptionis multo amplioris, cæterum haud diversa. Tandem flos auctus, & seminis aucti transversa sectio; seminaque ipsa in magnitudine genuina, quorum primum oblongius, orbiculare magis alterum, atque hoc utrinque conspectum.

TABULA CENTESIMA QUINQUAGESIMA TERTIA.

LASERPITIUM PRUTENICUM. *Linm. syst. pag. 209.*

Laserpitium gallicum. *Jacq. enum. vindob. 48. Scop. carn. 1. p. 196.*

Laserpitium felinoides. *Crantz. fasc. 182.*

Laserpitium minus. *Riv. pent. irr. tab. 23. Hall. Gætt. 177.*

Laserpitium daucoides prutenicum, viscoso femine. *Breyn. cent. 1. p. 167. t. 84.*

Radix biennis, ex tenui fusiformis, semipedalis aut longior, foris fusca, intus pallida, modo simplex, modo ramosa, dauci aliquo sapore prædita, ad angulum rectum inflecti solet, & sic horizontaliter pergere, primo anno sola folia promens radicalia, altero caulem, nullo capillitio vestita. Ille erigitur, calami ad summum crassitiem habens, basi sæpe purpurascens, cæterum viridis, a duobus ad quatuor pedes altus, striato-angulatus, alba medulla farctus, magis minusve pilis albis hispidiusculis patulisque hirsutus, idque versus inferiora densius, ramis paucis ex superiorum imprimis foliorum alis ornatus. Folia radicalia & subsequa inferiora sunt subbipinnata, superiora successive minus divisa. Costa est antice canaliculata, ad basin membranacea, hirsuta & striata. Pinnæ ex lanceolato oblongæ, confluentes, prona parte glabræ, ad nervos dorsales pilosæ, breviter mucronatæ, ad oras ciliis vix oculo nudo conspiciendis instructæ, in adultis foliis sæpe ex fusco maculatæ. Umbella plana constat umbellulis pluribus convexiusculis, haud dense positis. Radii supra sunt villosuli. Involucri universalis foliola a sex ad novem, ex oblongo acuminata, concava, glabra aut subtus villosa, ad marginem membranacea & albida, radiisque triplo breviora, dessectuntur. Involucrum parziale umbellulas fere æquat, cæterum priori simile est. Floribus subodoratis petala sunt alba, subæqualia, subtus quandoque pilosa, in medio plurimum lateſcentia, patentissima, & ob apicem valde inflexum cordata, etiam apparenter semibiloba. Filamenta corollam excedunt. Antheræ ex flavo virent. Germen est villosum. Perianthii proprii foliola sunt viridula, ovata, concava, patula, cum

cum apice acuto purpureoque. Fructus ante maturitatem, sed grandiusculi jam, inter digitos triti quiddam viscosi aromatici habent, quod tamen perexiguum est, inque maturo plane perit, ut ægre mereatur adnotari. Semina sapore pollent ingrato & subacri, & trita odore aromatico, excurrentia in alam utrinque membranaceam albidam, in parte etiam convexa aliis duabus alis instructa, perfecte tunc molendinacea, uti transversim discissi ætisque feminis figura indicat. Sed in aliis iterum feminibus dorsales hæc alæ sunt angustiores, in aliis ferme oblitteratæ. Quinquealata femina nulla invenire potui. Etiam si germina sint villosa, femina matura tamen sunt glabra. Ad marginem hæc exhibentur utrinque in volumine nativo; tum flos auctus. Crescit rara in montanis sylvaticis locis, ubi floret Augusto, femina ferens Septembri.

TABULA CENTESIMA QUINQUAGESIMA QUARTA.

SCANDIX ANTHRISCUS. *Linn. syst. pag. 214.*

Caucalis vaginis lanuginosis, foliis triplicato-pinnatis, feminibus rostratis. *Hall. hist. belv. num. 743.*

Caucalis folio cerefolii. *Riv. pent. irr. tab. 35.*

Myrrhis sylvestris nova æquicolorum. *Col. ecphr. 1. p. 110. f. 112.*

Myrrhis sylvestris, feminibus asperis. *Baub. pin. 160.*

Odorem tota planta aliquem Cerefolii habet, sed fœtidum. Radix parva, albicans & annua caulem profert suberectum, teretem, nitidum, virentem, lævem, obsolete striatum, fistulosum, debilem, pedalem vel duplo triplove altiore, infra genicula sæpe parum tumentem, imprimis superne in ramos patentem. Folia sunt circumscriptione triangularia, mollia, tenera, multiplicata pinnata; vaginarum margine albicante & lanuginose ciliato; petiolis omnibus rariter pilosis; foliolis subhirsutis, aut etiam glabris; laciniis ultimis oblongis, obtusis cum exiguo acumine, plerumque integerrimis, ad basin confluentibus. Pedunculi oppositifolii aut laterales, glabri, tandem stricte patentes. Nullum adest involucrum universale. Particulare fit ex foliolis lanceolato-acuminatis, parvis, ciliatis, quaternis vel quinis. Umbellæ universalis radii quinque vel quatuor, glabri, & patuli, una cum fructu increfcunt. Particularibus flores sunt a tribus ad sex, fertiles omnes, exigui. Germen hirsutum cum apice glabro viret. Petala sunt alba, oblonga, exteriora pauxillo longiora, apice acuto & inflexo, ægre tamen cordata. Filamenta petalis breviora albescent. Styli sunt breves. Semina oblonga, teretia, interne sulco longitudinali exarata, undique hirta pilis brevibus hamatis rigidis, fusca, paulatim superiora versus attenuata in apicem glabrum gracilemque. Crescit ad sepes, ad frutices, in aggeribus, & alibi. Floret Majo & initio Junii; sub cujus finem femina perficit. Ad tabulæ marginem exhibetur fructus integer; tum aucta flos, semen, ejusque dissecti transversim facies.

TABULA CENTESIMA QUINQUAGESIMA QUINTA.

ERYNGIUM CAMPESTRE. *Linn. syst. pag. 202. Scop. carn. 1. p. 185. Crantz. fasc. pag. 229. Dod. pempt. 5. l. 5. c. 12.*

Eryngium foliis semipinnatis, pinnis pinnatis; pinnulis lobatis, spinosis. *Hall. hist. belv. num. 735.*

Eryngium campestre vulgare. *Clus. hist. CLVII.*

Eryngium montanum live campestre. *Cam. epit. 447.*

Eryngium vulgare. *Baub. pin. 386. OEd. fl. dan. t. 554.*

Radix longa, teres, digitum plus minus crassa, foris fusca, intus albida, carnosae cum centro lignescente, per ætatem capillata, sapore donata aliquo dauci cum levi superveniente acredine, & perennans, profunde in terram recte descendit. Folia sunt glabra, utrinque cæsia, rigida, ferrato-spinosa, pungentia; radicalia petiolata, nec ejusdem formæ. Quæ primis annis prodeunt, sunt oblonga & ad apicem tantum magis minusve trifida, cæterum indivisa. Aut sunt quinquefida. Aut alias ludunt. In florente planta sunt pleraque ternata; foliolis bipinnatis: pinnulis oblongis, mucronatis, per costam decurrentibus. Figura hujusmodi folii, quod in umbelliferis pluribus aliis non minus est verum, melius per pictorem exprimitur quam describitur. Caulis erectus, glaber, teres, & lineatus, foliis ornatur similibus, sed sessilibus aut subamplexicaulibus & minus divisis, & superne in multos subdividitur ramos patentes, pedem unum alterumve altus. Florum capitula subrotunda ramulos terminant, quorum summitates in receptaculum commune elongantur, cui flores insident, suffulti involucri pentaphyllo mucronato & rigido; cujus foliola sunt subensiformia, integerrima, parumper concava, patentissima & capitulo duplo triplove longiora. Palea ad quemlibet flosculum adstat sublinearis & mucronata, quæ ad extimos flosculos longior esse solet, magisque setacea, ut involucri evadere hinc videatur foliosus. Germini subovato, plus minus angulato & pilis albidis hispido insidet perianthium proprium, pentaphyllum, subulate mucronatum & longitudine corollæ. Hujus subcampanulatae & pentagonæ petala sunt ex ochroleuco pallida atque apice obtusa cum inflexionis limbo bifido. Filamenta petalis triplo longiora sita sunt extra corollam, hanc scilicet inter & calycem, accumbuntque accurate fulcis a petalorum vicinorum contiguitate in corollæ angulis externis ortis. Fructus undique pilis adscendentibus hirti coronantur calyce proprio persistente, in duo separabiles semina, hinc plana, illinc alterum convexum foliolisque instructum calycinis duobus, alterum angulatum foliola gerens calycina tria, saporis levissime aromatici. Crescit copiose in campis & herbidis siccis. Floret æstate. Semina perficiuntur Octobri. Tabulæ margo sistit folium inferius ex planta majore; idem ex planta juniore minus divisum; florem; eundem auctum, duobus tantum petalis, unico calycis foliolo, unico stamine, & pistillo integro (avulsis reliquis) instructum, ut hæc omnia melius in conspectum veniant; tum petalum auctum; semen utrumque in genuina magnitudine, & hoc transverse discissum auctumque.

TABULA CENTESIMA QUINQUAGESIMA SEXTA.

CONIUM MACULATUM. *Linn. syst. pag. 206. Scop. carn. 1. pag. 206.*

Cicuta. *Hall. hist. belv. num. 766. Störck. cic. suppl. p. 7. t. 1. Riv. pent. irr. tab. 74.*

Dod. pempt. 3. l. 4. c. 35. Camer. epit. 839. Lob. ic. 732.

Cicuta domestica. *Moris. umb. pag. 18.*

Cicuta major. *Moris. hist. 3. p. 290. Bauh. pin. 160.*

Cicutaria vulgaris. *Clus. hist. CC.*

Coriandrum Cicuta. *Crantz. fasc. pag. 211.*

Folia caulis & flores foetidissimum murium odorem spargunt, qui vario tempore in eadem etiam planta modo summus est, modo debilis, ut ægre percipiatur. Tota glabra est. In omnibus plantæ partibus, omni anni tempore examinatis, acredinem percepi, interdum quidem exiguum, sed semper lente se manifestantem, idque imprimis in radice, minus in seminibus, quæ ferme insipida dici possunt. Radix biennis, albida, digitum crassa, in crura sæpius divisa, odore dauci foetido, primo anno sola folia promit, tuncque discissa succum fundit paucum tenacem aquei coloris & ad aërem rufescentem, altero autem anno in caulescente planta ferme succo carens solidior & firma. Caulis erigitur ad trium vel septem pedum altitudinem, teres, lineatus, digitum crassus, superne etiam sulcatus, obsolete angulatus, fistulosus cum nodis imperviis, rore glauco tectus, virens cum ple-

plerumque adspersis maculis sanguineis, superne imprimis ramosus & paniculatus. Folia ampla & multiplicato-pinnata costam habent fistulosam, teretem, nec sulcatam antice nisi in summis foliis, lineatam, virentem, ortam ex basi canaliculata & utrinque membranacea. Pinnulae sunt oblongae, planae, obtusae, atrovirentes, saepe confluentes, inciso-feratae laciniis acutis magis minusve. Umbellae universales numerosae, haud densae, planae aut convexulae eriguntur, ex radiis factae striatis a bis ad ter senos. Involucris universalis foliola circiter septem sunt inaequalia, brevia, lanceolato-acuminata, reflexa, virentia cum margine membranaceo albido. Partiale simile est, sed dumtaxat dimidiatum & patens extrorsum. Flores steriles non inveni. Petala sunt alba, inaequalia, patentissima, obverse ovata cum apice inflexo, nec tamen cordata, acuta, linea longitudinali media interne prominentia. Stamina alba corollam vix superant. Styli sunt breves & obtusi. Fructus compresso-subrotundus fuscescens & inodorus componitur ex binis feminibus, hinc planiusculis, illinc gibbis & per quinque strias elevatas inaequalibus. Crescit passim variis in locis. Floret Julio & Augusto. Septembri fert semina. Ad marginem exhibentur flos auctus, fructus integer in naturali magnitudine, & feminis aucti sectio transversa.

TABULA CENTESIMA QUINQUAGESIMA SEPTIMA.

CAUCALIS DAUCOIDES. *Lim. syst. pag. 205. mant. 351.*

Caucalis leptophylla. Jacq. vindob. pag. 46. Crantz. fasc. pag. 225.

Caucalis foliis triplicato-pinnatis; involucris ligulatis; universali unifolio. Hall. bist. belv. num. 739.

Caucalis dauci sylvestris folio, echinato magno fructu. Magn. monsp. app. 292. Tourn. inst. 323.

Daucus leptophyllus. Scop. carn. 1. pag. 190.

Echinophora. Riv. pent. irr. tab. 24.

Echinophora tertia leptophyllum purpurea. Col. ecphr. 1. p. 96. t. 97.

Planta annua, ferme inodora, dauci paucio sapore praedita, ramosa, saepe divaricata, spithamæa, erecta, & lactescens, radici insistit albicanti, tenuiter fusiformi, plus minus quatuor uncias longæ. Caulis est striatus, solidus, cum purpura virens, rarisque pilis albidis adspersus. Folia sunt multiplicato-pinnata, inferiora petiolo canaliculato instructa, superiora in vagina amplexante & ad oras ex albo membranacea sessilia, costis omnibus dorso pilosis, tenuiter incisa, laciniis ultimis lanceolato-oblongis, acutis, confluentibus in pinnulas oblongas. Pedunculi crassi, striati, oppositifolii. Involucrum universale nullum, vel unifolium & brevissimum; aut adfunt meri densique & breves pili. Particulare saepius triphyllum constat foliolis parvis acutis sublanceolatis & persistentibus. Umbella universalis radios habet tres vel quatuor, rarissime quinque, striatos, patentes, crassos; quarto plerumque debiliori, umbellulam mere masculam gerente, hinc abortante. Flores a tribus ad septem in qualibet umbellula, tres vel duo inter hos ut plurimum hermaphroditi & fertiles; reliqui mares & steriles, scilicet toto pistillo carentes; & horum iterum radii proprii sive pedunculi sunt graciles & longiores; illorum crassi & breves. Utrisque stamina sunt a tribus ad quinque, erectiuscula, longitudine circiter corollæ, cum antheris didymis. Tum calycis proprii foliola magna, virentia, quina, lanceolata, acuta, inaequalia, persistentia. Petala sunt obverse cordata cum apice valde inflexo, foris rubella, intus carnea, tandem etiam alba; exteriora in hermaphroditis difformiter majora. Germen est hirtum cum stylis brevibus. Semina magna, (adhuc majora *Caucalis platycarpus* habet,) pallentia, ovata, calyce persistente rigidoque coronata, hinc plana & sulcata, inde sulcato-striata, & spinis albidis uncinatis plurimis validisque munita; sapore praedita ingrato. Crescit passim in arvis, ad agros. Floret Junio. Semina perficit Julio. Ad marginem tabulae spectantur flos fertilis auctus; semen in genuina magnitudine utrinque delineatum,

ejusdem transversa facies. Dum hanc plantam cum aliis multis Botanicis pro *Caucalide leptophylla* antea habebam, non poteram non *Caucalidem* illam, quam in Horti Botanici Vindobonensis tabula centesima nonagesima quinta exhibui, ceu novam proponere. Est tamen genuina hæc *Caucalis leptophylla*, ut cum synonymis suis ibi loco humilis poni debeat. Monendum quoque hac occasione est, *Seseli multicaule* in eodem opere esse *Seseli montanum* Linnæi.

TABULA CENTESIMA QUINQUAGESIMA OCTAVA.

BUPLEURUM FALCATUM. Linn. *syst.* pag. 203. Scop. *carn.* 1. p. 210.
Crantz. *fasc.* 203.

Bupleurum. Riv. *pent. irr. tab.* 44.

Bupleurum folio subrotundo, sive vulgatissimum. Baub. *pin.* 278.

Bupleurum angustifolium herbariorum. Lob. *ic.* 456.

Auricula leporis, umbella lutea. Baub. *hist.* 3. pag. 200. f. 1.

Inodora, ferme insipida, & glaberrima planta tota est. Radix perennis, foris cinerascens aut fuscescens, ætate multiceps, subfusiformis, etiam ramosa, horizontalis vel recta descendens, etiam repens, accommodat se naturæ soli. Caulis teres, substriatus, subflexuosus, ab uno ad tres pedes altus, in summa crassitie calamus æquans, sæpius multo gracilior, ramosusque, frequenter paniculatim diffunditur. Folia sunt nervosa & integerima; radicalia obverse ovata, apice rotundata, in petiolum attenuata longum, interdum acutiuscula. Caulina & ramea sessilia, plerumque acuta, obverse lanceolata, aut oblonga, aut sublinearia; quandoque subfalcata. Umbellæ numerosæ, raræ, planæ, factæ ex radiis gracilibus a duobus ad novem. Umbellulæ etiam planæ, sed densiores. Involucrum universale constat foliolis inæqualibus, lineari-lanceolatis, acutis, patentissimis, brevibus, ab unico ad quatuor; etiam deficiens ex integro. Partiale foliolis quinis, concavis, lanceolatis, subæqualibus, mucrone terminatis innocuo. Flos luteus est. Petala subrotunda, obtusa, concava, lata, semi-inflexa, patentissima cæterum, staminibus duplo breviora. Germen oblongum, compressum & striatum viret. Styli sunt breves. Fructus ante maturitatem rufescere solet, maturus fuscescere magis, ovatus, compressus, & separabilis in duo semina oblonga, glabra, hinc planiuscula, illinc valde convexa, striata & quinque lineis magis protuberantibus notata. Crescit in asperis montosis apricis, imprimis cretaceis, tum ibidem inter frutices. Floret ab Augusto ad Octobrim. Semina maturefcunt Octobri & Novembri. Ad marginem sunt semen utrinque visum; hujus aucti dissectio; & flos auctus.

TABULA CENTESIMA QUINQUAGESIMA NONA.

ANEMONE NARCISSIFLORA. Linn. *syst.* pag. 375. mant. 406. Crantz. *fasc.* pag. 122. t. 3. f. 1.

Anemone feminibus nudis, rotundis, planis; foliis septifidis, imbricatis, hirsutis; floribus umbellatis. Hall. *hist. helv. num.* 1155.

Ranunculus montanus secundus. Clus. *hist.* 235.

Ranunculi montani secundi species altera. Clus. *hist.* 235.

Ranunculus montanus hirsutus albus altior. Baub. *pin.* 182.

Ranunculus montanus hirsutus humilior, narcissi flore. Baub. *pin.* 182.

Valde variabilis planta est, si cuncta ab illustri Hallero allata synonyma eandem præcise vereque speciem indicent. In nostratibus alpinis subalpinisque locis, ubi frequens occurrit, præterquam statura, qua a sesquipedali ad quadriunciam descendit pro diversa alpium altitudine, quando etiam pumila planta hirsutior esse solet, haud admodum variare solet. Radix perennis, ramosa, lignosa, foris nigra, & sæpe multiceps, caput gerit vaginis præteritorum foliorum emarcidis coronatum. Folia sunt radicalia, ternata, petiolo hirsutulo purpurascenti longoque infidentia; foliolis facie saturate, dorso dilutius virentibus, ad oras per pilos albidos brevissimos ciliatis, cæterum subglabris, incisis, acutis, plerumque profunde trilobatis, sæpe amplis ut mutuo incumbant. Caulis striato-angulatus, pilosus, aphyllus & rubescens erigitur, superne ornatus involucro triphylo aut tetraphyllo, in lacinias lanceolatas & acuminatas inciso. Ex hoc assurgunt pedunculi umbellati a duobus ad octo, striati, villosi, erecti, involucrum sæpius superantes. Singuli unicum florem sustinent. Petala sunt quina vel sena, ovata, acutiuscula, nivea, dorso stria purpurascens notata, etiam deficiente, in principio corollam concavam efformantia, tandem patentia. Filamenta alba. Antheræ flavæ eriguntur. Germina pallide virent. Semina in capitulum collecta sunt late obverse ovata, compresso-plana, integra, obtusissima cum mucrone adscendente, ad oras membranacea, fuscescentia, glabraque. Floret Junio & Julio. Semina fert Augusto.

TABULA CENTESIMA SEXAGESIMA.

MARRUBIUM PEREGRINUM. *Linn. syst. pag. 396. Crantz. fasc. pag. 274.*

Marrubium supinum. *Scop. carn. 1. pag. 414.*

Marrubium alterum pannonicum. *Clus. hist. pag. XXXIV.*

Marrubium album latifolium peregrinum. *Bauh. pin. 230. Moris. hist. 3. p. 377. t. 9. f. 8.*

Radix perennis, lignosa, ramosa, fortiter terræ inhærens, multiceps plures fundit annuatim caules, quadrangulares, inferne lanuginosos, cæterum tomentosos, incanos, firmos, a semipede ad duos pedes altos, erectos vel adscendentes, per ramificationem oppositam patulamque paniculatos. Folia caulina superiora & ramea sunt lanceolata, in petiolos attenuata, opposita, acuta, venosa, rugosa, utrinque subtomentosa & ex viridi albescentia, ferrata, summa sæpe integerrima. Radicalia & caulina inferiora in planta florente jam omnia perierunt. Hæc sunt aut ovata, cujusmodi ad marginem in tabula exhibetur; aut magis subrotunda, idque interdum eo usque, ut folia uncias duas longa gaudeant latitudine triunciali, tunc simul obtusissima; cæterum haud diversa. Flores verticillatim axillis foliorum insident, utrinque ut plurimum terni vel quini, suaveolentes. Calyx decemstriatus, tomentosus & incanus denticulos habet quinque, quorum duo sub labio corollæ inferiori sunt duplo longiores reliquis. Decemdentatum calycem mihi nullum videre contigit. Corollæ albæ, utrinque villosulæ & calyce ferme duplo longioris labium superius est semibifidum & obtusissimum. Inveni etiam trifidum, tuncque latius. Lacinia media labii inferioris & brevioris est non emarginata, laterales obtusissimæ. Filamenta faucem non superantia donantur antheris flavescentibus. Semina nigricant, ad apicem pilis albidis brevibusque hirsuta. Crescit copiose ad aggeres, ad agros, & alibi. Floret a Junii fine ad Octobrii. Odorata parum est. Tota autem planta sapore gaudet amaricante & subacri.

TABULA CENTESIMA SEXAGESIMA PRIMA.

ANTHERICUM RAMOSUM. *Linn. syst. pag. 244. mant. 365. Scop. carn. 1.*

p. 246.

Phalangium radicibus teretibus, foliis duris, gramineis; caule ramoso, laxo paniculato. *Hall. hist. helv. num. 1208.*

Phalangium ramosum. *Lob. ic. 47.*

Phalangium majus. *Cam. epit. 580.*

Phalangium parvo flore, ramosum. *Bauh. pin. 29.*

Phalangium quibusdam parvo flore, ramosius. *Bauh. hist. 2. pag. 635.*

Nodosa & perennis radix multas generat fibras longas teretes crassas albidasque; tum folia graminea, carinata, acuta & lineata. His scapus duplo altior triplove, teres, gracilis, erectus, ex ramis simplicibus superne rariter paniculatus. Stipulae sunt subaxillares & brevissimae. Pedunculi semipollicares, teretes, uniflori, & erectiusculi, paulo supra basin geniculum habent. Flores inodori diametri novemlinearis. Petala alba, planiuscula, elliptica, in stellam expansa, obtusa, alterna tria fere duplo latiora, aequae sessilia omnia, nec interiora magis exterioribus petiolata. Filamenta glabra, alba & alterna breviora. Antherae luteae & oblongae. Germen subrotundum & sexsulcatum flavescit; in quo nullum detegere porum melliferum potui, vel microscopio usus. Stylus pallet. Stigma est subvillosum. Capsula subrotunda, obsolete triquetra & rugosiuscula continet semina atra, inaequalia, omnino a decem ad octodecim. Valvulae sunt patentissimae. Crescit in collibus apricis herbidis, florens Junio & Julio, perficiens femina Augusto.

TABULA CENTESIMA SEXAGESIMA SECUNDA.

INULA ENSIFOLIA. *Linn. syst. pag. 558.*

After ensifolius. *Scop. carn. 2. pag. 174.*

After angustifolius, sive sextus, austriacus quartus. *Clus. hist. XV.*

After luteus, linariae rigido glabro folio. *Bauh. pin. 267.*

Plures saepius caules ex eadem radice perenni fusca & obliqua fundit, annuos, semipedales vel duplo altiores, alios unifloros, alios ex superiorum foliorum alis ramosos & hinc paucifloros, ferme glabros, culta inferne sublanuginosos. Folia sunt ensiformia, interdum ad anguste lanceolatam figuram magis accedentia, acuminata, rigida, plana, nitida, subnervosa, sparsim alternantia, ad oras omnium tenuissime ferrulata, atque hinc deorsum ducto digito scabra. Flos luteus & subodoratus. Calycis subvillosi & imbricati squamae virides in foliolum terminantur anguste lanceolatum, acutum, & patentissimum, exteriores in longius; quo destituuntur intimae, pallide virentes cum apicibus fuscis & erectae. Flosculi ligulati sunt tridentati. Limbus hermaphroditorum acutus. Antherae basi fetas generis habent. Semina fusca pappo instruuntur quintuplo longiori & ad lentem denticulato. Crescit in montosis saxosis apricis & fruticosis. Floret Augusto. Semina perficit sub finem Septembris.

TABULA CENTESIMA SEXAGESIMA TERTIA.

PEZIZA COCCINEA.

Peziza cava, albida, intus coccinea. *Hall. hist. helv. num. 2222.*

Elvela coccinea. *Schæff. fung. vol. 4. p. 100. tab. 148.*

Fungi perniciosi vicefimi quarti species altera. *Clus. hist. CCLXXXVII.*

Fungoides coccineum, acetabuli forma. *Michel. gen. pag. 206. num. 13.*

Fungus colore chermesino pulcherrimo, adnatus ligno. *Aldrov. dendr. 168.*

Parva concha marina, colore coccineo. *Sterreb. theatr. p. 242. t. 26. D.*

Elegantissimus fungus, nec eodem modo, nec eadem forma excreescens, semper parasitus innascitur apud nos putridis ramulis per superficiem terræ dejectis, in sylvis udis insularum Danubialium, sic perpetuo sessilis. Si vero ramuli humo molli sepulti jacent, tunc stipite donatur, ab ipso ramulo ad soli superficiem pertingente, quem tamen una uncia longiorem vix observavi, ut profundius germinare haud videatur. Ita pileus solus eminet, ut etiam hic sessilis primo intuitu credi possit. Nunquam in ipsis arboribus inveni, nec a dicendo colore aberrantem. Figura pilei valde varia est. Aut concava, & modo acetabuliformis, quæ frequentior est, modo iufundibuliformis; aut omnino plana; aut difformiter plicata. Ex maximis, quos inveni, minimisque exhibeo aliquos, dum dantur inter hos omni magnitudine intermedii. Longitudinaliter dissectus etiam adstat, quo fungi ipsa substantia pateat, & transitus stipitis per glutinose connatam mediam terram. Hæc enim semper ad basin adhæret fungo. Caro coriacea albet; externe æqualis pallet cum levissima perfusa flavedine; ad marginem, qui tenuissime est crenulatus, paulo magis aurantiacus; interne mollior colore fulget omnium elegantissime cinnabarino. Vegetat mense Martio.

TABULA CENTESIMA SEXAGESIMA QUARTA.

LEONTODON HASTILE. *Linn. syst. pag. 522.*

Leontodon danubiale. *Jacq. vindob. pag. 270.*

Leontodon palustre. *Lyons. fasc. pag. 48.*

Dens leonis, foliis longis angustis laciniatis glabris. *Ray. syst. ext. p. 399.*

Dens leonis glaber angustiore & longiore folio, flore minore. *Moris. hist. 3. p. 75.*

Picris scapo unifloro, foliis glabris semipinnatis, calyce lævi. *Hall. hist. helv. num. 26.*

Radix calamum vel minimum digitum crassa, sæpe præmorsa, foris fusca, longis fibris capillata albidis, & perennans, folia promit plura, oblonga, versus basin paulatim & longe angustata, acuta vel obtusa, magis minusve profunde argute dentata, longitudine inæqualia, glabra utrinque, tenera. Scapus firmus unus alterve, striatus, passim uniflorus, erectus, foliis altior, glaber, stipulis paucissimis præditus, cæterum aphyllus. Calycis oblongi & vix manifeste villosi foliola sunt imbricata & inæqualia. Corollulæ flavent, extus sæpe lividæ. Semina sunt subulata fusca & coronata pappo plumoso sessili. Crescit frequentissime in pratis humidis, florens Junio & Julio. Semen habetur ad marginem.

TABULA CENTESIMA SEXAGESIMA QUINTA.

TOZZIA ALPINA. *Linn. syst. pag. 406. Crantz. fasc. pag. 305. Hall. hist. helv. num. 298.*

Tozzia alpina, lutea, Alfinis folio, radice squamata. *Mich. nov. gen. pag. 20. t. 16.*

Anonyma fratris Gregorii, dentata radice. *Col. ecphr. 2. pag. 49.*

Euphrasia lutea, radice squamata. *Bauh. prodr. III. Zan. hist. rar. pag. 224. t. 172.*

Dentaria buguloides, radice globosa, squamis myodontoideis, alpina. *Mentz. pug. rar. t. 9. f. 3. & 4.*

Tenella planta in udis saxosis nostrarum alpium provenit, florere incipiens sub finem Julii. Radix inæqualiter subrotunda & obtusa tegitur squamis ovatis vel lanceolatis, crassis, acutiusculis, pallidis, sibi mutuo sine ordine incumbentibus, ad caulis basin etiam adstantibus, ibidem foliola parva mentitis. Semper glomus fibrillarum capillarium densissimum firmiter radicem obvallat, difficulter separandum. Caulis annuus, semipedalis ve-

duplo altior, inferne subteres & ad summum calami crassitie, villosus, tetragonus, cum virore pallens, magis minusve erectus. Rami oppositi, axillares & villosi. Folia sunt ovata, obtusa vel acutiuscula, parum serrata, glabra, opposita, sessilia, dorso subnervosa. Pedunculi axillares, solitarii, uniflori, patuli, brevesque opponuntur; in fructu reflexi ac elongati. Perianthium monophyllum, tubulosum, parvum, erectum, glabrum, pallide virens, bilabiatum: labio inferiore tridentato; superiore bidentato; denticulis brevibus acutisque. Corolla lutea, infundibuliformis, patens & bilabiata ad labium inferius, quod trifidum est, adspersitur punctis sanguineis. Labium superius est bifidum. Utriusque laciniae planae, obtusae & subaequales. Filamenta filiformia & longitudine faucis accumbunt dorso petali; antheris praedita luteis, oblongis, obtusis, basi setam emittentibus, singula geminis; uti ex adjecta auctaque figura patet. Germen ovatum, obtusum, glabrum, & calyce brevius, transit in capsulam globosam, glabram, perianthio persistente arcte comprehensam, unilocularem & monospermam.

TABULA CENTESIMA SEXAGESIMA SEXTA.

PHACA FRIGIDA. *Linn. syst. edit. 10. pag. 1173. Jacq. vindob. p. 265. Willch. ill. pag. 334.*

Phaca ochreatea. *Crantz. fasc. 419. t. 2. f. 2.*

Astragalus caule erecto, stipulis maximis, foliis ovatis novenis, siliquis vesicariis. *Hall. hist. helv. num. 402.*

Omnino Phaca frigida haecce, & Linnæi alpina atque australis tres sunt Phacæ inter se distinctissimæ species; autoptis hoc discrimen testantibus Hallero, Dickio, aliisque; cui quidem sententiæ ex hac viva aliisque binis siccis visis & comparatis adhæreo nunc fortius. Radix perennis, lenta, foris fusca, calamus crassa, ramosa & prolifera, ad magnam distantiam horizontaliter sub terra serpit. Caules subangulari, annui & glabriusculi, ad quatuor vel quinque unciarum altitudinem apud nos attolluntur, in Helveticis indivuis etiam pedales. Folia sunt alterna & pinnata. Foliola utrinque a quatuor ad sex cum terminante impari, ovata vel magis oblonga, obtusa vel magis acuta, opposita, brevissime petiolata, per venulas reticulata, unciam vix superantia, subtus & ad oras villosa. Stipulae ad petiolos geminae, infra illos in caule solitariae, subovatae, acutae, ad oras levissime pubescentes, magnae, pallidissime virentes, superiores reflexae, inferiores erectae & amplexicaules. Racemus subterminalis, aut in planta solitarius, aut cum aliis paucis similibus axillaribus, erectus, foliorumque circiter longitudine flores sustinent breviter pedunculatos, dense pendulos, inodoros, in idem latus plerumque versos, plus minus duodenos. Bractea sunt oblongae, concavae, obtusae, & pallide virentes. Calyx oblongus & pubescens pallet cum denticulis nigris. Corollae albae vel ochroleucae petala omnia sunt subaequalia, attenuata in ungues longitudine calycis. Germen pedicello insidet tenui longoque. Legumen cymbæforme, longo pedicello extra calycem propendens, inflatum, utrinque acuminatum, stylo persistente instructum, villosum, unciale, superne planum, suturaque inferiore etiam ad extremitatem versus superiorem depressa. Semina pauca, reniformia, compressa. Crescit in summis herbidis alpium jugis. Floret Julio & Augusto. Semina perficit sub finem Septembris & Octobri. In tabula exhibetur planta cum radicis ramosae parte; tum legumina matura cum semine.

TABULA CENTESIMA SEXAGESIMA SEPTIMA.

ASTRAGALUS MONTANUS. *Linn. syst. pag. 499. Jacq. vindob. pag. 264. Scop. carn. 2. pag. 78. t. 45.*

Astra-

Astragalus foliis ovato-lanceolatis, sericeis; siliquis erectis, inflatis, subhirsutis. *Hall. hist. helv. num.* 408.

Astragalus quidam montanus, vel *Onobrychis* aliis. *Baub. hist.* 2. p. 339.

Astragaloides alpina purpurea, villosa, pumila, foliis brevioribus acuminatis, caulibus simplicibus nudis. *Till. hort. pis. p.* 19. t. 14. f. 3.

Phaca montana. *Crantz. fasc. p.* 422.

Onobrychis quarta. *Clus. hist.* CCXL.

Radix perennis, lignosa, foris nigrescens, multiceps in plures cauliculos breves perennes stipulisque imbricatis ac pubescentibus squamatos dividitur. Caules brevissimi & hirsuti terminantur scapo sive pedunculo communi terete, simplice, villosa, foliis paulo longiore; qui apice capitulum fert densum e floribus circiter duodecim, brevissime pedunculatis, inodoris, violaceis vel e rubro purpureis, rarissime albis, erectis aut patulis. Folia caulina alterna pauca; summa plerumque opposita; pinnata & hirsuta: foliolis utrinque a duodecim ad septemdecim cum impari, lanceolatis, acutis, parvis, oppositis vel alternantibus, utrinque pilosis, ciliatis, & subsessilibus. Bractæ angustæ, hirsutæ & acutæ. Calyx hirsutus purpurascit. Alæ & vexillum fere ejusdem longitudinis superant carinam obtusam cum mucrone. Stylus ad angulum rectum incurvatur. Legumen oblongum, inflatum, obsolete hirsutum, mucrone tenui inflexoque instructum, pollicare, hinc convexum, inde futura intropressa sulcatum, unde valvæ intra cavitatem leguminis ita producuntur, ut septum perficiant imperfectum, quod araneoso nexu ad valvarum commissuram oppositam adhærescit, (verbis fere hic usus sum illustris Halleri,) ergo subbiloculare sine dissepimento vero. Semina sunt plura, ex subrotundo reniformia, nitida, & fuscescentia. Interdum caule elongato, axillaris simul scapus adest. Hirsuties in planta major minorve est, microscopio tamen semper observanda. Crescit in summis alpium jugis. Floret Junio & Julio. Semina perficit Octobri.

TABULA CENTESIMA SEXAGESIMA OCTAVA.

HEDYSARUM OBSCURUM. *Linn. syst. pag.* 495.

Hedysarum alpinum. *Jacq. vindob. pag.* 266.

Hedysarum controversum. *Crantz. fasc. pag.* 425.

Hedysarum caule recto, ramoso; foliis ovatis; siliquis pendulis, lævissimis, venosis. *Hall. hist. helv. num.* 395.

Onobrychis femine clypeato lævi. *Baub. pin.* 350.

Onobrychis clypeata lævis. *Baub. prodr.* 149.

Astragalus alpinus spica erecta purpurea speciosa. *Comm. litt. norib.* 1736. p. 101. t. 1. f. 2.

Planta hæc pro varia alpium altitudine folique duos vel sex, & ultra uncias æquat, rarius tamen pedem attingit, hinc diversa jam ab *Hedysaro alpino* Linnæi, ad humanam staturam, ipso docente in litteris illustri viro, excrecente. Radix fusca, lignosa, perennis, crassitie varia, sæpe tenuis, etiam crassa ut digitum pollicemve superet, & multiceps longe horizontaliter serpit. Caulis annuus, unus alterve, plerumque simplicissimus, rarius ramo auctus, erectusque terminatur racemo magis minusve denso & eleganti. Radicalia folia in planta florente nulla. Caulina pauca, alternantia, pinnata ex foliolis utrinque a tribus ad octo cum impari, ex ovato oblongis, obtusis cum exiguo acumine, integris, oppositis, breviter petiolatis, subtus ad lentem hirsutis, per venas oblique adscendentes lineatis. Stipulæ sunt lanceolatæ, membranaceæ, amplexicaules, subaxillares, fuscæ, sæpe supra medium bifidæ in lacinias subulatas; quæ infra folia sunt, subimbricatæ & vaginantes. Flores octolineares & inodori numero vario a pedunculis brevibus imbricatim pendent. Caly-

cis laciniae inferiores sunt gradatim longiores. Corollae ex violaceo purpureae magisve rubrae, rarius albae, vexillum supra unguem alba macula insignitum & alae planae obtusaeque longitudine subaequalia sunt, & breviora carina. Germen rubere solet. Leguminis oblongi, compressi, glabri & fuscescentis articuli variant ab unico ad quatuor, subrotundi vel oblongiores. Semina sunt ex oblongo inaequaliter reniformia. Bractae fetaceae. Crescit in summis alpibus. Floret imprimis Julio. Semina perficit Septembri. Racemus fructiger & semen etiam ad tabulae marginem sistuntur. Colo in horto Hedyfarum alpinum Linnæi ex seminibus Sibiricis, quod nedum floruit. Communicavit nuperrime celeberrimus Linnæus mecum eandem plantam florentem siccam. Utrobique invenio stipulas fuscas & breves; quae in Hedyfaro obscuro sunt valde longae; ut vel ex hac nota, si constans sit, distinguere possent.

TABULA CENTESIMA SEXAGESIMA NONA.

BOLETUS RUGOSUS.

Fungus speciosus putridis arborum truncis innascitur, totus lignoso - coriaceus & persistens. Stipes durus, inaequalis, badius, vernice veluti obductus, calamum vel pollicem crassus ratione voluminis ipsius fungi, pileum gerit plerumque subdimidiatum, dum laterali ejusdem parti adnectitur. Hic superne planus est, rugosus primum, ex rubro badius & nitidissimus, tandem hepaticus minusque nitens. Corticis pauca substantia est interne coriacea, holosericea, cinnamomea, tenax & ad fomitem apta. Substantia tubulosa concolor, crassa, a cortice separabilis, subtilissime porosa; subtus punctata, in principio pallens, sensim magis cinnamomea; ad cibum inepta. Fungi duo, ex eodem loco exorti, & majores, in tabula proponuntur, hinc atque illinc spectati. Tum fungulus minor; & fungi pars, ut pateant interiora.

TABULA CENTESIMA SEPTUAGESIMA.

ALTHÆA HIRSUTA. *Linn. syst. pag. 459. Scop. carn. 2. p. 42. Crantz. fasc. 144.*
 Althæa foliis radicalibus reniformibus, caulinis palmatis trilobis & quinquefidis, calycibus hispidis. *Hall. hist. belv. num. 1073.*
 Alcea hirsuta. *Bauh. pin. 317. Seg. ver. 3. p. 98.*
 Alcea villosa. *Bauh. hist. 2. pag. 1067.*
 Alcea hirsuta minima, flore caesio, hispanica. *Barr. ic. 1169.*

Ex radice annua, fibrosa & albida caulis assurgit sesquipedalis vel spithameus, erectus vel adscendens, simplicissimus vel ramosus imprimis inferne, teres, & hispidus pilis albis longis patulisque, quos etiam petioli, stipulae, pedunculi & calyx uterque gerunt. Folia sunt petiolata, facie glabriuscula, dorso pilosa & scabra; inferiora ex reniformi subrotunda, obtuse dentata, & obscure septem- vel quinquelobata; superiora ferrata, palmata, quinqueloba; summa trifida, lobis oblongis. Stipulae sunt ex ovato lanceolatae & acutae. Pedunculi teretes, erecti, axillares, solitarii & uniflori aequant longitudine folia. Calycis externi profundissime divisi & patentis foliola sunt ciliata, inaequalia, lanceolata aut ovata, acuminata, septem vel octo. Interioris ultra duas tertias partes divisi laciniae sunt paulo longiores, lanceolato-acuminatae, & erectae. Petali carnei, aut caeruleo-virescentis, aut albidis laciniae sunt obverse ovatae, calyce paulo longiores, obtusissimae, & obsolete crenulatae. Antherae caeruleae. Receptaculum conicum locat arillos circiter duodecim glabros & transversim rugosos. Floret aestate. Crescit in aridis montosis planta infrequens.

TABULA CENTESIMA SEPTUAGESIMA PRIMA.

CARDUUS ERIOPHORUS. *Linn. syst. pag. 530. Clus. hist. CLIV. Mill. ic. tab. 293.*

Carduus capite rotundo tomentoso. *Bauh. pin. 382.*

Carduus tomentosus, corona fratrum herbariorum. *Lob. ic. 9. tom. 2.*

Cirsium eriophorum. *Scop. carn. 2. p. 130.*

Cirsium foliis pinnatis, pinnis bilobis, lanceolatis, spinosis; calycibus tomentosis, sphaericis, spinosis. *Hall. hist. helv. num. 168.*

Radix biennis, digitum crassa, fusiformis, ramosa, foris fusca, intus albida, ferme insipida & sublignosa caulem altero ætatis anno attollit firmum, sulcato-striatum, medulla albida refertum, lanuginosum, ramosum, & tres quatuorve aut etiam plures pedes altum. Folia sunt pinnatifida, sessilia, supra virentia & hirta, subtus tomentosa & incana, semipedalia vel pedalia: laciniis oblongis, oppositis vel alternis, distantibus & quibusdam per paria sibi vicinioribus, in spinam flavescentem longam durissimamque terminatis, per spinulas etiam minores ciliatis, cæterum integris, terminali longissima; nervis mediis albescentibus. Flores erecti ramos terminant, in ultimis foliis quaternis quinisve sessiles, maximi, speciosi. Calyx basi planior, hinc sphaericus, constat squamis numerosissimis, lanceolato-subulatis, spinula quidem terminatis, sed, quod ipsæ molles sint, cedente nec valde pungente, superioribus patulis, reliquis magis recurvatis, lana arachnoidea quam plurima subcinerascete connexis omnibus per totam longitudinem, spinula excepta, infra quam purpureo villo vestiuntur. Corollulæ quinquefidæ longissimæque saturate purpurascent. Antheræ primo purpureæ, postea pallent. Styli longi & purpurei tumido circa medium geniculo instruuntur. Receptaculum est crassum & carnosum. Semina pappi gerunt copiosum plumosum. Crescit copiosius in sylvaticis subalpinis & montosis aliis, minus frequenter in locis demissis. Floret Augusto & Septembri. In margine seorsum adstant flosculus & semen.

TABULA CENTESIMA SEPTUAGESIMA SECUNDA.

BOLETUS RAMOSISSIMUS. *Scop. carn. 2. pag. 470. Schæff. fung. vol. 4. p. 79. tab. 111. 265. 266.*

Fungus maximus hungaricus; multis laciniis squamatim incumbens. *Bauh. pin. 372?*

Fungi esculenti genus vicesimum primum monstrosus. *Clus. hist. CCLXXV?*

Fungus elegantissimus, edulis, in foro Viennensi venalis, sæpe molis magnæ, ut depictus octo uncias altitudine ac latitudine, crassitie quinas æquet, ubique uniformis, constat stipite brevi crassoque, hinc in crura ramosque quaquaversum se diffundit, extremitatibus singulis iisque numerosissimis desinens in totidem pileos, externe infundibuliformes, quorum discus expansus est orbicularis, plerumque difformiter, semper concavus aut infundibuliformis, fuscus & obsolete villis squamosus. Externa totius superficies albida est, in juniore planta ad oculum nudum æquabilis, microscopio autem spectata haud profunde & tenuissime porosa, boleti sic imaginem habens; & talem non porosam expressit pictor in tabula mea. Schæfferiana icon magis adulta est, quando pori sub sensum apertius cadunt. Totius substantia tenera est, solidiuscula tamen & subfibrosa, alba, elastica, nec succum læsa fundit. Tabulæ figura superior fungum exhibet integrum; inferior dimidiatum in parte sectionis & discissi longitudinaliter trunci. Autumni initio cre-
scit in quercubus putridis.

TABULA CENTESIMA SEPTUAGESIMA TERTIA.

HERACLEUM ANGUSTIFOLIUM. *Linn. syst. pag. 210? mant. pag. 57?*
Sphondylium hirsutum, foliis angustioribus. Baub. pin. 157? prodr. 83?

Ex tribus Heracleis, hoc & subsequis binis, nunc tres distinctas species constituo. Si in unam contrahere lubet aliis, merentur tamen nihilominus suis cum figuris separatim tradi, ut intelligant omnes, qua super re moveatur quaestio; tum quod varietates insignes magisque constantes vix minore dignas observatione judicem quam species ipsas. Cul- ta hæc Heraclea mutantur, uti mutari solet *Sphondylium* vulgare, semper tamen ita simul servant habitus prioris sui illas notas, quibus sylvestria distinguebantur, ut peritus facile & ilico ipsa discernat. Hujus vero angustifolii statura eadem est atque *Sphondylii*. Caulis striato-fulcatus pilisque albis asper ad duorum, trium quatuorve pedum altitudinem at- tollitur. Foliorum laciniae, quam in *Sphondylia*, sunt angustiores, acutæ, facie glabrae, dorso imprimis ad nervos hirsutulae. Petala viridia, idque modo saturate, modo cum ali- qua flavedine dilutius, subæqualia totius umbellulae omnia, nulla vere unquam radiata a me visa aut alba, cæterum subovata, quandoque latiora, propter inflexum obtusum api- cem subcordata, patentissima. Germen viret. Filamenta pallent. Antheræ cum virore flavent. Semina *Sphondylii*. Involucrum universale aut nullum habetur, aut fere simi- le est partiali, constanti ex foliolis linearibus acutis & reflexis. Crescit in alpinis. Floret Julio. Ad marginem sistuntur flos auctus, & semen in genuino volumine utrinque spe- ctatum. Folii inferioris pars aliqua etiam adest, haud colorata.

TABULA CENTESIMA SEPTUAGESIMA QUARTA.

HERACLEUM LONGIFOLIUM.

Heracleum angustifolium. Jacq. vindob. pag. 217. tab. 2. fig. 2. Crantz. fasc. p. 155?
Heracleum palmatum. Crantz. fasc. pag. 155?
Sphondylium foliis angustioribus. Riv. pent. irr. t. 5.

Hoc longitudine insigni laciniarum foliorum omnium magis abscedit a *Sphondylia* quam reliqua: sunt enim hæ laciniae primariae semipedales, in culta etiam planta pedales, ex lanceolato oblongæ, acutæ, superne glabræ, subtus asperæ, parum & breviter subdivisæ. Et vel in tenella adhuc plantula folia sunt palmata in lacinias longas. Caulis pilis albidis asper, a duobus ad quatuor pedes altus, & striato-fulcatus est. Involucrum universale, quod sæpe desideratur, est polyphyllum ex foliolis linearibus, acutis, & particulari simile. Petala alba, subovata, & ob inflexum apicem subcordata, exteriora sunt radiantia majora & semibiloba. Fructus idem cum aliis. Crescit & floret cum priore. Pars folii caulini infimi, non colorata, etiam delineata conspicitur.

TABULA CENTESIMA SEPTUAGESIMA QUINTA.

HERACLEUM ELEGANS. *Crantz. fasc. p. 155. t. 2. f. 1.*
Heracleum angustifolium. Jacq. vindob. pag. 117. t. 2. f. 1.

Planta ab unico ad quatuor pedes alta, priorum habitu. Fructificatione convenit cum *Heracleo longifolio*, ut nihil, quod addam, habeam. Foliis propius accedit ad *He- racleum angustifolium*, tamen ab hoc etiam sic, magisque a reliquis, diversum. Scilicet sunt laciniae valde angustæ, nec longæ; tum multum confluentes. Folia plerumque ter- nata; sed inveniuntur etiam ultra divisa in indiv. duis majoribus. Crescit & floret cum prio- ri-

ribus. Magnitudo floris nativa inutilem reddit ejusdem aucti delineationem. Folii caulini inferioris pars, non colorata, a tergo figuræ exaratur.

TABULA CENTESIMA SEPTUAGESIMA SEXTA.

CINERARIA CORDIFOLIA. *Gouan. illustr. pag. 69.*

Cineraria alpina. Linn. syst. pag. 557.

Solidago alpina nuda. Jacq. vindob. pag. 287.

Senecio alpinus. Scop. carn. 2. pag. 164.

Senecio foliis cordato-lanceolatis, ferratis. Hall. hist. helv. num. 63.

Jacobæa pannonica tertia, latifolia prima. Clus. hist. XXII.

Jacobæa alpina, foliis rotundis ferratis. Baub. prodr. 70. t. 69.

Jacobæa montana, integro, rotundo folio. Bocc. mus. 2. p. 61. t. 49. Barr. ic. 145.

Jacobæa alpina laciniata, flore Buphthalmi. Baub. pin. 131.

In Enumeratione stirpium agri Vindobonensis sub Solidaginis alpinæ nomine plures plantas conjunxi, quas alii separant. Nimiopere variantis in hisce plantis naturæ lusus impulerat me ad confundendas omnes. Re nunc curatius perpensa, ipsarumque cultura etiam plantarum eruditus, in species distinguo sequentes, in Cinerariam cordifoliam, crispam, & integrifoliam. Addo longifoliam, mihi dubiam, ad integrifoliam forte pertinentem. Omnes florum pedunculorumque structuram tam habent similem, ut sufficiat descripsisse in una. Nec radix differt. Vix etiam caulis. Sola itaque folia absolvunt discrimen. Cordifolia petiolos foliorum radicalium & infimorum gerit longos, nudos, nec vel minime alatos; quos longos alatosque crispa habet. Integrifoliæ sunt folia ferme integerrima, radicalia spathulata potius quam vere petiolata. Ab hac differt longifolia foliis omnibus oblongis. Nunc cordifolia describatur; cujus radix fibrosa & fusca pereennat. Caulis est pedem unum alterumve altus, rectus, obscure angulatus, superne parum striatus, fistulosus, simplex, fere glaber & virens. Pedunculi striati, villosiusculi & numero varii subumbellatim caulem terminant, suffulti foliis anguste lanceolatis sessilibusque, & pauci instructi squamis linearibus, idque imprimis ad basin calycis. Hic constat foliolis circiter vicens, sublinearibus, acutis, concavis, erectis, æqualibus & glabris. Corollæ luteæ. Flosculi radii sunt sublineares, bi-vel tridentati, circiter viginti. Pappus ad lentem denticulatus. Reliqua, uti in charactere Linnæano. Folia sunt late cordata, ferrato-crenata, venosa, facie nitida, dorso magis minusve villosa, petiolata. Petioli radicalium caulinarumque inferiorum longi & carinati. Sequentium alati. Superiorum paginæ ad petiolum magis excurrunt, ut figura cordata sic pereat. Crescit ad margines sylvarum subalpinarum; tum etiam in apricis saxosis udis. Floret Junio & Julio.

TABULA CENTESIMA SEPTUAGESIMA SEPTIMA.

CINERARIA CORDIFOLIA auriculata.

Cinerariæ cordifoliæ varietas occurrit, quam hic propono, iisdem in locis crescens. In hac petioli foliorum superiorum sunt breviores & diversimode auriculati sive appendiculati; tum ipsa etiam folia magis argute ferrata. Utraque planta interdum ramosa invenitur, propterea hoc specimen ex sylvestribus ramosius selectum fuit, dum præcedens simplex depingitur. Cultæ cum hæ, tum aliæ, altiores ramosioresque evadunt. Hujus quidem cultæ folium radicale seorsim adstat delineatum.

TABULA CENTESIMA SEPTUAGESIMA OCTAVA.

CINERARIA CRISPA.

Solidago alpina alata. Jacq. vindob. pag. 287.

Jacobæa pannonica quarta. Clus. hist. XXIII.

Etiam cum prioribus in subalpinis hæc stirps reperitur, bipedalis, pedunculis & calyce magis villosis quam in priore. Folia radicalia sunt cordata & per totam petioli longitudinem utrinque decurrentia, ibidemque laciniato-incisa. Caulina superiora sunt oblonga, acuta, argute & inæqualiter inciso-ferrata, sessilia. Omnia ad margines crispata & undulata, multoque sæpe magis, quam specimen expressum sylvestre. Hunc planta culta habitum non mutavit, uti patet ex addito radicali folio, hic triplo fere, quam in sylvestri, majore.

TABULA CENTESIMA SEPTUAGESIMA NONA.

CINERARIA INTEGRIFOLIA alpina.

Solidago alpina tomentosa. Jacq. vindob. pag. 287.

Hæc inter affines maxime frequens reperitur ad sylvarum subalpinarum margines. Caulis mihi videtur magis angulatus & striatus. Folia denticulata fordide virent. Radicalia subovata, obtusa, longe petiolata perque petiolum decurrentia. Caulina inferiora sunt spathulata, obtusa & sessilia. Reliqua superiora oblonga & sessilia. Summa acuta. Caulis, folia utrinque, pedunculi & calyces lanuginose villosi sunt, parum tamen incana. Culta mutavit admodum foliorum figuram, uti ex delineata icone non colorata videre est. Floret eodem tempore.

TABULA CENTESIMA OCTOGESIMA.

CINERARIA INTEGRIFOLIA pratensis. Linn. spec. pl. pag. 1243.

Senecio foliis imis petiolatis, cordatis, obiter dentatis; caulinis ligulatis, sessilibus.

Hall. hist. herb. num. 68.

*Solidago foliis lanceolatis sessilibus integris denticulatis; floribus umbellatis, involu-
cro fetaceo. Gmel. sib. 2. pag. 154. t. 71.*

Jacobæa pannonica secunda. Clus. hist. XXII.

*Jacobæa montana lanuginosa angustifolia, non laciniata. Baub. pin. 131. Moris. hist.
3. p. 111. s. 7. t. 12. f. 28.*

Jacobæa montana polyanthos, flore aureo, foliis longis & integris. Barr. ic. 266?

Varietatem esse prioris, semper existimavi, diversam, quod in pratis demissis udisque cresceret, nec subalpinis; Majo jam florens. Differt statura minore, foliis magis integris, sæpe vix denticulatis, magis etiam, uti tota planta, lanuginoso-tomentosis ac incanis; floribus quoque minoribus. Culta habitum non quidem mutavit, sed deposuit ferme ex integro lanuginem, & folia evaserunt majora manifestiusque denticulata. Si unice a demissiori loco discrimen pendeat Cinerariam inter hanc & præcedentem, quare alpina, translata sæpius in hortum, non transivit in hanc pratensem, sed potius habitum assumpsit magis alienum?

TABULA CENTESIMA OCTOGESIMA PRIMA.

CINERARIA LONGIFOLIA.

Jacobæa montana, *Betonicæ folio*. *Bocc. mus.* 2. p. 61. t. 49?

Longifoliam voco hanc a foliis omnibus oblongis, radicalibus in petiolum attenuatis, levissime denticulatis. Lanugine & reliquis convenit cum *Cineraria integrifolia alpina*, cujus varietas dici potest, etiam subalpina planta, quæ in hortum adlata perit. Sic magis diversas hasce plantas studio collegi ex numerosis omnino speciminibus, & proposui omnes, ut Botanici judicium ferre valeant.

TABULA CENTESIMA OCTOGESIMA SECUNDA.

ARENARIA FASCICULATA. *Linn. syst.* pag. 733. *Gouan. ill.* pag. 30.

Stellaria rubra. *Scop. carn.* 1. pag. 316. t. 17.

Planta sylvestris, saxosis innascens, plerumque simplicior, a tribus ad sex uncias alta, & tota stricta rigida erectaque, radici innititur annuæ albidæ & tenui. Culca flexilior molliorque evadit sæpe ramosissima & pedalis. Illa integra in tabula proponitur; hujus dumtaxat ramulus. Caulis teres & glaber viret aut purpurascit. Rami ad lentem levissime pubescunt, alternantes, apice subdichotomi. Folia sunt subulata, acuminata, opposita, glabra, erecta, basi conata & pallentia, in ramulorum juniorum extremitatibus veluti fasciculata; emarcida setacea. Pedunculi graciles & uniflori locantur in divisionibus ramorum, quæ quo sunt breviores magisque sibi vicinæ, eo flores videntur magis aggregati. Calycis foliola subulata, acuminatissima, in medio virentia, ad oras alba, patula, stricta, rigida, subæqualia, ad lentem sunt dorso hirsuta pilis albis & striata, marginibus glabra. Petala alba, oblongiuscula, & perianthio triplo breviora patent. Filamenta constanter adsunt decem, albida, longitudine corollæ, subæqualia, quinque exteriora patula, alia interiora erecta. Antheræ didymæ & subrotundæ flavescunt. Styli tres, albidii, reflexo-patuli & longitudine corollæ gerunt stigmata obtusa. Germen est ovatum & triangulare. Capsula ex ovato oblonga, obtusiuscula, glabra, magnitudine & ferme longitudine calycis, cui conniventi arcte includitur, unilocularis, & ad basin usque trivalvis, continet femina plus minus octo, ovata, muricata, rostrata, fusca vel flavescens. Receptaculum ex centro capsulæ exsurgit, partitum in totidem filamenta, quot femina sunt, dum singulis affiguntur singula. Capsula matura pallens & diffiliens semina dimittit, & difficulter tunc examinari atque describi potest, cujus valvulæ tunc cum calycinis confunduntur foliolis. Maturitati proximum exemptumque, dum sibi relinquitur, facile structuram suam indicat. Floret ætate. Ad tabulæ marginem sistuntur etiam flos auctus integer, & receptaculum cum seminibus duobus adhærentibus etiam auctum. Dein genuina in magnitudine capsula integra eademque aperta. Non potui ullo modo *Alsinen Halleri* num. 870 ab ipso auctore aliisque *Helvetis* missam ab hac nostra distinguere. Omnia sunt plane eadem, ipsa etiam femina. Filamenta autem in speciminibus siccis numerare nequivi. Cultæ plantæ folia ad lentem pilosa observo. Sponte se in horto & copiose propagat.

TABULA CENTESIMA OCTOGESIMA TERTIA.

DAPHNE LAUREOLA. *Linn. syst.* pag. 272.

Daphnoides verum, vel *Laureola* circa *Lemanum lacum*. *Gen. apud Schmid. fasc.* num. 9. tab. 6.

Thymelæa Laureola. *Scop. carn. 1. pag. 276.*

Thymelæa foliis ellipticis, perennantibus, floribus ex alis nutantibus. *Hall. bist. helv. num. 1025.*

Laureola. *Dod. pempt. 3. l. 2. c. 9. Blackw. tab. 62.*

Laureola semper virens, flore viridi, quibusdam Laureola mas. *Baub. pin. 462.*

Laureola semper virens, flore luteolo. *Baub. bist. 1. part. 1. pag. 564.*

Tota planta glabra est. Radix longissima, ramosa, digitum crassa, teres, foris pallide flavescent & intus albissima, in caudicem adscendit unum alterumve, teretem, simplicissimum vel perparum ramosum, pallide & ex cinereo fuscum, notatum cicatricibus a foliis delapsis, in extremitate sua novella virentem. Materies est alba & lentissima, ut vix rumpi queat; corticem induta duplicem, exteriorem tenuem ac membranaceum, interiorum crassum viridem & ad singulas foliorum cicatrices veluti perforatum. Folia sunt elliptica, obtusa vel acuta, integerrima, basi in brevissimum petiolum attenuata, lævia, crassula, alternantia, perennantia, facie saturate & ex atro virentia, dorso lætius, a duobus ad quatuor pollices longa, patentia, ad summam caudicis ramorumque, si qui adsint, dense & frondose locata. Pedunculi communes egrediuntur ex alis foliorum superiorum solitarii, teretes, breves, incurvati, ut flores propendeant tantisper, muniti bracteis circiter quatuor concavis obtusis virentibus. Flores brevissime pedunculati ipsi subumbellatim insident extremitati pedunculi communis, numero varii, fere octoni, suaveolentes. Petali crassiusculi & cum aliqua flavedine virentis lacinia sunt duæ oppositæ sæpius paulo reliquis angustiores. Antheræ luteæ, oblongæ, utrinque obtusæ, biloculares. Stylus brevissimus albet. Stigma capitatum, supra planum, subtus convexum & muricatum, nec apice plumosum, uti illustris Hallerus de sua planta. Bacca ovata vel ovalis, atra, obtusissima, circa apicem, nec tamen in medio apice, notatur puncto umbilicato & depresso. In nullis nostratibus speciminibus videre mihi contigit punctum album in vertice baccae anuli in modum elevatum Schmideli; nec magis figuram baccae acuminatam Halleri; ut in diversis regionibus aut variare debeat, aut non sit eadem planta. Pulpa valde liquida & dilute purpurascens, quæ omnis evanescere tandem solet, ut supermaneat sola collapsa corrugataque semini adhærens pellicula, involvit semen unicum, ovatum, nitidum, cum virore nigricantem, nucleo lacteo fœtum, cortice duriusculo. Floret Aprili. Fructus maturefcunt æstate. Crescit in sylvis montosis umbrosis. Tota acris est. Præter plantam florentem, caulemque fructescentem depinguntur quoque racemulus floriger & semen.

TABULA CENTESIMA OCTOGESIMA QUARTA.

SENECIO NEMORENSIS. *Linn. syst. p. 552. Jacq. obs. part. 3. p. 15. t. 65. & 66.*

Senecio foliis ovato-lanceolatis, ferratis, subtus hirsutis, floribus umbellatis. *Hall. bist. helv. num. 64. it. herc. §. 23.*

Jacobæa nemorensis, latiore rigidior & hirsuto folio. *Rupp. jen. 142.*

Virga aurea five Solidago sarracenica latifolia ferrata. *Baub. bist. 2. pag. 1063.*

Ex eadem radice perenni, fibris longis aucta, sæpe præmorsa, nec vere reptante, rarissime pauci, plerumque unicus caulis assurgit, sesquipedalis vel tripedalis, erectus, teres, striatus, superne sæpe leviter angulatus, totus pallide virens, vel hic illic simul varie purpurascens, glaber nitensque aut hirsutus vel villosus, digitum minimum vel calamus crassus. Hunc totum ad pedunculos usque folia obsident inordinate alternantia, superiora gradatim ubique minora, ut flores altitudine non excedant, summa hinc minima. Foliorum latitudo admodum varia est, ut vel ad ovatam figuram accedant, aut sint lanceolata, aut oblonga. Cæterum acuminata vel acuta, sessilia, ferrata, infima pro plantæ statu-

tura sex vel tres uncias longa, superne glabra. Subtus in aliis plantis villosa, in aliis glaberrima, ut ex villositate species hæc judicari nequeat. Et ipsa hirsuties in aliis individuis notabilis est, minor in aliis. Denticuli quidem in nullis foliis valde æquales conspiciuntur; desideratur tamen in ferme omnibus biserratio, in paucissimis evidentissima. Serraturas vidi etiam lanceolatas & angustas, uti in folio marginali. Rami pauci vel plures ex foliorum superiorum alis ad angulum acutum eriguntur, & flores cunctos in corymbum colligunt inæqualem, ultra folia haud valde eminentem. Pedunculi sunt ramosi & squamosi. Flores grata fragrantia pollent, quam etiam exsiccati servant diu, sæpe minus perceptibili. Calycis squamæ basi laxè augentur aliis linearibus ut plurimum quinis. Radius ex corollulis fæmineis ligulatis, patentissimis, flavis, oblongis, quinis, rarissime quaternis vel senis componitur. Discum constituunt hermaphroditi tubulosi duodeni vel plures. Semina oblonga, fusca, striata, pappo coronantur simplici. Crescit ad sylvarum margines. Floret Julio & Augusto. Culta planta quandoque evadit vel ab ipsa basi ramosa, cæterum constans.

TABULA CENTESIMA OCTOGESIMA QUINTA.

SENECIO DORIA. *Linn. syst. pag. 552. Gouan. hort. monsp. 440.*

Virga aurea major, vel Doria. *Bauh. pin. 268.*

Herba Doria Narbonensis. *Lob. ic. 297.*

Jacobæa pratensis altissima limonii folio. *Tourn. inst. 485.*

Alisma monspeliensium, seu Doria. *Bauh. hist. 2. pag. 1064.*

Doria orientalis, limonii folio. *Dill. elth. pag. 125. t. 105. f. 125? Gmel. sib. 2. p. 161?*

Semper hanc plantam glaberrimam inveni totam, nullibi vel minime villosam. In apricis siccis ad duorum triumve pedum altitudinem assurgit; in pratis vero ad rivulorum margines humanam fere altitudinem æquat, Dillenianæ citatæ plantæ tunc similis. Priorem depictam hæc tabula exhibet; alterius folium radicale sistit in Observationum mearum Botanicarum parte tertia figura a tabulæ sexagesimæ sextæ, quam quidem perperam ibidem ceu varietatem Senecionis nemorensis proposueram. Radix perennis, digitum fere crassa, brevis, fibris aucta, fuscescens, amaricans, subhorizontalis, longas albidasque terræ fibrillas immittit. Caulis striatus & pallide virens erigitur, a duobus ad quinque pedes altus, simplex, superne in corymbum terminatus fastigiatum, foliis superioribus multo altiorum valdeque ramosum. Folia radicalia spithama longiora, basi attenuantur in petiolum, suntque in florente planta plerumque cum caulinis infimis jam deperdita. Caulina sunt sessilia, modo erecta magis caulemque occultantia, uti in icone, modo magis patula & ab invicem distantia. Sunt vero omnia oblonga, acutiuscula, aut integerrima aut leviter serrata vel denticulata, idque vel rariter vel presse, utrinque ex glauco virentia, sæpe subundulata, superiora successive per totum caulem breviora, crassa & ad tactum pingua, solo quo ultimo indicio planta etiam non florens ilico ab affinibus distinguitur. Pedunculi subsquamosi ex flavo virent. Flores inodori eriguntur. Calycis foliola crassa cum virore flavescunt, apicibus donata nigris. Flosculi ligulati plerumque quini, nunquam a me visi plures, rarius quatuor, patentissimi, tandem reflexi, saturate flavi. Flosculi in disco sunt lutei. Floret Julio & Augusto. Etiam si nec hic Senecio, nec præcedens nemorensis tam late, quam reptare Senecio solet farracenicus, reptant, non tamen possunt hæc plantæ ex hac consideratione distingui, quum in priorum radicibus etiam nonnunquam observaverim propagationis tantillam similitudinem. Ad marginem folium radicale plantæ ejusdem sylvestris adstat; quæ in culta omnia sunt multoties majora.

TABULA CENTESIMA OCTOGESIMA SEXTA.

SENECIO SARRACENICUS. *Linn. syst. pag. 552. Gouan. hort. monsp. 441. Scop. carn. 2. pag. 165.*

Senecio foliis lanceolatis, ferratis, glabris; floribus umbellatis. *Hall. hist. belv. num. 65.*

Solidago farracenica. *Fuchs. hist. 728. Lob. ic. 299.*

Virga aurea angustifolia ferrata. *Baub. pin. 268.*

Virga aurea angustifolia ferrata, five Solidago farracenica. *Baub. hist. 2. pag. 1063.*

Jacobæa alpina foliis longioribus ferratis. *Tourn. inst. 485.*

Radix sesquipollicem longa, crassitie circiter caulis, fuscescens, & saporis amaricantis, fibras pallidas numerosas longasque generat; tum unam alteramve fibram brevem multoque crassiore, quæ horizontaliter pergit, atque hinc recta adscendit, novum caulem productura; ut hac ratione radix repat, ac paucos intra annos, culta imprimis, caulium sylvulam producat. Hi itaque distantes eriguntur, tripedales aut multo altiores, angulati, glabri, dense foliis vestiti, simplicissimi & superne tantum in umbellam ramosi, digitum crassi vel graciliores. Folia inordinate alternantur, oblonga, angusta, acuta, minutim ac frequenter biserrata, nulla integerrima, ima in petiolum attenuata, reliqua sessilia, utrinque glabra, summa minora tamen ut plurimum utrinque parum villosa. Corymbus florum foliis superioribus vix altior est, ramis plerumque subvillosis. Calyx virescit cum apicibus nigricantibus, aut glaber, aut leviter villosus. Corollæ quandoque subsætentis flosculi radiantes sunt octo, septem vel sex, flavi. In disco lutei. Semina oblonga, fusca, striata, pappo coronata simplici. Crescit copiosius in subalpinis & montosis; tum etiam in locis demissis. Floret Augusto. In radice exhibetur caulis vetusti & emarcidi pars; tum pars infima abscissa caulis plantæ depictæ.

Utile duxi, tres hasce plantas uno ordine proponere. Sunt sane inter se distinctissimæ; sed nemo facile determinabit cognoscetque ex datis autorum definitionibus, sæpe nec descriptionibus. Tum nec in omni regione omnes simul crescunt. Sic ipse diu in errore versabar; in quo versari huc usque etiam alios observo ex speciminibus communicatis. Folia crassa, ferme glauca & ad tactum pingua indicant vel sola Senecionem Doriam. Folia angusta conferta & flores radiati octoni Senecionem farracenicum. Senecio nemorensis ex corollis radiantibus quinis odoratis, & ex foliis nec pinguibus nec crassis facile definitur. Alia etiam momenta datis addi possent.

TABULA CENTESIMA OCTOGESIMA SEPTIMA.

HYACINTHUS RACEMOSUS. *Linn. syst. pag. 247. Dod. pempt. 2. l. 2. c. 18.*

Hyacinthus foliis carinatis, spica ovata, floribus globosis. *Hall. hist. belv. num. 1245.*

Hyacinthus botryodes primus. *Chuf. hist. 181.*

Hyacinthus racemosus cæruleus minor juncifolius. *Baub. pin. 43.*

Bulbus ovatus satisque compactus fit ex squamis carnosissimis, albis, succum glutinosum fundentibus, insipidis; extimis fuscescentibus & sæpe laceris. Ex basi fibrillas pallentes more solito emittit; supra has bulbillorum sobolem numerosam in circuitu generans. Folia plura, linearia, acuta, debilia, virentia, semipedem vel duplo longiora, extus striata, ad terram sæpe purpurascens, ad illamque reflexa & recurvata, rarius erecta, & canaliculata in dimidium cylindrum. Scapus unus alterve, teres, erectus, foliis plerumque brevior, aphyllus, virens aut punctatim purpurascens, terminatur racemo erecto denso circiter unciali. Flores a viginti ad quadraginta, ex cæruleo nigrescentes, pedunculos habent concolores graciles nutantes stipulisque suffultos minutissimis. Corolla ventricose ob-

lon-

longa, aut globosior, limbo gaudet exiguo sexdentato patentissimo alboque. Hi sunt fecundi. Summi autem latius cærulescunt, tenuiores, magis difformes, vix aperti, etiam sæpe clausi, masculi & steriles propter pistilli defectum. Antheræ ex atro cærulescunt. Pollen ex viridi flavet. Germen viret, nullis certe pertusum vel ad lentem poris. Stylus pallet. Floribus odor lenis & gratus. Fructus congenerum. Crescit passim in cultis, arvis, herbidis. Floret Aprili.

TABULA CENTESIMA OCTOGESIMA OCTAVA.

LYCOPSIS PULLA. *Linn. syst. pag. 148.*

Echium pullo flore. *Clus. hist. CLXIV.*

Echium sylvestre lanuginosum. *Bauh. pin. 254.*

Buglossum alterum flore nigro. *Matth. comm. pag. 118.*

Buglossum sylvestre majus nigrum. *Bauh. pin. 256.*

Caulis, foliorum utraque pagina, rami, pedunculi, calycesque pilis albidis & mollibus hirsuta sunt. Radix perennat, calamum vel etiam digitum crassa, longa, nigrescens, fibris aucta vel in crura divisa, quandoque multiceps; quam nunquam vidi repentem. Caulis semipedalis vel sesquipedalis erigitur, solitarius vel plures, subteres, inferne simplicissimus, superne divisus in ramos florigeros, paulatim cum fructu productos, dum novi flores explicantur. Ex foliis superioribus quandoque similes rami ad alas exeunt. Folia sunt lanceolata, acuta, sessilia, integerrima, mollia, crassula, alterna, pallide virentia. Flores solitarii & breviter pedunculati modo foliis opponuntur, modo axillares iisdem insident, non raro quoque inter folia exoriuntur proxima. Calycis tubulosi & semiquinquesidi limbus erigitur. Petali glabri, parum incurvati & calyce ad unam quartam partem longioris tubus basi rubet; superne fuscus, quinquangularis, & ad limbi originem quinque puncta intropressa gerens. Limbus utrinque coloris ex purpureo atris, campanulatus, & longitudine tubi, ore in quinque lacinias subrotundas breves obtusissimasque dividitur. Stamina in medio locantur tubo. Faux, quæ limbi basis, clauditur quinque squamis purpureis in fœtas divisas. Germen nitet. Semina, quæ sunt subrotunda, subrugosa, parum obliqua, & ad internum latus margine acuta, raro omnia, sed plerumque duo vel unicum ad maturitatem perveniunt, hærentque in calyce pendulo & tumente. Floret ab initio Maji ad Julium. Crescit in agris, & ad vias.

TABULA CENTESIMA OCTOGESIMA NONA.

HIERACIUM PUMILUM. *Linn. mant. 2. pag. 279.*

Hieracium foliis ovato-lanceolatis, dentatis, petiolatis; petiolis dentatis. *Hall. hist. belv. num. 42.*

Radix perennis, fusca, brevis, multiceps, & semipedalibus crassisque fibris capillata, caules plerumque plures producit erectos vel adscendentes, ab unica ad sex uncias altos, teretes, pilosos, rubros vel virides, florem solitarium vel ramosè geminos sustinentes. Folia sunt ovato-lanceolata, utrinque hirsuta, acuminata vel obtusiuscula, denticulata aut argute incisa, ad margines undulata, sordide virentia; radicalia innixa petiolo plus minus pollicari hirsuto rubroque; caulina pauca, sæpius duo, basi attenuata & sessilia. Pedunculi erecti & hirsuti una alterave squamula vestiuntur. Calyx imbricatus, pilis atris scaber, pilisque simul longioribus albidis hirsutus est. Corolla pallide lutea. Semina nigra striataque pappum gerunt albidum, ad lentem denticulatum, nec longum. Crescit

in alpium saxosis. Floret Junio. Julio semina perficit. Culta planta habitum haud mutat, æque pumila manet, sed flores sæpe ampliores producit plenioresque.

TABULA CENTESIMA NONAGESIMA.

HIERACIUM MONTANUM.

Hieracium caule unifloro; foliis caulinis ovato-lanceolatis, dentatis, amplexicaulis. *Hall. hist. helv. num. 38.*

Hieracium alpinum glabrum; flore singulari, cauli magno cubitali folioso insidente. *Raj. syn. extr. p. 144.*

Hieracium latifolium montanum præaltum glabrum endiviæ folio. *Bocc. mus. pag. 148. tab. 113.*

Hypochæris pontana. *Linn. syst. pag. 526.*

Radix perennis, longa, digitum crassa, teres, foris nigricans, intus albicans, lactescens, foliorumque reliquiis præteritorum coronata, caulem simplex unicum, aut multiceps paucos producit erectos, simplicissimos, flore solitario terminatos, raro duobus ex ramo superveniente præditos, striatos, villosos, inferne imprimis foliosos, pedales aut cubitales, versus florem incrassatos & fistulosos. Folia sunt dentata, ad oras & ad nervos dorsales villosiuscula, facie glabra; radicalia ex oblongo versus basin attenuata, etiam subpetiolata, semipedalia; caulina lanceolata, acuta, sessilia aut amplexicaulia. Calyx magnus, ex atro virens ac valde hirsutus constat squamis ex oblongo acuminatis & crassis. Corollulæ flavæ ad apicem sæpe connivent. Antheræ sunt luteæ. Semina oblonga pappum gerunt sessilem longum & ad lentem denticulatum. Receptaculum est planum, punctatum, nec ullas paleas habet. Crescit in alpium Austriæ non tantum, sed & Styriæ, Tyrolis, Hungariæque jugis herbidis, florens Junio & Julio. Ex Austriæ alpiibus primus mihi attulit eruditus Sigisbertus Schivereck, medicinæ studiosus, rei herbariæ peritissimus, plantarumque indagator strenuus & indefessus, cujus excursionibus Botanicis in perficiendo hoc opere sublevor non mediocriter, ut publicas meas illi debeam grates.

TABULA CENTESIMA NONAGESIMA PRIMA.

HIERACIUM ALPESTRE.

Hieracium alpinum. *Jacq. vindob. pag. 141.*

Quamvis Hieracium hocce cum Hieracio alpino, planta variabili, cum quoad determinationem, tum ratione loci natalis, conveniat, quare olim pro illo, mihi tunc nondum cognito aut viso, habueram, differt tamen ita, ut conjungi nequeat. Prata subalpina sylvatica copiosissime incolit, florens Junio, semina perficiens Julio. In horto cultum floruit Majo. Utrobique habitus sui tenax. Radix perennis, sæpe præmorsa, alias in fibræ attenuata, fibris etiam aucta, fusca, rarius multiceps, caput gerit a præteritis foliis squamosum. Folia radicalia plura, oblonga, virentia, obtusa vel acutiuscula, idque etiam non raro cum exiguo mucrone, magis minusve profunde dentata, sæpe ut evadant inferne pinnatifida, versus basin attenuata, duas tresve uncias longa, tota glabra vel utrinque & ad oras brevissime villosa; nec pilis longis obsita, uti in Hieracio alpino. Caulis passim unicus, raro plures, tum tamen etiam senos numeravi in multicipite planta, teres, erectus, striatus, superne subvillosus, duobus alternantibus aut unico folio sessili radicalibus simili ornatus, plerumque simplicissimus & flore solitario terminatus, interdum ex axilla ramo unifloro auctus, a quinque ad decem uncias longus. Quandoque caulinarum folio-

liorum vices suppleantur a stipulis. Calyx pilis nigricantibus est hirtus. Corolla lutea. Semina longa gerunt pappum pilosum sessilem & simplicem. Tabula sistit plantam vulgariorem, eandemque minus obviam bifloram foliisque pinnatifidis donatam.

TABULA CENTESIMA NONAGESIMA SECUNDA.

DRABA AIZOIDES. *Linn. syst. pag. 432.*

Draba alpina. Jacq. vindob. pag. 254. Scop. carn. 2. pag. 5. Crantz. fasc. pag. 13.

Draba caulibus nudis; foliis linearibus ciliatis. Hall. hist. helv. num. 498.

Sedum minus duodecimum, alpinum sextum. Clus. hist. LXII.

Sedum petraeum montanum. Lob. ic. 381.

Sedum alpinum hirsutum luteum. Bauh. pin. 284.

Leucoium luteum aizoides montanum. Col. ecphr. 2. pag. 62.

Alysson alpinum hirsutum. Scheuchz. it. pag. 509. fig. 8. Mill. ic. 20. f. 2.

Elegans plantula ex radice perenni, tenui, longa, fuscescente, ramosa, terete, & multicipite, rosulas emittit foliosas, sæpe ampliorem componentes cespitem. Fiunt hæ ex foliis numerosis, sublinearibus, acuminatis, crassulis, virentibus, per pilos albos longosque ad oras ciliatis, nitidis, planis, a tribus ad octo lineas longis, post marcescentiam diu persistentibus. Ex rosularum centro scapus erigitur teres, aphyllus, glaber, ab una ad quatuor uncias altus, in summitate flores aliquot racemose gerens, ratione plantulæ sat magnos. Calycis foliola concava, obtusa, sublinearia, & patentia ex luteo virent. Petala oblonga, lutea aut flava, ungue brevissimo donata, plana, obsolete emarginata vel obtusissima, & patentissima calycem fere bis superant. Stamina corollæ colorem sequuntur. Stylus staminum longitudine coronatur stigmate simplici capitato. Silicula lanceolata, acuta, primo atrovirens, postea flavescens, compressa, stylo acuminata, modo glaberrima, modo minutis pilis albidis hispida, utrinque semina includit subovata a quinque ad octo, compressa, flava, Julio & Augusto matura. Crescit in altioribus alpium jugis petrosis. Floret pro varia loci altitudine ab Aprili ad Junium. Statura ex eadem etiam ratione valde discrepat.

TABULA CENTESIMA NONAGESIMA TERTIA.

ORCHIS ABORTIVA. *Linn. syst. pag. 591. Jacq. vindob. pag. 163.*

Orchis abortiva violacea. Bauh. pin. 86.

Epipactis aphylla, calcare longo, labello ovato lanceolato. Hall. hist. helv. num. 1288. tab. 36.

Pseudolimodorum. Clus. hist. 270. cum icone aliena.

Limodorum austriacum. Tourn. inst. 437.

Rara apud nos, tota glabra & elegans planta; cujus radix componitur ex numerosis fibris, calamus crassis, duas circiter uncias longis, fasciculatis, subhorizontaliter quaquaversum porrectis, carnosus, ex luteo sordentibus, senioribus fuscescentibus, saporis ingrati. Scapus teres, firmus, solidus, erectus, sesquipedalis vel altior, ex violaceo obsolete virens, vestitur ad singulos nodos bracteis vaginantibus longis striatis concoloribus & arte amplexantibus. Cæterum foliis tota planta caret. Spica ipsa, in quam raram scapus abit, a quinque ad decem uncias longa est, ac paulatim producit, flores continens ab octo ad sedecim, inodoros, erectos & appressos ad scapum. Spathæ, germen pedunculumque amplexantes, quibus paulo longiores, acuminatæ & erectæ pallide virent. Pe-

dunculi crassi longitudinem germinis habent, & veluti germen, hinc teretes, illinc ad scapum comprimuntur. Petala quinque, acuta, suberecta omnia, pallide violacea cum lineis saturatioribus; tria exteriora concava & latiora sunt, ut ex his summum sit etiam lateralibus latius; duo interiora ferme linearia angustiora & plana. Nectarii cornu subulatum & succo melleo plenum ultra germen recta descendit. Ejusdem labium inferius, situ & longitudine fere petalorum, inter quæ relictum locum inferiorem medium occupat, ex ungue angustiori & semicylindrico in laminam geniculate abit ovatam, obtusam, integram, ex albo violaceoque saturato variegatam, ad oras sæpe parum undulatam. Columna media, sive nectarii labium superius cum stylo concreto confusum, est petalis paulo brevior, triangularis, ad dorsum superne acuta, crassa, ex violaceo pallens, ad apicem trifida; lacinia media cucullata, altiore & biloculari; lateralibus semiovatis, planis, erectis; quas inter stigma hiat amplum viscidum & flavescens. Antheræ flavent. Crescit in sylvis montanis, florens mense Junio. Decerpta planta intra paucas horas violaceum colorem exuit, mutatque in ligneum fuscescentem. Ad marginem adstant germen cum petalis, nectarii cornu cum labello, nectariiue columna sive labium dictum superius cum stylo & staminibus.

TABULA CENTESIMA NONAGESIMA QUARTA.

SISYMBRIUM STRICTISSIMUM. *Linn. syst. pag. 441. Crantz. fasc. 54.*

Eruca caule paniculato, foliis nervosis, ovato-lanceolatis, integerrimis. *Hall. bist. belv. num. 458.*

Hesperis lutea, siliquis strictissimis. *Tourn. inst. 222.*

Draba lutea, siliquis strictissimis. *Bauh. pin. 110.*

Draba lutea quibusdam. *Bauh. bist. 2. pag. 870.*

Arabis a quibusdam dicta planta. *Camer. epit. 342.*

Non separo Hallerianam plantam foliis integerrimis, quum hujus specimina sicca viderim foliis etiam inferioribus dentatis, ut forte sint in helvetica stirpe æque rara folia dentata, quam in Austriaca sint eadem integerrima. Radix perennis & lignosa caulem unum alterumve (in culta planta numerosos) producit, teretem, a duobus ad quinque pedes altum, calami crassitie, rectum, totum foliosum, glabrum aut subvillosum, medulla alba farctum, tantum superne ex axillis ramosum ac veluti paniculatum. Folia sunt breviter petiolata omnia, alterna, utrinque brevibus villis hirsuta, ex oblongo lanceolata, acuta, dentato-ferrata, facie atrovirentia, dorso pallidiora, dense posita, saporis ingrati. Rami breviores sunt aphylli, longiores in individuis majoribus foliosi; omnes terminati in racemos inæquales corymbosos. Flores subodorati. Calycis foliola cum suffuso aliquo virore flavent, oblonga, concava, obtusa, patentia. Petala oblonga, obtusissima, plana, patula, tandem reflexa, calycem bis superant. Filamenta pallent cum antheris luteis. Siliqua gracilis, circiter fesquipollicaris, glabra, fusca, obtusa, linearis, compressa cum lateribus subangulatis, hinc obscure tetragona, continet semina plura oblonga & flavescencia. Crescit ad margines sylvarum, ad sæpes, locis udis. Floret Majo & Junio. Siliquæ maturescunt Julio. Adstat etiam in tabula folium infimum, magis unuatum. Tum racemus fructiger.

TABULA CENTESIMA NONAGESIMA QUINTA.

ASTRAGALUS AUSTRIACUS. *Linn. syst. pag. 499. Jacq. vindob. pag. 263.*

Crantz. fasc. pag. 416.

Onobrychis secunda. Clus. hist. CCXXXIX.

Onobrychis floribus Viciæ dilute cæruleis. Baub. pin. 351.

Radix perennis, lignosa, calamus atque etiam interdum digitum crassa, superne per cauliculos breves lignosos & perennantes multiceps, foris fusca, intus pallens, sapore gaudet amaricante & ingratisimo, tandem exsiccante, quo nec carent partes herbaceæ, dum hisce simul dulcedo aliqua adjungitur. Hinc promuntur cauliculi herbacei plures, humi in orbem fusi, spithamæi vel pedales, nonnunquam etiam longiores, foliosi, non ramosi, tenues, inferne teretes, cæterum substriati & subangulosi. Stipulæ semiovatæ & acutæ, vel subrotundiores, glabræ, integerrimæ. Folia pinnata, numerosa, plus minus pollicaria: foliolis utrinque ut plurimum septem vel octo cum terminante impari, oppositis, brevissime petiolatis, sublinearibus, emarginatis. Hæc tamen sunt in foliis infimis latiora, subovata, etiam obverse cordata. Pedunculi striati, foliis longiores, axillares, superne racemosi. Flores inodori, parvi. Calycis virentis, pilisque appressis nigricantibus hirsutuli, tubulosi & compressi, denticuli sunt ferme æquales, superioribus binis ab invicem multo magis distantibus. Vexillum pallide cærulescens ex figura obverse cordata in unguem subvirentem desinit, ex quo ad angulum rectum reflectitur. Alæ vexillo concolores patent, planæ, apice bifidæ obtusæque. Carina alis multo brevior, integra, rotundata, compressa, erecta, pallida, ad apicem macula fuscescente notatur. Legumen teres, oblongum, subhirsutum, acutum, subpendulum, sulco longitudinali exaratur introrsum producto, hinc subbiloculare, & semina includit reniformia, compressa, atra, nitida. Tota planta, calyce ac legumine exceptis, glabriuscula est, ut sæpe vel lentis ope pilus detegi nequeat. Crescit in pratensibus & in collibus gramineis. Floret Majo & Junio. Mediocris staturæ plantam tabula exprimit; tum racemum fructigerum; semen; vexillum, alam & carinam.

TABULA CENTESIMA NONAGESIMA SEXTA.

LYCOPodium HELVETICUM. *Linn. syst. pag. 698. Scop. carn. 2. pag. 304.*

Lycopodium caule plano, foliis superne quaternis, inferne binis, spicis obscure petiolatis, Hall. hist. helv. num. 1718. β.

Lycopodioides denticulatum pulchrum repens, spicis pediculis insidentibus. Dill. musc. pag. 465. t. 64. f. 3. Adans. fam. 2. pag. 491.

Muscus repens, foliis alternis subrotundis per siccitatem falcatis. Moris hist. 3. pag. 626. s. 15. t. 6. f. 34.

Muscus pulcher parvus repens. Baub. hist. 3. pag. 765.

Muscus terrestris denticulatus. Lob. ic. alt. 243.

Muscus denticulatus major. Baub. pin. 360.

Muscus elegans, in suprema tellure super aliis muscis graminibusque serpit, radículas capillares & fibrosas undique ex caule ramisque generans, quarum ope subjeutorum vegetabilium radicibus ita adhæret, ut absque dilaceratione ægre avellatur; unde vera origo sive truncus primarius detegi nequit, quin totidem videantur esse plantulæ, quot carpta frustra. Cauliculi ramosi, levissime compressi, glabri, totique foliosi reptant cum summmitatibus parumper adscendentibus. Folia sunt ovata, obtusiuscula aut acuta, sessilia, glabra, plana, integerrima, disticha & opposita; foliolo alternatim altero ad angulum rectum patentissimo; altero, huic opposito, duplo triplove minori, erecto & ad caulem adpresso; uti elucet ex figura prima, ad lentem aucta. Hinc fit, ut conspecti cauliculi in averfa parte, qua terram spectant, videantur veluti foliis nudati, in prona autem parte, qua cælum, gaudere foliis imbricatis & alternis. Quidam ramuli producantur in spicas cylindricas, tandem duas tresve uncias longas, simplices vel bifidas, rarissime trifidas, erectas,

totas obfitas foliolis five bracteis lanceolatis, acuminatis, sparsis, patulis, sessilibus, in spica juniore imbricatis, demum remotioribus, integerrimis. Axillis singulis harum bractearum, si inferiores excipis, insident corpuscula solitaria duplicis generis (fig. 2.). Alia enim subturbinata, utrinque obtusa, sessilia, nitida, & superne subtriquetra (fig. 3.) locantur in parte spicæ magis inferiore, ita tamen, ut situ indeterminato etiam corpuscula secundi generis aliqua intermisceantur. Germina credo, stylo carentia, ut fæmineus flos mero germine constet. Maturitatem adeptæ mense Julio in capsulas mutantur uniloculares, trivalves aut sæpius lacerate dehiscentes (fig. 4.), quæ sinu suo continent semina plerumque terna (fig. 5.), rarius quaterna, flava, exacte globosa, dura, verrucosa, superne notata lineis tribus elevatis ex ipso apice ceu centro communi ortis, quibus videntur cum capsulæ vertice immatura cohæsisse, quum nullum alibi cohæisionis vestigium gerant. Scalpello divisa inveni plane inania, & superne dumtaxat parumper carnosæ. Figura sexta demonstrat, quomodo, capsula ipsa fere oculum fugiente, semina nuda conspicienda in axilla bractæ se præbeant per lentem haud valde augmentem, voluminis ratione habita ad figuram secundam. Nullum pollinis indicium in hisce seminibus observo vel minimum; quæ per plures etiam dies in apertis jam capsulis persistunt. Corpuscula secundi generis (fig. 7.) partem spicæ superiorem copiosius occupant. Meras antheras esse puto, quibus est filamentum brevissimum. Ipse vero sunt reniformes, punctatæ, nitidæ, badiæ, transversales five sinu suo filamentis insertæ, bivalves (fig. 8.), uniloculares, & polline plenæ aurantiaco obtuseque triangulari (fig. 9.), quod totum fere quantum, dum dehiscent, explodunt, tunc subpellucidæ & flavescentes. Crescit in herbis insularum Danubialium. Floret Majo & Junio.

TABULA CENTESIMA NONAGESIMA SEPTIMA.

ROSA COLLINA.

Cum Rosa canina, quacum crescere & florere solet, eundem habitum præ se fert, ut ægre dignoscatur a transeuntibus, quare etiam nostratibus Botanicis latuit, donec nuper ab egregio Sigisberto Schivereck observata mihi tradebatur. Caules teretes & glabri armantur aculeis recurvis, validis, pungentibus, nitidis & fuscescentibus; junioribus subrubentibus. Foliola sunt inodora, quina, rarius septena, ovata vel magis subrotunda, acuta, argute ferrata, brevissime petiolata, facie ferme atrovirentia & glabra, dorso ex viridi subincana, nervisque hic & venis, tum etiam ad oras villosa; dentium apicibus per lentem cartilagineis & rubentibus cum summitate fusca. Costæ aculeis, pilis brevibus albidisque, & glandulis rarioribus pedicellatis & obscure rubentibus donantur. Stipulæ sunt acutæ, ad oras villo albo, sæpe etiam glandulis, ciliatæ, cæterum glabræ. Ut itaque a Rosa canina foliorum constante hirsutie imprimis distinguatur; quæ insuper in nostra hac etiam magis sunt crassa, minusque nitentia. Pedunculi teretes glandulis longius pedicellatis sunt hispidi. Germen ovatum modo glaberrimum est, modo similes aliquot glandulas inferne gerit. Calycis foliola sunt interne & ad oras villosa, in dorso autem & laciniarum marginibus foliaceis tantummodo glandulosa. Duo vel tria foliola pinato-laciniata, reliqua sunt integerrima. Petala obverse cordata, odorataque, colorem habent carneum vel pallidiorem. Antheræ luteæ, effætæ fuscescunt. Stigmata villosa. Fructus sub finem Septembris maturescit, ovatus, nitidissimus, glaber, ruber cum carne aurantiaca, a fructu Rosæ caninæ non distinguendus. Hic ad latus seorsim depingitur. Ad alterum vero adstat pars folii minoris, lente aucti, ut glandulæ & pili conspici queant. In quibusdam furculis novellis sæpe etiam folia hanc ipsam genuinam amplitudinem habere vidi, glandulis tamen pilisque non magis propterea notabilibus. Crescere in collibus amat.

TABULA CENTESIMA NONAGESIMA OCTAVA.

ROSA PUMILA. *Clus. hist.* 117.Rosa pumila pannonica, flore rubello. *Bauh. hist.* 2. pag. 35.Rosa austriaca. *Crantz. fasc.* 86.Rosa sylvestris pumila rubens. *Bauh. pin.* 483.

Non est Rosa Halleriana num. 1104, quantum ex sicco transmissio specimine concludi potest; nec magis pumila Scopoliana ex descriptione. Ex radice fusca longa atque in initio sæpe oblique in terram descendente caulis assurgit teres, semipedalis vel sesquipedalis, simplex aut non valde ramosus, inferne inermis, superne armatus aculeis subulatis plurimis rectis vel perparum recurvis. Dum caulis princeps destruitur, tunc rami ad basin exoriuntur, ut multicaulis videatur. Foliola sunt quina, rarius plura vel pauciora, subovata, nonnunquam obverse ovata, vel etiam magis subrotunda, obtusa vel acuta, venosa, plerumque (nec tamen semper) conniventia & reclinata, argute duplicato-ferrata, facie virentia & glabra, dorso pallentia magis & villosa. Horum oræ, nervus dorsalis medius, stipulæ petiolares, tum etiam pedunculi, germina, calyces, nec non quandoque rami juniores, obsidentur glandulis minutis ferrugineis subrotundis, in foliis magis sessilibus, aliis pedicellatis; quibus etiam aculei rari in petiolis immiscentur. Flores omnino pauci in singulis plantis, sæpe unicus, quam maxime suaveolentes. Petala sunt integerrima vel obverse cordata vel varie emarginata, ad ungues semper alba, cæterum colore prædita rubro, qui in carneum frequenter quoque vergit, rarius autem saturatissimus in puniceum. Calycis foliola in acumen longum attenuantur, duo integerrima, duo utrinque per lacinias pinnata, quintum aut hisce simile etiam utrinque, aut ex altero dumtaxat pinnatum latere. Germina sunt ovata & hispida. Styli villis albidis hirsuti. Fructus rubri vel parum aurantiaci, nitidi, ex ovato subrotundi, modo aculeis mollibus instructi, modo nudi, carne crocea saporis grati. Floret Majo & Junio. Fructum fert Octobri. Crescit frequens in collibus herbidis ficcioribus, imprimis ad sylvas & fruticeta.

TABULA CENTESIMA NONAGESIMA NONA.

BRYONIA DIOICA.

Bryonia alba. *Hall. hist. helv. num.* 574. *Dod. pempt.* 3. l. 3. c. 10. *Gouan. flor. monsp. pag.* 54. *Gerard. prov. pag.* 456. Non vero *Linnaei* aut *Scopoli* planta.Bryonia aspera sive alba baccis rubris. *Bauh. pin.* 297. *Seg. ver.* 1. pag. 172. *Mill. ic.* 71.Vitis alba. *Cam. epit.* 987.Vitis alba, Bryonia. *Lob. ic.* 624. *Bauh. hist.* 2. pag. 143.

Distinxerunt antiqui Botanici Bryoniam in duas species, quarum altera baccas rubras ferret, altera nigras. Recentiores tanquam meras varietates habuerunt. Sed nec solus baccarum color omne discrimen absolvit. Observaveram jam ante plurimos annos, Bryoniam in Austria crescentem, cui baccæ rubræ sunt, perpetuo dioicam esse, memor simul, in Hollandia a me collectam, in qua baccas nigras videram, me certo invenisse monoicam. Colo nunc in horto Carniolicam, ab eruditissimo Hacquet, Chirurgiæ & artis obstetriciæ Professore Labacensi, transmissam; tum Batavam plantam, ex radice ab amplissimo Gronovio, ex seminibus a clarissimo Royeno acceptis, exortam; quarum ad latus crescit Bryonia nostras. Florent omnes, & fructum gerunt, individuae plurimæ. Carniolica & Batava baccas habent nigras, floresque monoicos. Baccarum viror in nigredinem sensim mutatur, sine ullo vel minimo ruboris intermedii indicio. Flores in iisdem

feminei & masculi, propriis distinctisque in racemis, locantur in iisdem ramis, aut in diversis ramis ejusdem individuae plantae; vel etiam in uno eodemque racemo. Semina sunt fere duplo majora, nigricantia cum disco magis pallente, nec variegata. Porro femineos pedunculos communes observo in cultis hisce plantis ut plurimum longiores, foliaque minus profunde divisa; licet haec bina momenta non adeo perpetua sint. Cæterum non facile distinguuntur; quin ipsa radix eadem sit. Prædictas vero notas abunde sufficere arbitrator, utpote vel in cultura constantes, quæ statuunt species. Dioicae nostrati radix est perennis, albida, succulenta nauseosa, farinosa - carnosa, ætate ramosa & vasta, ut brachium æquet. Caules herbacei, plures, annui, angulati, pilis scabri, ramosi, virides, debilissimi, cirrhis ad folia lateralibus glabrisque scandentes vicina ad humanam & ultra altitudinem. Folia utrinque aspera & hirta, cordata, quinquelobo - angulata, denticulata, acuta, petiolata, alterna; lobo anteriori majore. Pedunculi in planta mascula glabriusculi, longitudine plus minus foliorum, supra medium racematim colligunt flores circiter quatuordecim, sibi mutuo succedentes. Calyx viret. Corolla rugoso - venosa cum virore fordide flaret. Antheræ sunt sulphureæ. Pedunculi communes in planta feminea plerique brevissimi, ad apicem subumbellatim sustinent flores paucos ab unico ad sex, longius pedicellatos. Baccæ maturæ sunt rubræ, seminaque continent circiter sena, glabra, ovata, compressula, ex pallide fusco nigroque variegata, interdum magis nigra. Crescit ad sepes & fruticeta, florens totam æstatem, fructum gerens autumnus.

TABULA DUCENTESIMA.

CAMPANULA SIBIRICA. *Linn. syst. pag. 161. Gmel. fib. 3. pag. 154. t. 21.*

Radix albida, perennis, ramosa, calami vel digiti crassitie, caulem protrudit unum alterumve, erectum, striatum aut subangulatum, parum hispidum, plus minus pedalem, supra medium ex ramulis brevibus axillaribus rariter subpaniculatum. Folia sunt sessilia, crassa, utrinque villosa & scabra, fordide virentia; ad oras valde undulata sive crispata; radicalia plura, obtusa, ex obverse lanceolata figura paulatim & longe angustata versus basin; caulina alterna & linearia; summa acuta. Ramuli subdichotomi gerunt flores a tribus ad quinque inodoros, sæpe nutantes, clausos profunde quinquesulcatos cum angulis hispidis. Calyx viret, hispide ciliatus & decemfidus: laciniis alternis minoribus, reflexis; alternis erectis. Petalum calyce triplo longius & ex purpureo cæruleum ad unam tertiam dividitur partem. Stylus est subvillosus. Capsula est trilocularis. Crescit passim in collibus herbidis; florens Majo & Junio; Julio semina perficiens.

ALTHÆA

CANNABINA

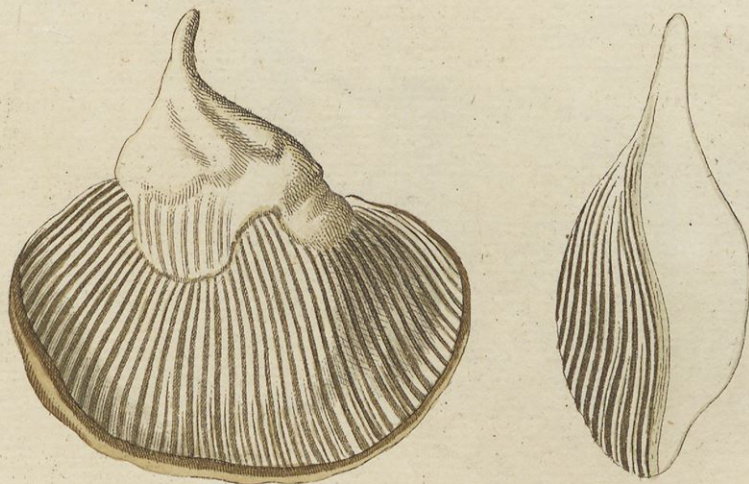
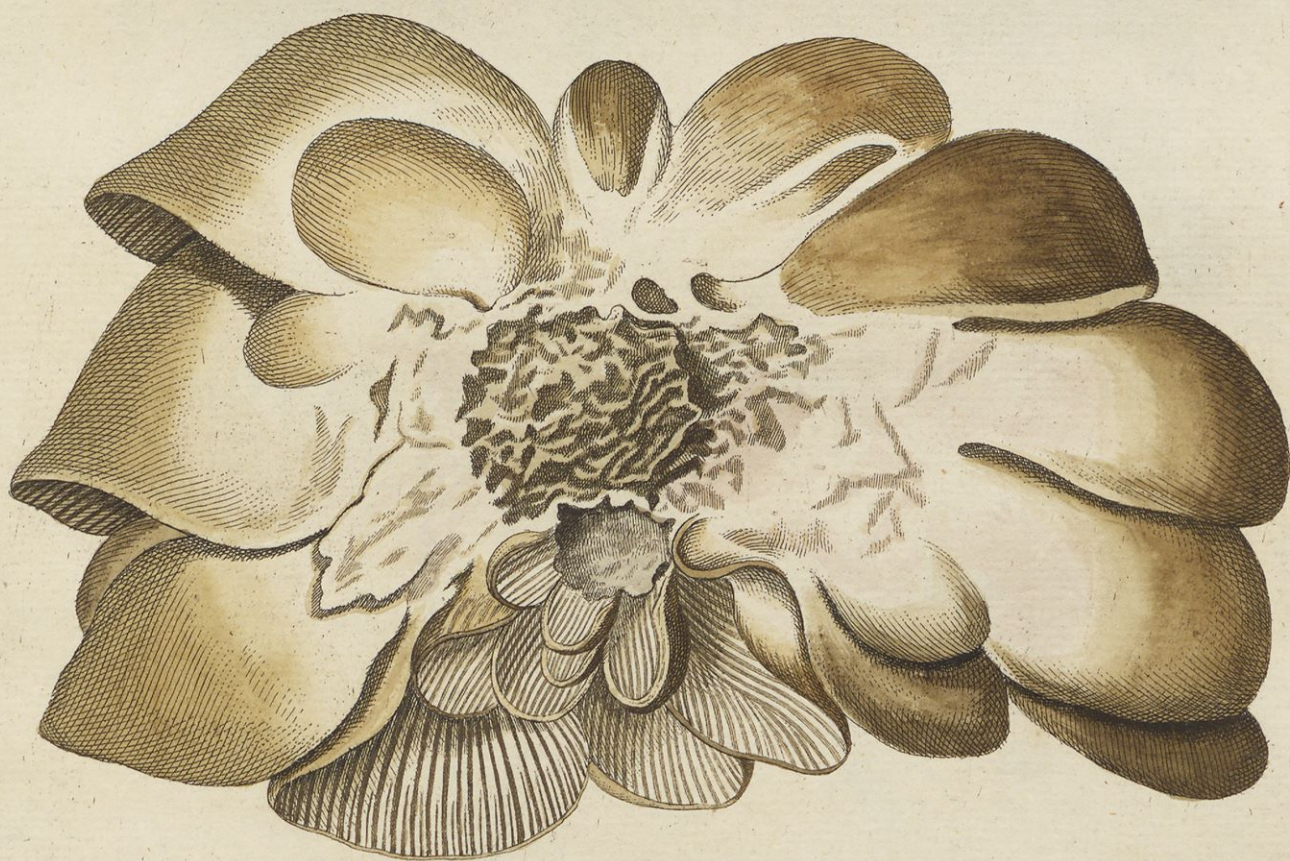

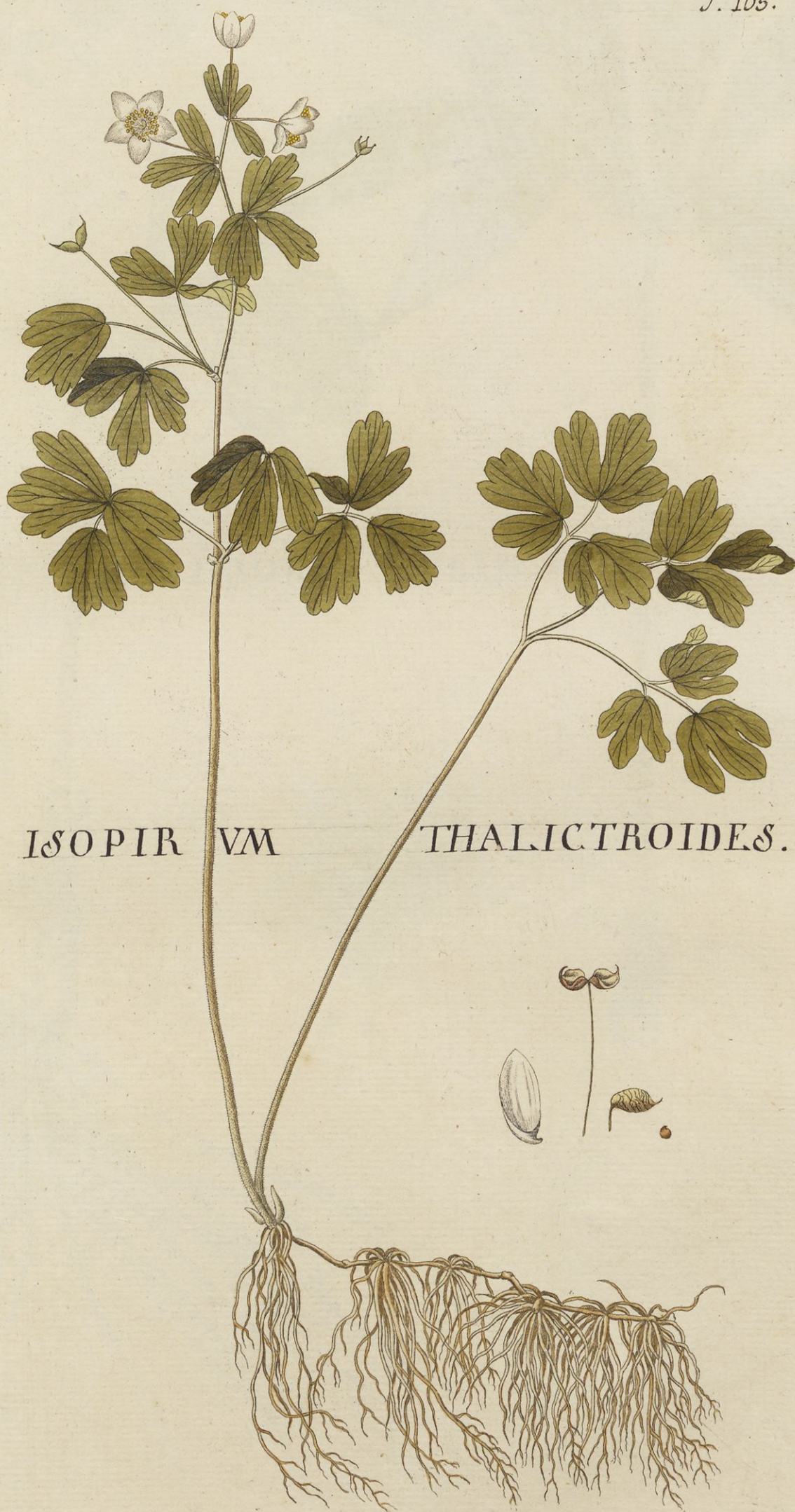
ORNITHOGALVM

PYRENAICUM

AGARICVS OSTREATUS

HELEBORVS VIRIDIS .

PYRVS

NIVALIS.

T. 108.

ORCHIS

SAMBVCINA

T. 109.

VERONICA MONTANA.

RANUNCULVS ALPESTRIS.

MYAGRUM

AUSTRIACUM

T. 113.

POTENTILLA

RUPESTRIS

POTENTILLA

ALBA

T. ii6.

POTENTILLA

CLUSIANA

T. iis.

CAMPANULA ALPINA

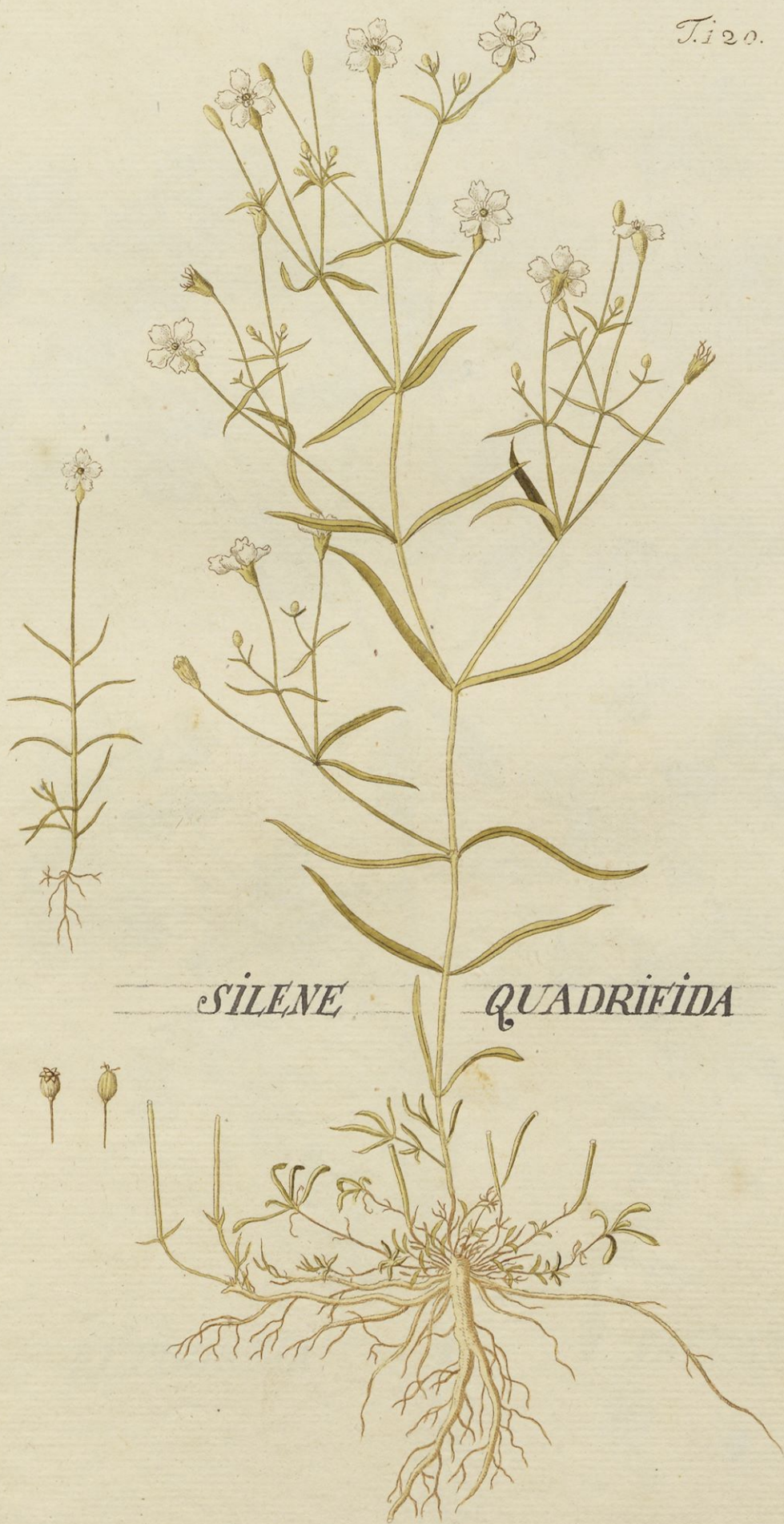
T. ii9.

HIERACIUM

MOLLE

T. 120.

SILENE *QUADRIFIDA*

EUPHORBIA

FALCATA

T. 122.

ORCHIS

CORIOPHORA

PELTARIA

ALLIACEA

CERINTHE

MINOR

VERBASCUM PHOENICEUM

HYACINTHUS

COMOSUS

CARDUUS SERRATULOIDES

T. 128.

MYAGRUM SAXATILE

NEPETA

PANNONICA

LEPIDIUM PETREUM

LYTHRUM

HYSSOPIFOLIA

INULA GERMANICA

GENTIANA ACAULIS

T. 137.

LEPIDIUM ALPINUM

T. 138.

ORCHIS

ORNITHIS

PEDICULARIS FOLIOSA

ALLIUM

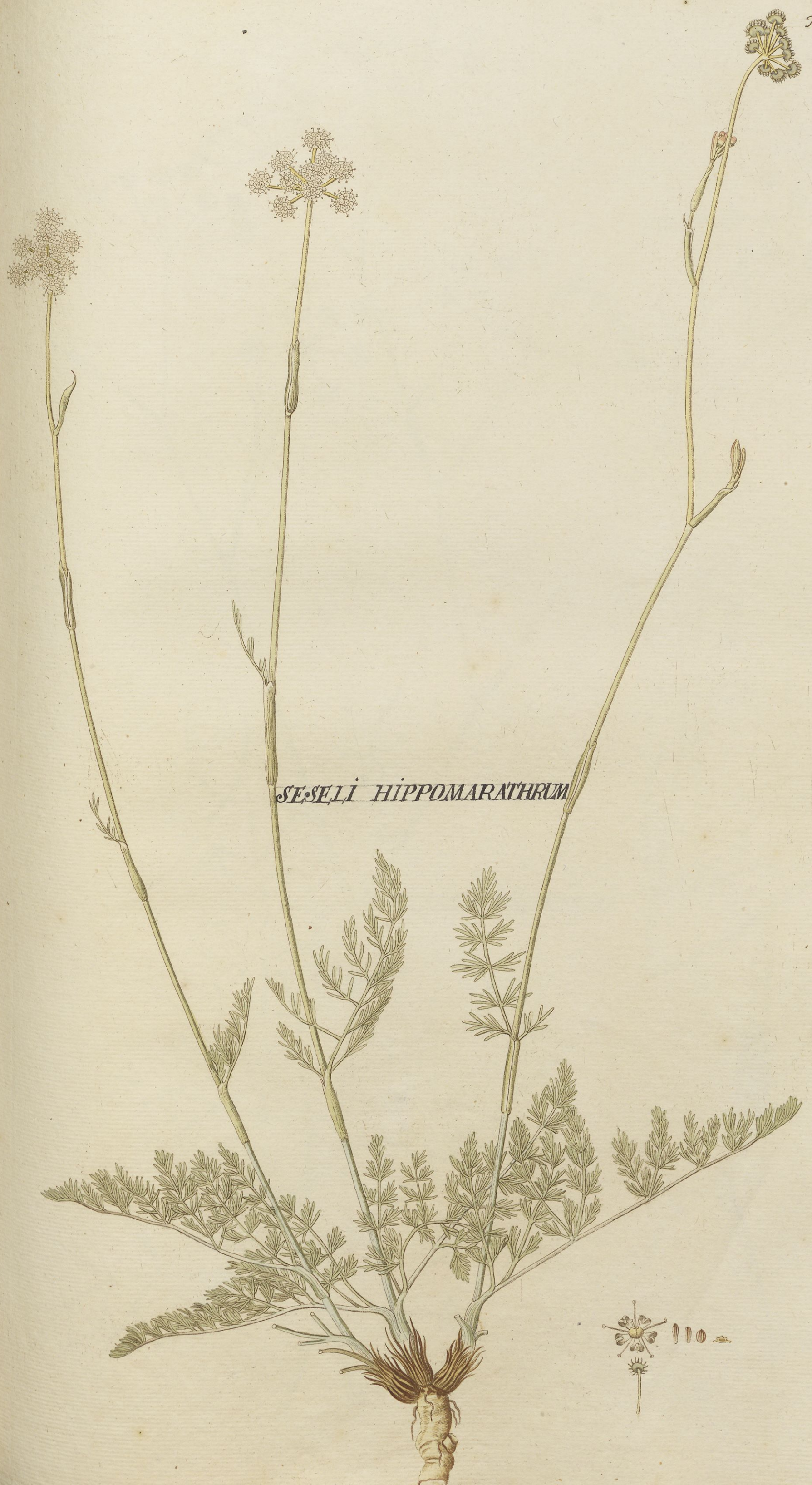

FLAVUM

SESELI HIPPOMARATHRUM

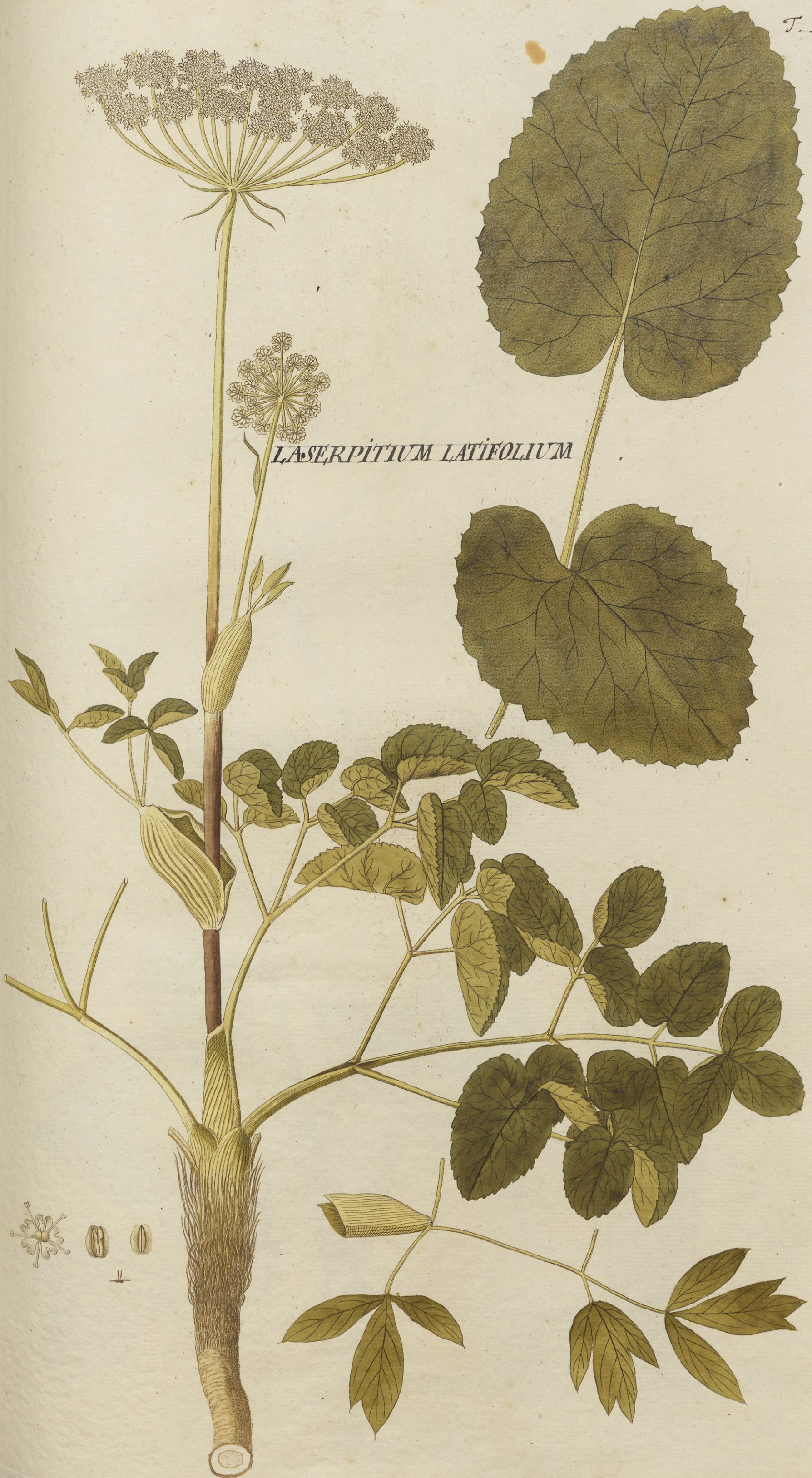

LASERPITIUM SILER

LASERPITIUM LATIFOLIUM

LASERPITIUM

AQUILEGIEFOLIUM

CHIEROPHYLLUM

SYLVESTRE

CHIEROPHYLLUM AROMATICUM

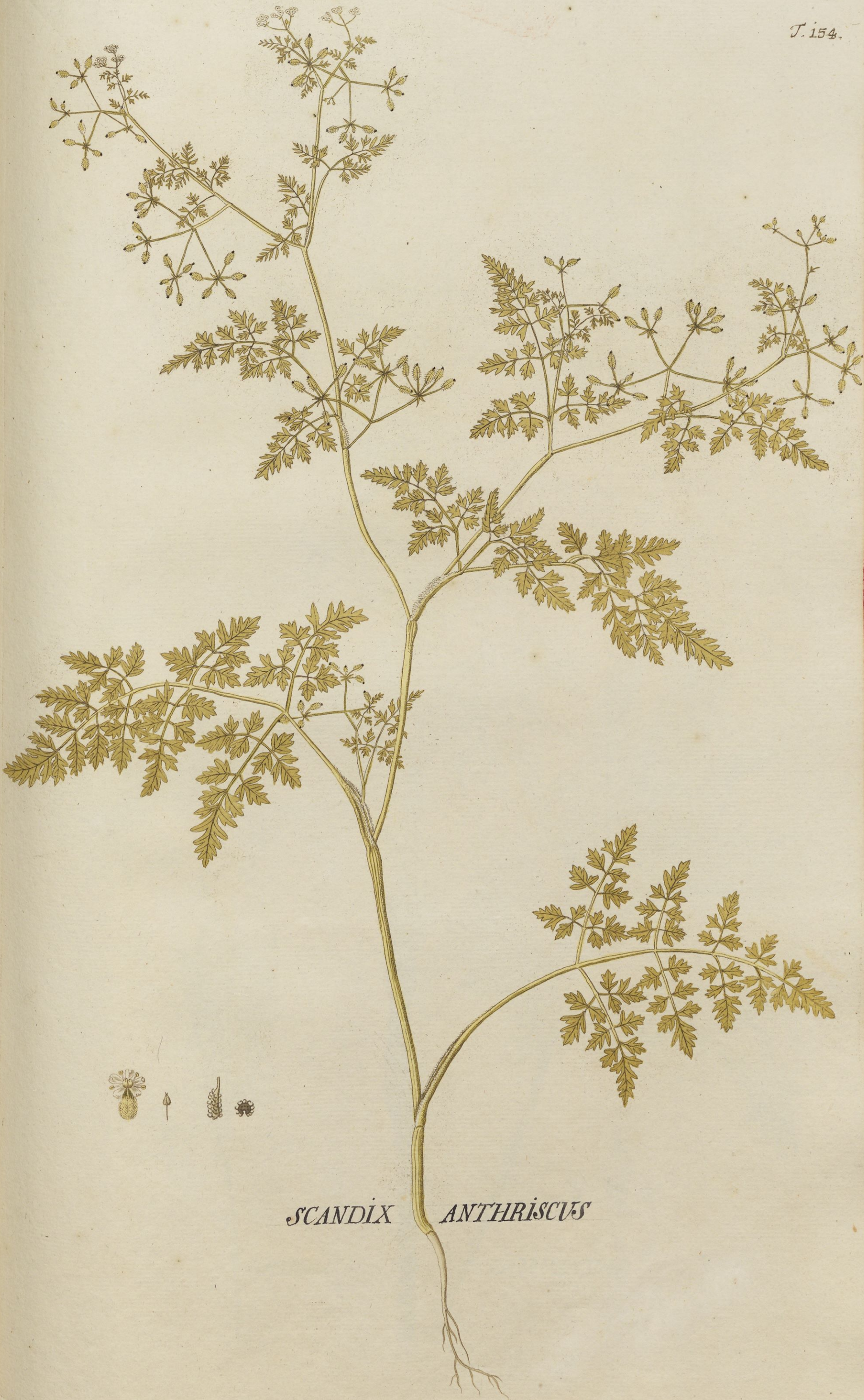
SELINUM

SYLVESTRE

LASERPITIUM

PRUTENICUM

SCANDIX ANTHRISCUS

ERYNGIUM

CAMPESTRE

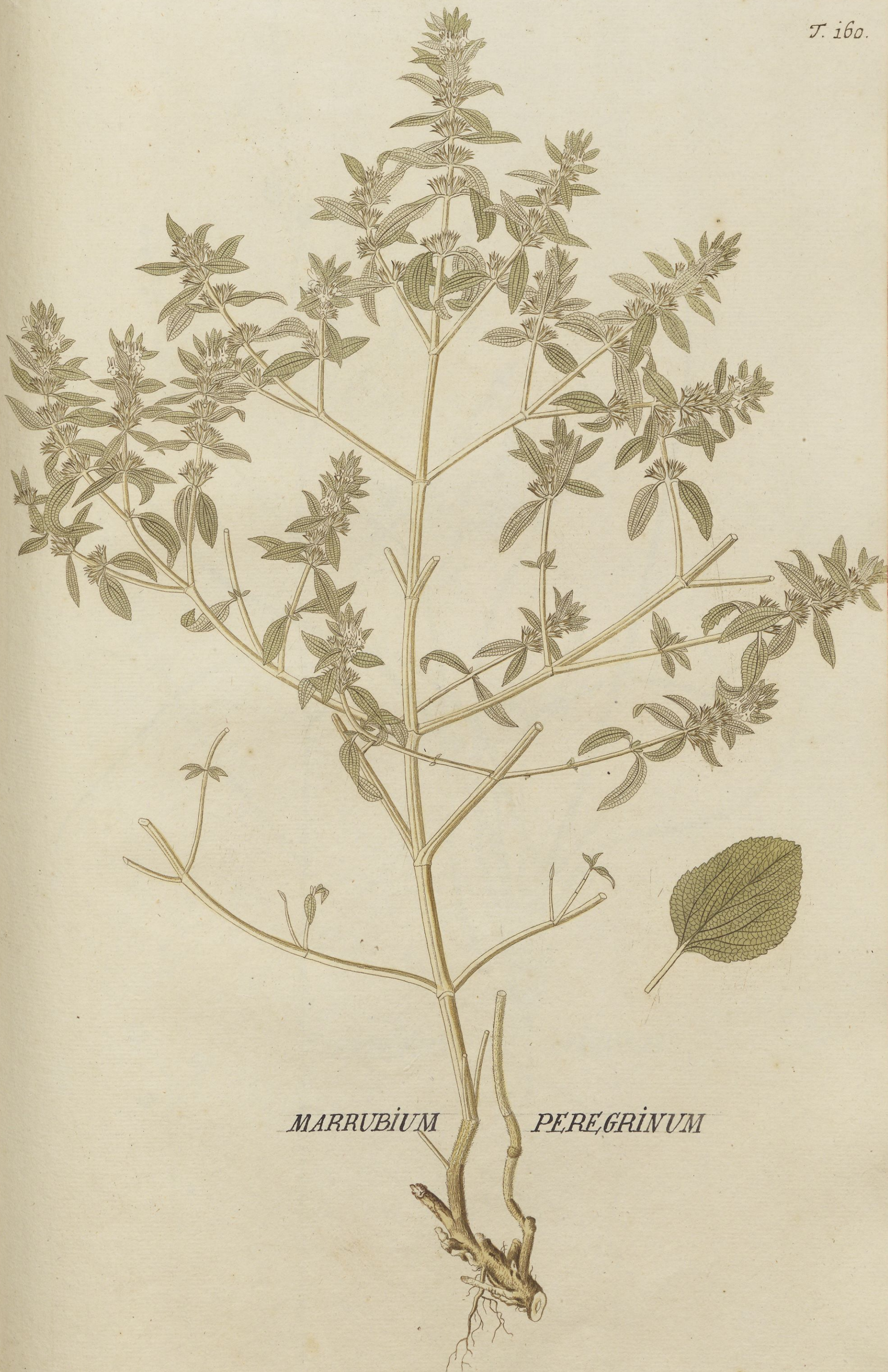
CONIUM ○ MACULATUM

CAUCALIS DAUCOIDES

MARRUBIUM

PEREGRINUM

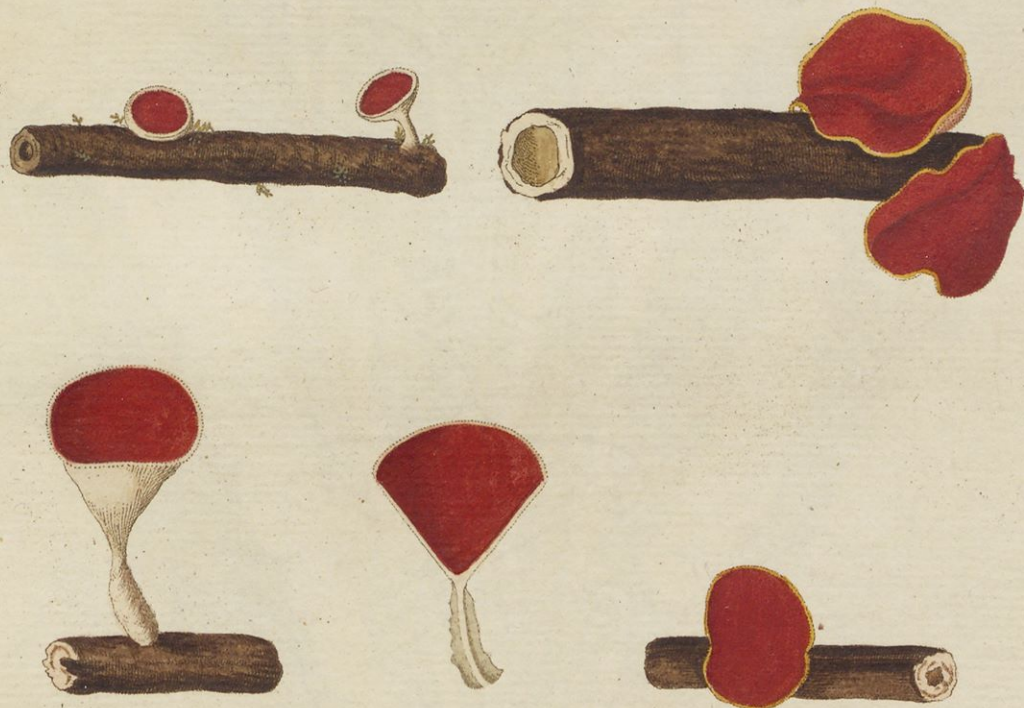
ANTHERICUM RAMOSUM

INULA

ENSIFOLIA

T. 163.

PEZIZA COCCINEA

LEONTODON

HASTILE

T. 165.

TOZZIA

ALPINA

T. 166.

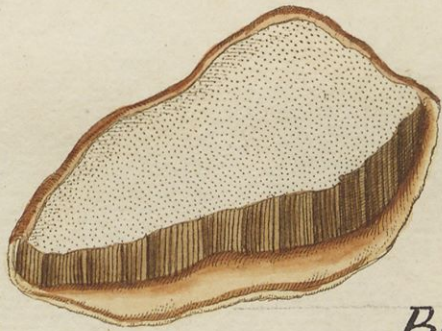
T. 167.

ASTRAGALUS MONTANUS

T. 168.

BOLETUS RUGOSUS

BOLETUS

RAMOSISSIMUS

HERACLEUM ANGUSTIFOLIUM

HERACLEUM LONGIFOLIUM

HERACLEUM ELEGANS

CINERARIA

CORDIFOLIA

CINERARIA COR. BIFOLIA auriculata

CINERARIA

CRISPA

CINERARIA

INTEGRIFOLIA alpina

CINERARIA

INTEGRIFOLIA

pratensis.

CINERARIA

LONGIFOLIA

T. 182.

ARENARIA FASCICULATA

DAPHNE LAUREOLA

SENECIO

DORIA

HIERACIUM

PUMILUM

HIERCIUM

MONTANUM

Figi.

T. 192.

DRABA AIZOIDES

SISYMBRIUM

STRICTISSIMUM

ASTRAGALUS

AUSTRIACUS

T. 196.

ROSA

COLLINA

T. 198.

ROSA PUMILA

BRIONIA DIOICA

CAMPANULA

SIBIRICA

